

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredniška
telefon št. 2030, upravnštva št. 2992

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana 400, 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 733, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasji po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 2 D-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Sedanji politični moment v Španiji

(Od našega dopisnika.)

Madrid, 28. maja.

Prerok španske republikanske Indije-Koromandije, profesor Unamuno, je s svojim hujskaškim govorom v Ateneju, ki je bil en sam in sicer zelo grd oseben napad na kralja, izkazal monarhiji samo veliko uslugo. Tako so nade republikancev, ki so bile po padcu Primo De Rivero z vsilo vzfarele, zelo zbledle. Dobri poznavalci razmer pravijo, da bodo volitve prinesle naravnost ogromno večino za monarhijo. Če ne bo ogromna, velika bo na vsak način. To bo razumel samo, kdor pozna osobitost španskega naroda in države.

Špansko ljudstvo živi slej ko prej od svoje močne verske tradicije in narodnega etosa, ki se od časa Filipa dalje bistveno ni nič izpremenil. More se reči, da sile protireformacije v političnem in kulturnem življenju Špancev še danes z nezmanjšano močjo delujejo naprej. To je predvsem živa katoliška vera, po kateri se politično življenje naroda naslanja na močnega avtoriteto, radi česar ideje liberalizma niti leta 1798. niso prodrele v globine narodnega čustvovanja, še manj pa marksistične razrednoboje teorije preteklega in sedanjega stoletja. Edina organizirana sila v Španiji je armada, dočim je ljudstvo politično neorganizirano. Obstojate sicer, kakor svoj čas na Angleškem, dve veliki stranki, liberalna in konservativna, ki sta se na oblasti menjavali; v zadnjem času se jima je pridružila — tudi po angleški, pa čisto zunanji analogiji — socialistična, s katero se bodo v prihodnjih kortezah delale koalicije. Toda španske stranke izjemno malo toštevno socialistično in tenko palci republikanskih nekoliko svobodoumsko nadahnenih intelektualcev, ki pa do danes še niso strankarsko organizirani, niso osnovane na principu kakšnega političnega nazora, ampak oseb in njihovih interesov. Tako na primer so liberalci najmočnejši v provinci Guadalarjarski, pa ne zato, ker bi ta provinca bila po nazorih svojega prebivalstva bolj liberalna kot druge, ampak zato, ker ima tam bogati liberalni voditelj grof Romanones velika posestva in provincio gospodarsko in politično obvladuje. Nasprotno pa je v Murciji gospodar konzervativni La Cierva, v Galiciji pa grof Bugallal. Vsaka provinca in vsak okraj ima svojega večjega ali manjšega poglavarja ali »kavika«, kot se to v iberški deželah po indijanskem nazvanju lokalnih mogotcev imenuje. Politika se torej v Španiji dela od zgoraj in za ljudstvo je veliko boljše, če nad to vlepesevniško in industrijsko gospodo nepristransko stoji kralj kot mirna točka v vrtincu najrazličnejših interesov, dočim bi kakšen predsednik bil seveda od diktata vsakokrat najmočnejše stranke popolnoma odvisen. Sicer pa je 70% vseh Špancev še danes analfabetičnih, tako da o kakršni formaciji političnega prepričanja po časopisju ne more biti govora.

Res, da je bilo v Španiji veliko revolucij, toda to niso bila toliko ljudska gibanja, ampak puči, v španskem političnem jeziku »pronunciamientos« imenovani, ki jih je povzročala armada pod vodstvom kakšnega generala. Vojaštvo je strmo glavo prestol Izabele II. General je posadil na tron princa Amadeja Savojskega. General Martinez Campos je proglasil očeta sedanjega kralja, Alfonza XII., za vladarja Španije. Tudi rajni Primo De Rivero je prišel na oblast po armadi, in moč, ki ga je sedaj zamenjal, je bil komandant glavnega kraljevega stana. Voditelji političnih strank, oziroma ljudski tribuni v Španiji ne pomenijo ničesar, če nimajo za seboj voliške sablje. Tudi sedaj sta bila pripravljena dva rojščaka, prejšnji minister za notranje zadeve v Rierinemu kabinetu, general Martinez Anido, in barcelonski komandant, general Barrera, da vzameta oblast v roke, če bi se bilo profesorja Unamuno in Ortega y Gasseta, posrečilo, da pridobita zase množice. Pa tudi delavstvo ni prišlo na pomoč republikancem, mogoče iz istega razloga, s katerega brezpravna raja v Indiji ne podpira Gandhijevega gibanja, ker služi samo interesom meščanskih intelektualcev in plutokracije, kateri inteligenca itak na vsem svetu robuje.

Kljub temu pa je politični položaj v Španiji še vedno nekoliko nejasen. V tem oziru je značilen govor, ki ga je imel principijalen monarhist, bivši poslanec Angel Ossorio, ki je prežet naukov krščanske demokracije in je poleg voditelja Kataloncev, g. Cambó, eden najupliveljših voditeljev konservativne stranke. Njegovo mnenje je tembolj vpoštevano vredno, ker je eden izmed redkih načelnih politikov Španije (če izvajamo republikanskega liderja Unamuno). Ossorio je torej v Saragossi dejal, da je odločno za monarhijo, prvič, ker bi republikanska revolucija sprostila znane anarhično-individualistične gone nevednih španskih množic, ki bi se potem zopet morale podvreči kakšnemu plutokratičnemu kaku — drugič, ker bi kakšen vojaški pronunciamiento kot eventualna reakcija na vstajo mase bil enako, ako ne celo večje zlo. Na vsak način pa se mora v bodoče preprečiti absolutizem, to je, mora se po njegovem prepričanju temeljito revidirati ustava iz leta 1876, da se odnesejo tla republikanizmu. So seveda politiki, ki Ossorio odgovarjajo, da nobeden še tako reformirani parlamentarizem, naj še tako omejuje pravice krone, ni garancija za resnični demokratizem, ker je parlamentarizem, kot izkušnja uči, vedno izpostavljen zlu korupcije in brezmočnosti, ako ni velikih državnikov. In res, kar se je v Španiji naredilo velikoga, so naredili veliki možje, kot Canovas, Silvela, Canalejas, Maura in — bodimo pravični — sedanji kralj Alfonz XIII.,

Pariz, 31. maja. Kakor je bilo pričakovati, italijanski »duce« odklanja predlog Francije, da bi se osnovala združene evropske države. »Giornale d'Italia« priobčuje serijo člankov, v katerih Briandov načrt zavrača, v »Popolo d'Italia« pa je sam brat duceja, Arnaldo Mussolini, ki vedno nastopa v njegovem imenu, načrt združenih evropskih držav takorekoč definitivno odklonil.

»Mi ne moremo biti in nismo dogmatiki,« pravi Mussolinijev brat, »in zato ne odrekamo pozornosti Briandovemu projektu.« Nato opozarja, da je ta projekt že tako star kakor je Evropa in preide na Sveto alijanco, ki je imela podoben namen kot Briandova Vseevropa, pa se je je Metternich poslužil za to, da je zagotovil hegemonijo Avstrije, zatirajoč pravice podjarmljenih narodov. »Sveta alijanca,« nadaljuje Arnaldo Mussolini, »je morala propasti neizogibno, kakor propade s časom vse, kar je zgrajeno na krivici. Ta zgodovinski spomin nas lahko navaja k premišljevanju. Nerepariranih krivic je še veliko v Evropi. Projekt Panevropske meri očitno na ustanovitve francoske hegemonije. Lahko se po pravici predpostavlja, da bi Briand mogel postati Metternich modernega položaja.« Nato pisec trdi, da idejno Panevropa temelji v italijanskem risorgimentu in z očitno tendenco podčrta posebno misel Vincenca Giobertija, ki je trdil, da je potreben duhovni primat Italije, da bi mogel Rim med evropskimi narodi lažje vršiti svoje poslanstvo kulture in soglasja. »Možje, ki smo jih navedli, so bili plemeniti in romantični tvorci in se niso bili naučili kakor gotovi državniki, da bi se posluževali najbolj visokih idej z namenom, da bi drugim naložili jarem svoje hegemonije.« Kot prvega takega državnika najnovejšega časa imenuje Mussolinijev brat Wilsona, ki

da je s svojimi na videz idealnimi predlogi zasejal v Evropo semena novih sporov, »zdaj pa,« tako nadaljuje, »se zdi, da je Wilsonovo vlogo prevzel gospod Briand.« — »In če radi govorimo o Pan-evropi,« tako zaključuje Arnaldo Mussolini svoj članek, »pa odklanjamo vsako njeno potvorbo.«

Pariški diplomatični krogi smatrajo ta članek kot overture k odklonilnemu stališču, oziroma odgovoru, ki ga bo, maskiranega z običajnimi prijaznimi frazami, italijanska vlada službeno dala gospodu Briandu na njegov predlog. To seveda po vsem, kar se je v letošnjem letu zgodilo, ne bo nobeno presenečenje, ampak le logična posledica politične linije g. Mussolinija. Ta razvoj fašistični tisk te dni sam z vsoto izrazitostjo akcentuira s tem, da v svojih skrajno tendencioznih poročilih iz Nemčije, opisujoč evakuacijo francoskih čet, skuša razvneti stare boje nagone Nemcev in svetu predstavljati bivši spor med Francijo in Nemčijo kot nekaj, kar se nikoli ne bo dalo poravnati. V tem zmislu poroča tudi o nekem govoru predsednika nemške mladinske organizacije »Jungdeu«, Augusta Abla, ki da je na nedavnem zborovanju francosko-nemške pacifistične lige v Wagramski dvorani v Parizu baje dejal, da se Nemčija nikoli ne bo pomirila s Francijo, če bo tudi še najmanjša vojaška, diplomatska ali finančna hipoteka ležala na Porenju in na Posaarju in če se Nemčiji ne bo vrnil Danzig, sicer se bo Nemčija pridružila Italiji in pa Rusiji, s katero je že Brockdorff-Rantzau priporočal alianco. Na zelo vidnem mestu reproducirajo tudi fašistični listi članek dunajske »Reichspost«, v katerem se hvalijo Mussolinijevi govori, češ, da niso nevarnost za mir, ampak samo afirmacija nove Itali-

je, medtem ko se Briand napada, češ, da na eni strani vabi države k mirovni zvezi, na drugi pa odklanja pravično in naravno zahtevo Italije po pariteti v Sredozemskem morju.

Da Italija na pametno in pravično poravnavo svojega spora s Francijo v resnici ne misli več, se razvidi iz govora mornariškega ministra Siriannija v zbornici 29. maja, ki je v svojem poročilu k mornariškemu budgetu samo čisto po strani omenil, da »možnost zopetnega začetka pogajanj še obstoji«. Da te možnosti v resnici več ni, se razvidi iz budgeta samega. Izdatki za italijansko mornarico so se v tekočem finančnem letu napram lanskemu letu povišali okroglo od 243.532.000 lir na 1.475.966.000 lir. Torej znašajo okoli osem odstotkov vseh državnih dohodkov. Od te vsote je za nameravane nove gradnje za to leto na razpolago 600 milijonov lir, dočim je nadaljnjih 620 milijonov potrebnih za izgraditev že v gradnji nahajajočih se ladij. Te navedbe mornariškega ministra vnovič dokazujejo, kakšne ogromne napore dela Italija, da bi čimprej dosegla pariteto s Francijo. Omeniti je še, da so v dvodnevnih debat fašistični poslanci več ali manj odkrito napadali Francijo, poudarjali, da je fašistična Italija, ako bi njen duce smatral za potrebno, pripravljena prinesiti še večje žrtve za svojo »varnost« in seveda za veličino Italije.

Vsa pisava fašističnega tiska dokazuje, da hoče Italija Evropo na vsak način zopet razdvojiti v dva velika sovražna tabora. Vlogo g. Metternicha je tedaj v resnici, tako pravilno in duhovito ugotavljajo francoski listi, prevzel g. Mussolini.

Poljska naj posreduje med Francijo in Italijo

Velik politični pomen obiska Zaleskega v Parizu — Grandi obišče Varšavo

Pariz, 30. maja. y. Poljski zunanji minister Zaleski je včeraj podal Tardieuju in Briandu zanimiva poročila, ker sta se oba ministra takoj potem zvečer sestala k intimnemu posvetovanju o razgovoru z Zaleskim. Kakor piše, pariški listi, so sicer govorili o poljsko-nemškem sporu, ki pa je na najboljši poti, da se poravna mirno. Dalje so govorili o Briandovem memorandumu o Panevropi.

Kakor piše »Journal«, pa je bil najvažnejši predmet razgovora bodoči obisk italijanskega zunanjega ministra Grandija v Varšavi. Poljska je z ozirom na svoje odnose nasproti mali antanti na eni ter Italiji in Madžarski na drugi strani poklicana za posredovanje. Italija je vadijem času prešla v tabor revizionistov versailleske mirovne pogodbe. Poljska ima vitalne interese na tem, da ostane ta pogodba neomajana, kar Zaleski gotovo ne bo zamočel Grandiju in bo obenem tudi naglašal solidarnost s Francijo.

Pariz, 31. maja. AA. Listi se poslužujejo prilike prihoda poljskega ministra za zunanje zadeve Zaleskega v Pariz, da komentirajo skorajšnji sestanek med njim in italijanskim ministrom za zunanje zadeve Grandijem, ki bo na Poljskem. Listi naglašajo, da je razumljivo, ako smatra Poljska prijateljstvo z Italijo za dragoceno. To velja predvsem za narod, ki neprestano

poudarja potrebo konsolidacije miru. To prijateljstvo bo morda uprav krasna prilika za one, ki hočejo poudariti, kako je konsolidacija miru združena s spoštovanjem meja, kakor so bile določene z mednarodnimi mirovnimi pogodbami. V tem pogledu gotovo Briand in Zaleski popolnoma soglašata.

Pariz, 31. maja. x. Včerajšnji obisk Zaleskega pri Briandu komentirajo francoski listi še nadalje z velikim zanimanjem. Značilno za veliki politični pomen sestanka je to, da Quai d'Orsay tudi še nadalje trdovratno molči o poteku razgovorov, tako da listi samo ugibajo. List »Temps« izjavlja, da na razgovoru ni bilo na vrsti niti kako gotovo vprašanje niti kak konkretni posamezni dogodek, temveč da so samo splošno skušali dobiti pregled o političnem položaju. »Temps« pa z ozirom na številne komentarje, ki se pojavljajo v listih glede nemško-poljskega obmejne incidenta in skorajšnjega obiska Grandija v Varšavi, dostavlja, da to sodelovanje med Varšavo in Parizom ni naperjeno proti nobeni tretji državi. »Liberte« poroča, da je bil glavni predmet razgovora med Briandom in Zaleskim, da se razpršijo vse bojazni glede ureditve poljsko-nemškega incidenta.

Pogajanja med železnico in rudniki končana

Sledil bo še večji odpust delavstva

Belgrad, 31. maja. u. Dolgotrajna, več mesecev trajajoča pogajanja med zastopniki uprave državnih železnic in zastopniki lastnikov zasebnih rudnikov so se danes končala. Kakor znano, so se pogajanja vršila radi količine pre-

moga, ki ga bodo železnice nabavljale od zasebnih rudnikov in predvsem radi cene za ta premog. Pogajanja so bila težavna z ozirom na dejstvo, da je uprava državnih železnic zahtevala zelo znižane cene in prav tako tudi redukcijo količine premoga. Končno so zastopniki zasebnih rudnikov popustili in danes je prišlo do sporazuma in do kompromisne pogodbe, ki velja eno leto. V tej pogodbi je država dosegla šest odstotno znižanje cen. Prav tako pa bo nabavljala znatno manjše količine od dosedanjih. Radi tega obstoja posebno za delavce v revirjih TPD možnost redukcije dela in redukcije delavcev z ozirom na zmanjšanje dosedanje količine nabav.

Anglija oborožuje boljševike

London, 31. maja. x. Radi vprašanj s strani konservativcev v poslanski zbornici se je javno doznalo, da je trgovinski minister Graham dal dovoljenje za izvoz 60 oklopnih avtomobilov v Rusijo, od katerih je 20 avtomobilov 6 in 12 tonskih. Svoje dovoljenje je utemeljil s tem, da bi sicer dobila naročilo kaka druga neangleška tvrdka.

Dunajska vremenska napoved: Najbrž bo jasno, nekoliko bolj sveže vreme.

Obisk grških gospodar. zastopnikov

Solun, 31. maja. AA. Pod vodstvom našega generalnega konzula g. Kojiča, zastopnika jugoslovansko-grške lige Maurokordata in zastopnika naše kraljevine dr. Mihajloviča so davi s posebnim vlakom št. 1015 odpotovali v Belgrad na najavljen obisk grški gospodarski zastopniki, med katerimi je več zelo uglednih osebnosti, kakor solunski župan Manos, bivši finančni minister Kofinas, bivši župan Varlemidas in predsednik grško-jugoslovanske lige. Na postaji so se od deputacije poslovili zastopniki gospodarskih društev, solunski podžupan z občinskim odborom, naš konzul Stepanović, direktor jugoslovanske zone Nešić, člani naše kolonije in mnogoštevilno občinstvo, vsem na čelu pa generalni guverner Makedonije Gonatas. Občinstvo je deputacijo burno vzklikalo »Žito« ter priredilo manifestacijo za jugoslovansko-grško prijateljstvo.

Belgrad, 31. maja. m. Kakor poročajo iz Gjevgjelije, so danes tja prispeli zastopniki grškega trgovstva in drugih stanov ter časniki. Na meji so jih zastopniki naših oblasti prav pristrčno sprejeli. Jutri pridejo v Belgrad, kjer se jim prav tako pripravljajo slovesen sprejem. Obiskali bodo vso našo državo. Obiskali bodo Zagreb in Ljubljano ter ostalo Slovenijo, nakar se bodo vrnili nazaj.

Romunski gostje v Belgradu

Belgrad, 31. maja. u. Sem so danes prispeli zastopniki romunskih avtomobilistov, med katerimi se nahajajo najodličnejše osebnosti romunskega javnega življenja. Na meji jih je sprejel podpredsednik jugoslovanskega avtomobilskega kluba dr. Velizar Janković. V Pančevu so jih sprejeli številni člani belgradskega kluba. Tu jim je bil prirejen tudi svečan banket, na katerem so bile izrečene številne napitnice in zdravice, in iz katerega je sijalo prijateljstvo in zavezništvo med Romunijo in Jugoslavijo. Zvečer je bil v Belgradu svečan sprejem v avtomobilskem klubu v čast uglednim gostom.

Premestitve pri banski upravi

Belgrad, 31. maja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so na predlog ministra za javna dela v soglasju s predsednikom ministrskega sveta premeščeni: k tehničnemu oddelku banske uprave v Ljubljani za tehničnega svetnika v I-4a Karel Šturm, tehnični svetnik iste skupine in kategorije pri tehničnem oddelku okr. načelstva v Ljubljani; k tehničnemu oddelku pri okr. načelstvu v Ljubljani za višjega tehničnega pristava v I-6 Viktor Pilepič, tehnični višji pristav iste skupine in kategorije pri tehničnem oddelku banske uprave v Ljubljani; k tehničnemu oddelku okr. načelstva v Celju za praktičnega tehnika v III-1 Josip Pleteršek, praktični tehnik iste skupine in kategorije tehničnega oddelka pri okr. načelstvu v Mariboru levi breg.

Novi češki poslanik v Belgradu

Belgrad, 31. maja. u. Kakor poroča »Pravda«, je imenovan za Belgrad novi češkoslovanski poslanik dr. Robert Flider, dosedanji poslanik v Stockholmu. Njegov prihod v Belgrad se pričakuje sredi junija.

Kakor se zatrjuje, bo konferenca male antante od 26. do 29. junija na Tatrah.

Za izboljšanje naših tujsko-prometnih razmer

Občni zbor zveze za tujski promet

Ljubljana, 31. maja.

Danes ob pol 11 dopoldne se je vršil v sejni dvorani Zbornice za TOI redni letni občni zbor Zveze za tujski promet. Kakor vsako zborovanje te Zveze je bilo tudi to prav zanimivo, zakaj iz referatov, poročil in debate na njem je bilo razvidno, kje smo Slovenci že v tujkoprometnem oziru.

Občni zbor je otvoril predsednik dvorni svetnik dr. Mar. N. ki je pozdravil najprej zastopnike oblasti in raznih korporacij; g. bana je zastopal glavar g. Nartje Velikonja, podbana dr. Pfeifer, mestno občino podžupan prof. Jarec, Zbornico za TOI tajnik g. Mohorič, železniško direkcijo g. Petek, pošto direkcijo g. III. D. Dalje so bili zastopani razni tujkoprometni kraji, tako Kranjska gora po županu Lavtižarju, Bohinj po županu Mavriču, Kamnik po županu Kratnerju, Bled po županu Rusu; avtoklub in zimsko sportno zvezo je zastopal dr. Ciril Pavlin, hišne posetnike ravnatelj Janko N. Jeglič. Prisotna pa sta bila tudi predsednik mestne hranilnice ljubljanske dr. Gregorič in kamniški okrajni glavar dr. Ogrin. Novo mesto je zastopal v zvezi olepševalnega društva g. Rant.

Po pozdravu vseh prisotnih je predsednik omenjal izgubo agilnega tujkoprometnega delavca g. Alfonza Mencingerja, katerega spomin so prisotni počastili s tem, da so se dvignili s sedežev. Ob tej priliki je predsednik naglasil, da slavi Zveza letos 25. letnico svojega obstoja. Ta jubilej pa bo Zveza prav skromno proslavila. Ob tej priliki pa se je spominjal predsednik ustanoviteljev Zveze, ki so pred 25 leti pričeli s tujkoprometnim delom pri nas. To so dr. Valentin Kršper, dr. Gregorič in Ubald Trnkoczy. Zaduji je žal že umrl in so prisotni na predsednikov poziv počastili njegov spomin z vzklikom »Slava!«. Ostala dva gospoda pa predsednik prosi, da še nadalje pomagata s svojimi skušnjami za še večjo povzdigo tujskega prometa pri nas.

V nadaljnjem govoru je predsednik izvajal, da bo Zveza postavila sedaj mejnik svojem delu. Naša letovišča so prenapolnjena, zato pa bo Zveza vso propagando omejila, zato pa bo prišla z intenzivnim delom doma, da dvigne hotelsko industrijo in sploh izboljša pogoje za čim večjo udobnost, ki naj jo najde tujec pri nas. Zveza bo podpirala predvsem one, ki se žele izobraziti v hotelski stroki.

Posebno pažnjo in poseben trud pa bo Zveza od sedaj dalje posejala Dolenjski, ki je bila dosedaj zanemarjena, čeprav ima vse polno krasnih krajev, tako Novo mesto, Kostanjevica, Dolenjske toplice in druge. Posebno pa bo Zveza podprla Kamnik, ki je za letovišče idealen kraj, nima pa nobenih hotelov.

Zveza bo posvetila svojo pozornost tudi arhitekturi, pri čemer je obljubila svojo pomoč tudi banska uprava, ki bo razpisala konkurz za vzorno opremo tujskih sob.

V imenu banske uprave je častil Zvezi k njenemu jubileju g. Nartje Velikonja, želeč, naj bi se uspehi Zveze še povečali in je zagotovil vso naklonjenost banske uprave Zvezi. V imenu Zbornice za TOI je častil tajnik g. Mohorič, ki je v svojem govoru znesel mnogo problemov, ki še čakajo Zvezo v njenem delu. Tako je potreben zakon o letoviščih. Pod ministrom dr. Korošcem se je že pričela organizacija za modernizacijo našega prometa, to je, da bi železnice v naši banovini dobile 20 motornih vozil, s katerimi naj bi se promet hitreje in uspešneje vršil. Ta akcija se je žal opustila. Pozornost je treba posvečati tudi poštini zgradbam. Politika z železniškimi restavracijami je pri nas zgrešena in odbija tujce. Delo za sanacijo naših vasi, ki jo je uspešno začel bivši občastni odbor, je treba nadaljevati. Posebno važna pa je akcija za nove ceste in je le pozdraviti iniciativo banske uprave. Slovenci pa moramo poslati tudi kolonizatorji našega Primorja in graditi tam hotele. Tu čaka naš podjetniški naraščaj še velika naloga.

Podžupan prof. Jarec je izrekel častitke v imenu občine, poudarjajoč važnost tujskega prometa za agrarno pasivno deželo, kakor je Slovenija. Tudi občinski svet se tega zaveda in je pričel z organizacijo tujskega prometa pri nas s tem, da je ustanovil tujsko prometni svet. Podžupan je spoznal še nekaj umestnih predlogov za povečanje tujskega prometa v Ljubljani. V imenu avtomobilskega kluba je častil dr. Pavlin, ki je govoril obenem tudi kot zastopnik zimskosportne zveze.

Blagajniško poročilo je podal nato g. Štrukelj, poročilo revizijskega odbora pa g. dr. Gregorič, ki je predlagal odboru absolutorij, ki je bil soglasno sprejet. Tajniško poročilo o delovanju zveze se ni bralo, ker je bilo tiskano in ga je vsak zborovalec dobil. Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni v odbor: predsednik dvorni svetnik dr. Rudolf Mar. N., prvi podpredsednik g. Franc Kavčič, predsednik Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani; drugi podpredsednik g. Ivo Šubic, magistratni direktor v Celju; dalje so bili izvoljeni v odbor gg.: Vargazon, dr. Josip Tigar, dr. Fran Sterk, dr. Hubert Sovan, Rus, Lavtižar in Badjura. Za namestnika pa so bili izvoljeni gg.: dr. Andrejka, dr. Pavlin, Schrey, Ciril Majcen, Evgen Jarec. V nadzorstveni odbor so bili izvoljeni gg.: dr. Gregorič, Jankovič in Franjo Rus. Kot virilista sta bila izvoljena v odbor g. Lojze Rihterš iz Celja in g. Anton Cerar iz Kamnika.

Pri slučajnostih so prisotni iznesli mnoge želje za izboljšanje tujskega prometa. Dr. Ogrin in dr. Gregorič sta govorila za ureditev avtomobilskega prometa. Prvi se je zlasti zavzemal za boljše razumevanje med avtomobilisti in prebivalstvom. G. Lavtižar je izrazil željo, da bi imeli pravico do polovične vožnje na izletniških vlakih tudi potniki, ki vstopajo na vmesnih postajah med Ljubljano in Jesenicami, da bi ta polovična vožnja veljala tudi za potnike, ki potujejo v Kranjsko goro, Rateče in Tržič. G. Rant je apeliral na Zvezo, naj se bolj zanima za Dolenjsko. G. Kavčič pa je častil Zvezi v imenu Zveze gostilničarskih zadrug. V nadaljnjem govoru pa je grajal stroge in skrupulozne predpise o prilaščevanju tujcev. Predsednik dr. Mar. N. je obljubil, da se bo Zveza za vse te probleme zanimala, skušala doseči, kar se doseči da, nekaj zadev pa je bilo že rešenih. V polnem soglasju je bil nato občni zbor zaključen ob 12.

Auto trčil v vlak

Santiago, 31. maja. AA. Pri nekem železniškem prehodu je potniški avto trčil v vlak. Šest potnikov je bilo ubitih, ostali so zadobili težje in lažje poškodbe.

Turčija za balkansko zvezo

Izjave turškega poslanika v Beogradu

Beograd, 31. maja. m. Z ozirom na anketo, ki jo je priredila belgrajska »Pravda« o balkanski federaciji, objavlja danes »Pravda« izjavo turškega ministra v Beogradu Haider Bega, ki izjavlja:

»Kdeja Vašega uglednega lista radi ankete glede zedinjenja Balkana zasluži popolno priznanje vseh balkanskih narodov, katerim je za mir v lastni hiši. Delo za mir na Balkanu je v interesu vseh balkanskih narodov. Nova Turčija se lahko popolnoma, morda bolj nego sploh kdo, prišteva med pristaše uresničitve zedinjenja Balkana, ki bi temeljil na načelu miru in trajnega sporazuma med balkanskimi narodi. V Turčiji smo čvrsto prepričani, da do tega prav lahko pride. Poprej je samo treba pripraviti atmosfero in vzajemno zaupanje, kakor tudi solidarnost na polju političnega in gospodarskega sodelovanja. Pri zapadnih narodih vidim pri-

mer, da so tam storili vse, kar je mogoče za zagotovitev edinstva na gospodarskem temelju. Zakaj tudi Balkan ne bi mogel podvreči nekaj sličnega, ker so njihovi gospodarski interesi skoro popolnoma enaki? Po našem globokem prepričanju bi se moglo tudi na tem zgodovinsko tako važnem polotoku pričeti z izvrševanjem sličnih mednarodnih korporacij. Naši proizvodi so skoraj isti. Trgovina je ista. Svetovni trg, s katerimi smo v zvezi, so največ eni in isti. To je vse dober predpogoj. Ako izhajamo iz ideje gospodarske enakosti, bodo balkanski narodi skupno doprinesli k splošni harmoniji in iskrivosti. Če bi se delalo s temi metodami, bi se lahko uresničila misel zedinjenja Balkana. To bi bilo v veliko korist in srečo vseh držav. Nova Turčija je, kakor sem rekel in še enkrat naglašam, iskren pristaša tega zedinjenja in balkanske antante.«

Kako bodo v Nemčiji odpomogli brezposelnosti

Berlin, 31. maja. d. Na zborovanju strokovnih organizacij je izjavil državni delovni minister dr. Stegerwald: V Združenih državah Amerike, v Angliji in v Nemčiji je približno deset milijonov brezposelnih. Reklo se bo, da je pogrešeno, ako se dajejo previsoke podpore, namesto da bi se s tem denarjem ustvarile možnosti dela. To pa je lažje rečeno, kakor storjeno. Da bi mogli zaposliti dva milijona brezposelnih, ki jih imamo v državi, bi bilo treba investirati šest milijard mark. Take vloge pa trenutno ne more preskrbeti nobena vlada, ne z zunanjim, ne notranjim posojilom in tudi ne z

davki. Iz narodnega gospodarstva ni mogoče iztisniti tolike vsote, ako naj sploh še kaj ostane za plače in penzije. Z raznimi podjetji misli kljub temu vlada, ako bo na to pristal državni zbor, zaposliti v kratkem 150 do 150 tisoč delavcev in sicer največ v gradbeni stroki. Tekom štirih tednov pa bomo sklepali o tem, kako bomo zaposlili nadaljnjih 500 do 600 tisoč brezposelnih.

Berlin, 31. maja. AA. Minister za finance Moldenhauer je utemeljeval proračunski primanjkljaj s povečanjem brezposelnosti.

Rusija pripravlja največje zračno brodogradništvo na svetu

Kovno 31. maja. d. V Sovjetski republiki gre do vsi napor za tem, da ustvarijo največje zračno brodogradništvo sveta. Ustvarili so v ta namen ogromno organizacije, ki šteje že več kakor 2 milijona članov. Po vsej Rusiji hočejo ustanoviti 5000 avionskih centrov. Posebna loterija posluje v ta namen, da z izkupičkom pomaga uresničiti dalekosežni načrt. Delavcem po tovarnah je odrtan od plače 1% v dobro aviacije.

Sovjeti so se pričeli zanimati za aviatiko maja 1922, ko je nemško-ruska zračna družba Déréult otvorila prvo zračno linijo Moskva—Königsberg. Takoj so Rusi razumeli velikansko važnost novega prometnega sredstva in razvili ogromno propagando. Povsod se odvijajo muzeji za aviatiko. Razstave, fotografije, znanke, slike, revije in knjige širijo poznanje tega najmodnejšega prometnega sredstva.

Po načrtu bo ta družba štela l. 1932 13 milijonov članov. Med njimi 39% delavcev, 35% kmetov in 42.000 vojaštva.

Kakšne načrte ima civilna aviatika v Sovjetski Rusiji? Predvsem hoče vpostavit zveze med ogromnimi razdaljami, ki dele Sibirijo in zapad, sever in jug. Po vsej Rusiji so postavili meteorološke postaje, zlasti pa ob Arktičnem oceanu, na Franc Jožefovi zemlji, na Novi zemlji in na Vranigovem otoku. Vse te postaje so organizirali ruski znanstveniki. Služile naj bi znanstvenim zračnim

ekspedicijam, ki jih mislijo podvreči v pokrajine severnega tečaja. Bolj počasi napreduje delo v centralni Aziji, ker tu ni nobenih prometnih sredstev. Doseženi uspehi zaenkrat ne odgovarjajo stavljenim nadam. Treba bo še veliko časa in veliko denarja, da bo mogoče tudi v tej smeri organizirati zračni promet. Rusi hočejo namreč s pomočjo letal proučiti položaj in značaj neskončnih gozdov, ki se preko Urala raztezajo proti osrednji Aziji. Ti gozdovi so do sedaj še nedotaknjeni. Dalo pa se bo letalo še tudi drugače porabiti. N. pr. za ugotovitev kraja in razsežnosti gozdnih požarov, za velike love in za uničenje raznih ličink, ki ogrožajo obstoj gozda, a je po sedanjih tehničnih sredstvih nemogoče dosegati, kje mali sovražnik vrši svoje uničujoče delo. Pred kratkim so si ruski aviatiki dovolili še nek drug sport. Prenašali so ribe iz Kaspiskega morja v Kaspijsko morje. Poskus se je popolnoma posrečil in tako je upanje, da bo morje, ki sedaj ni imelo rib, v nekem gotovem času polno najraznovrstnejših rib.

Gotovo pa je razvoj aviatike za Rusijo že sama po sebi velikanskega pomena. Kajti ozemlje s tako velikanskimi razsežnostmi še dolgo ne more računati na redna prometna sredstva. Brez dvoma je še najcenejša vez med oddaljenimi kraji po zraku potom letala. V resnici postaja zračna mreža v Rusiji vedno gostejša in mnogo mest ravno tem potom pridobiva na vrednosti.

Odgovor Francije

Rim, 31. maja. y. Kakor pišejo italijanski listi, se bo velik del enomilijardnega kredita, ki ga je francoska poslanska zbornica dovolila za utrdbe na meji, porabil na francosko-italijanski meji. »Giornale d'Italia« trdi, da bo posebno tako zvano utrjeno taborišče pri Nizzi požrlo velike vsote, ker se bo zgradilo na vse mogoče načine. Francosko vojno vodstvo je ravno ta dela označilo za najbolj nujna. Komentariji italijanskih listov naglašajo, da se ta dela ne morejo več označiti samo za obrambna dela. Tako utrjeno taborišče, kakršno je okoli Nizze, ravno tako lahko služi tudi za ofenzivne svrhe in mora Italijo zanimati v največji meri.

Proti francoski špionaži

Pariz, 30. maja. x. Kakor javlja pariška izdaja »Chicago Tribune«, je prišlo v pristanišču Bizeria do prvega incidenta med italijanskim in francoskim brodogradom. Francoske pristaniške oblasti so v zadnjih dneh zasačile italijansko poizvedovalno ladjo, ki je v pristanišču vršila geografske studije. Kapitan italijanskega parnika je bil takoj prijet in se je izgovarjal, da se je v megli zgubil. Na Quai d'Orsayu do sedaj ni bilo mogoče dobiti potrditve te vesti.

Žalni dan na Madjarskem

Budimpešta, 31. maja. d. Povodom desetletnice trianonske mirovne pogodbe se za 4. junij po vsej državi napovedujejo ogromna protestna zborovanja. V ogrskem državnem zboru bo govoril grof Albert Apponyi, v višji zbornici pa predsednik ogrske akademije znanosti Albert pl. Verzevicy. 4. junij je proglašen za žalni dan madjarskega naroda. 1. junija bodo po vseh cerkvah obhajale vse veroizpovedi žalne svečanosti. V Budimpešti in v vseh večjih mestih in tudi na deželi se bodo vršile velike protestne manifestacije. Opoldan bodo za eno minuto obstali vsi vlaki, vse počestne železnice in vsa vozila. V vseh obratih bo počitajlo delo deset minut in trgovine bodo med tem časom zaprte. Zvečer bodo vsa gledališča zaprta, kakor tudi vsa druga zabavišča, kavarne in restavracije. Prav tako je ta dan prepovedana vsaka godba.

Imenovanja

Beograd, 31. maja. u. Izšel je velik vojni ukaz. Med drugim so napredovali za podporočnike naredniki Karol Oruč, Alojzij Kukman, Valentin Korošec, Alojzij Stražinar, Janez Iršič, Josip Gomzi, Alojzij Bohte, Simon Golež.

Za vršilca dolžnosti poveljnika tehničnega polka tretjega arakoplovnega polka je imenovan kapetan prvega razreda Hugo Trošman. Za vršitelja dolžnosti poveljnika aerodroma drugega arakoplovnega polka kapetan prvega razreda Erik Kos. Za vršilca dolžnosti poveljnika aerodroma 4. arakoplovnega polka kapetan prvega razreda Pavel Cencić. Za vršilca dolžnosti poveljnika lovske pilotske šole 6. arakoplovnega polka kapetan prvega razreda Janko Markičević. Za vršilca dolžnosti načelnika štaba prve konjeniške divizije pešadni major za generalista po Mirko Burja. Za vršilca dolžnosti pomočnika načelnika štaba poveljstva bregalniške divizijske oblasti pešadni major za generalista po Ivan Prezelj. Za vršilca dolžnosti poveljnika druge divizije artiljerijskega polka 5. armadne oblasti artiljerijski kapetan prvega razreda Rudolf Čeh.

Beograd, 31. maja. u. Upokojena sta: Pavle Nahtigal, p. t. uradnik Ljubljana 1, in Tekla Jašovec, p. t. uradnica Ljubljana 1. Pri donavskem postužen in brzojavnem ravnanstvu je imenovan za svetnika 16 Matija Kunc. Franciška Vrtančnik na pošti Litija je postavljena kot p. t. uradnica v II 2 iz Maribora. Na pošti Šoštanj za p. t. uradnika v II 2 Pavle Jarh iz Celja.

Beograd, 31. maja. m. Na predlog ministra za socialno politiko je postavljen za zdravstvenega pripravnika zdravilišča v Srdulici dr. Aleksander Josić, zdravstveni pripravnik zdravilišča v Topolšnici. Za pripravnika šolske poliklinike v Ljubljani v I 9 dr. Franc Ciber.

Belgrajski proces

Beograd, 31. maja. u. Na današnji razpravi so govorili zagovorniki obtožencev Matekovića, Paverja in Bana. Vsi 4 zagovorniki so za vse tri obtožence ugotovili in na podlagi dokazov prišli do sklepa, da teroristična organizacija ni obstojala. Zato tudi obtoženci niso mogli biti njeni člani ter da je v tem oziru obtožnica pomanjkljiva.

Mateković je obtožen, da je izvršil atentat na kapetana Kaledina. Odvetnika dr. Kišič in dr. Odlič sta skušala zmanjšati njegovo kazensko odgovornost s tem, da to dejanje, če tudi bi ga bil obtoženec res izvršil, ne spada pod zakon o zaščiti države, marveč ga je treba izročiti rednemu sodišču, ker kapetan ni bil in ni zastopnik oblasti. To dejstvo sta poskušala dokazati na podlagi navajanja strokovne literature.

Dr. Stambuk, ki zagovarja Paverja, je poskušal prav tako dokazati za svojega klijenta, da ni sodeloval pri atentatu na kapetana Kaledina. Kakor znano, je Paver izpovedal, da je šel samo do oglja ulice, da je slišal strel, da pa ne ve, kdo je streljal. Svoj govor je Stambuk končal s tem, da se naj sodniki ozirajo, da se ni nobeno dejanje izvršilo iz kakih umazanih motivov marveč nasprotno iz želosti radi smrti Stjepana Radica.

Dr. Stambuk je v imenu svojega drugega klijenta obtoženega Bana dokazoval nedolžnost in v daljšem govoru pobijal obtožnico.

Smrtna nesreča v tovarni Jugočeške

Kranj, 30. maja.

Danes popoldne je smrtno ponesrečil v Jugočeški tovarni 18 letni ključavničar Adolf Dolenc. Bil je nameščen pri stroju na električni pogon, pri čemer mu je popoldne pri manipulaciji nenkrat šinil tok 120 Voltov skozi telo. Nesrečnež je takoj zgubil zavest in dobil opekline na roki. Obveščen je bil takoj zdravnik dr. Bežek, ki je dve uri in pol poskušal, da mladeniča z umetnim dilhanjem spravil k zavesti, kar pa mu ni uspelo. Tragično umrl Dolenc je rodom Primorac in je bival v Čirčičah pri Kranju, kjer zapušča osamel mater.

10 letni jubilej LNP-a

Včeraj se je ob dosti številnem občinstvu izvršila polovica nogometnega turnirja, ki ga je pripravil hvalavredno LNP.

Koroška : Team LNP 3:7 (2:3).

Skrbno izbrano moštvo gostov je z zadovoljivo igro nudilo dovolj trd oreh slovenski reprezentanci. Odlikovala se je posebna obramba in srednji krilec, ki je daleč prekašal domačega Varška. Gostje prav gotovo niso zaslužili tako številnega poraza. Nasprotno pa nikakor nismo bili zadovoljni z domačim moštvom, ki je imelo več zelo slabih točk. Že dolgo ni morda obramba »Berglez-Janez« tako nesigurno nastopala, kakor je to bilo v prvem polčasu. Velika napaka posameznih igralcev je tudi nepazljivost v pokrivanju nasprotnika. — G. Cimperman pa ni imel ravno srečnega dne s sajenjem.

Beograd : Graz 3:3 (1:1).

Veliko živahnejša in zanimivejša je bila v vsakem pogledu druga tekma. Oba nasprotnika sta imela odlične igralce v svoji sredi. Posebno krasna v taktičnem oziru je bila igra belgrajskega napadalnega kvinteta in le neodločnost dveh igralcev pred golom je vzrok, da ni bil Graz poražen. Tekma se je vršila v divjem tempu, posebno proti koncu, ko je belgrajsko moštvo blokiralo vrata graškega tima. Gradčani so pa imeli v krilcih in srednjem napadalcu zavidljivo sposobno igralce. Sodil je g. Deržaj, ki je imel v drugem polčasu nekaj »težjih slučajev«, katerih rešitvi bi se dalo oprekaniti.

SK Ilirija (smuška sekcija). V ponedeljek dne 2. junija l. ob 18.30 v klubovi sobi kavarne Evropa (vhod Dunajska cesta) sestanek smučarske sekcije. Sestanek važen, zato vsi in točno. — Na želnik.

Majhna pripomba k »Delavski politiki«. Gospodje pri tem listu so mnenja, da sem delal g. škofu Jegliču krivico, ko sem ga imenoval v uvodniku slavnostne »Slovenčeve« številke »Slovenskega močnega mesta« katoliškega. Ideologom, ki zastopajo najbolj abstrakten nazor o svetu in človeški družbi, ne bom mogel nikoli dopovedati, kako sta katolištvo in narodno čutenje v človeku zapadne krščanske kulture po najnovejših in najdelikatnejših vezeh zvezana; prav posebno pa v slovenskem človeku. Za to marksist nima smisla in ga imeti ne more; zato je škoda o tem izgubljeni še kakšno besedo. — F. T.

Zagrebaška vremenska napoved: Pretežno solнечно in toplo, nekoliko vetrovno, naraščajoča in večinoma visoka oblačnost.

ZELO FINE IN OBČUTLJIVE STVARI

OSTANEJO NEPOŠKODOVANE PRI PRANJU Z

LUX

milom v luskah. — Izdelujejo v Sunlight tovarnah.

Velik praznik v ljubljanski hiralnici

Ljubljana, 31. maja.

Hiralnica sv. Jožefa je dom trpljenja. V mnogo pretesnih sobah žive ubogi hiralci, sami starci in pa telesno uničeni, neozdravljivo bolni ljudje. Poleg njih pa hiralnica oskrbuje tudi večje število umobolnih. Z vsemi pa se mučijo prav angelo potrpežljive usmiljene sestre, ki skušajo vsaj nekoliko olajšati trpljenje teh revežev. Zelo pa je žalostilo prebivalce te hiralnice to, da je bila njihova kapelica sv. Jožefa mnogo premajhna, da bi mogla sprejeti vase vse bolnike. Kapelica je v drugem nadstropju v večji sobi. Že zdavnaj je bilo v hiralnici potrebno postaviti novo večjo kapelico, kjer bi mogli vsi bolniki in pa vse usmiljene sestre najti duhovno tolažbo.

Šele, ko se je ponudila prilika, da je mogla hiralnica dokupiti nekaj sveta, se je ves kompleks obeh hiralniških poslopj in pa Vincentinum združil v en sam kompleks. Sedaj je hiralnica tudi našla prostor in možnost, da bi se zgradila tako nujno potrebna kapelica. Na prostoru med hiralnico in Vincentinom gradi hiralnica sedaj trinadstropen prizidek tako, da bo gledalo vse skupaj kakor eno samo poslopje. Na vrtu pa bo hiralnica postavila kapelico. Vsa stavbena dela izvršuje stavbenik g. Matko Turk. Dela naglo napredujejo.

Danes pa je bil v hiralnici velik praznik: slovesno je bil blagoslovljen vogelni kamen nove kapelice. Blagoslovitev je izvršil sam knezoškof dr. A. B. Jeglič. Ob tri četrti na 7 jutraj je prišel knezoškof v spremstvu svojega tajnika g. Jagodica. V hiralnici so ga že pričakovale vse usmiljenke s svojimi sestre in pa bolniki, ki morejo hoditi, ter vsa duhovščina hiralnice in podobnih zavodov. Knezoškof je pozdravil ravnatelj usmiljenih sester g. Zorko. Skozi spalir je knezoškof nato odšel na vrt, kjer se je vršila lepa slovesnost. Med cerkvenimi obredi je knezoškof blagoslovil vogelni kamen. Kamen ima letnico MCMXXX, vanj so vžidali spominsko pismo, nekaj kovanega drobiža in nekaj svetinjc. Po izvršeni blagoslovitvi je knezoškof odšel v staro kapelico, kjer je daroval službo božjo. Po službi božji se je vršil skofu na čast skupni zajtrk, katerega so se med drugimi udeležili še hišna zdravniška dr. Gregorič in dr. Göstl, ravnatelj Zorko, misijonar g. Franc Birk, zastopnik občinskega sveta ravnatelj g. Janko Jeglič in zastopniki stavbne tvrdke.

Nova kapelica bo zelo prostorna in bo mogla sprejeti okoli 300 vernikov. Posvečena bo, kot stara, patronu sv. Jožefu. Stara kapelica bo opuščena in spremenjena v bolniško sobo. S tem in pa v novem prizidku bo dobilo okoli 50 bolnikov novega prostora.

Hiralnica ima sedaj v oskrbi 125 hiralcev in 250 umobolnih, od teh 25 v Mengšu. Naval na hiralnico je zelo velik in ljudje z izredno vztrajnostjo zahtevajo, naj jih hiralnica sprejme v oskrbo, ali kaj, ko ni mogoče dobiti prostora.

Radost bolnikov je bila ob današnjem obisku vrhovnega pastirja zelo velika in so bili vsi ganjeni, da se je knezoškof spomnil dan po svojem jubileju tudi njih, največjih revežev. Prav tako je bila jako velika radost bolnikov radi svečanega dogodka, zakaj nove kapelice vsi nestrno pričakujejo. Vodstvo hiralnice pa je na ta slovesni dan dalo svojim gojencem tudi priboljšek v hrani.

Jubilej rokodelcev

Ljubljanski velesejem obhaja te dni svojo desetletnico. Ob desetletnem jubileju naše največje gospodarske organizacije ne smemo pozabiti pomenljivega jubileja rokodelcev in obrtnikov, združenih v katoliškem rokodelskem društvu, ki so s svojim umom in delom ustvarili podlago za lepo se razvijajočo organizacijo ljubljanskih velesejmov. Pet in sedemdeset let je že, kar se zbira obrtna mladina v Ljubljani v rokodelskem društvu, kjer se izpopolnjuje v strokovnem znanju in si z združenimi močmi išče potov do vsestranskega napredka. Kakor se nam poroča, se je povabil, ki ga je za slavnostno proslavo svoje 75 letnice objavilo društvo letos o veliki noči, odzvalo že lepo število obrtnikov iz vseh krajev naše države. Mnogi so naročili »Jubilejni zbornik«, ki ga bo društvo izdalo ob slavnostni priliki, drugi so poslali oglase svojih podjetij za pomenljivo spominsko knjigo. Tudi mnoge organizacije so nam javile svoj korporativni prihod ob slavnostni priliki.

Slavnost se bo vršila 14. in 15. junija. V soboto ob 8 zvečer bodo v dramskem gledališču uprizorili društveni igralki za svečane prilike zelo primerno Anton Medvedovo igrano s petjem »Za pravdo in srce«.

V nedeljo 15. junija bo v uršulinski cerkvi ob 8 zjutraj zahvalno cerkveno opravilo. Govor in sv. mašo bo imel presvetli g. škof dr. Gregor Rožman. Pel bo društveni pevski zbor. Ob 10 bo v Rokodelskem domu slavnostno zborovanje in skupščina. V popoldanskih urah bo na vrtu Rokodelskega doma koncert društvene pevškega zbora pod vodstvom g. prof. Marka Bajuka. Sodelovala bo priljubljena železničarska godba »Sloga«.

Ker je upanje, da dobimo za to priliko znano vožnjo, za kar smo prosili, smemo pričakovati prav obilne udeležbe. K proslavi vabimo vse naše prijatelje, posameznike in organizacije. Kdor želi prenočišče, naroča obed ali kdor želi drugih informacij, naj se obrne na Katoliško društvo rokodel. pomočnikov v Ljubljani. Dneva 14. in 15. junij naj bosta svečan praznik za vse obrtnike in njih prijatelje!

Veliko izbiro vsakovrstnih modnih čevljev in sandalet po najnižjih cenah dobite le v trgovini

ZIBERT - Ljubljana - Prešernova ulica

Osem vagonov skočilo s tira

Železniška nesreča v Zagorju

Zagorje, 31. maja.

Na tukajšnji postaji se je davi pripetila večja železniška nesreča, ki je povzročila znatno škodo in pa tudi precejšen zastoj prometa na progi med Ljubljano in Zidanim mostom. Okoli naše postaje izmenjujejo delavci stare, izrabljene železniške tračnice z novimi. Vlaki morajo tod voziti počasneje. Malo pred nesrečo je pasiral postajo jutranji belgrajski brzovlak, ki privozi ob 8 v Ljubljano. Kmalu nato pa se je pripetila nesreča. Z Zidanega mostu je privozi tovorni vlak, naložen s premogom in z opeko. Spremljal ga je inž. Finec od progovne sekcije na Zidanem mostu. Pred nevarnim mestom je, kot vsakemu vlaku, tudi temu dal prometni uradnik g. Prek signal, naj vozi počasneje. Vlak je vozil 45 km na uro. Ko je vlak privozi na najbolj nevarno mesto, so se šibke tračnice pod težo vlaka nenačakano vgnile navzven in tir se je razširil. Zaradi tega se je v trenutku iztirilo osem vagonov. Prvih šest voz je ostalo celih,

dva pa sta se razbila. En vagon pa se je prevrnil po bregu, tako da je obvisel nad strugo Save. Zavirač na enem iztirjenih vagonov je odnesel zdravo kožo le slučajno. Ko je strojevodja zavrl brzino vlaka, je stopil s svojega sedišča na nižjo stopnico in opazil, da so pričeli vagoni drčati s tira, in je naglo skočil z vagona. Hip nato je močan sunek že udaril na zaviračev vagon, ki se je nato popolnoma razbil. Škoda je zelo velika.

O veliki nesreči, ki pa hvala Bogu ni zahtevala nobenih človeških žrtev, je bila takoj obveščena ljubljanska železniška direkcija, ki je poslala na lice mesta tehnični pomožni vlak. Promet preko Zagorja je bil ustavljen na obeh pregozih za dve in pol ure. Brzovlak iz Ljubljane proti Dunaju je imel zaradi tega poldrugournu zamudo. Ob 11 sta bila oba tira očiščena in se je promet mogel nato zopet redno vršiti. Vzroke nesreče pa je v Zagorju preiskala posebna, iz Ljubljane poslana komisija železniške direkcije.

Slovenski izumitelj se bori za svoje pravice

Ljubljana, 31. maja.

V Ljubljani se je te dni mudil g. Slavko Levičnik, tehnični uradnik železarne v Storah. Širši slojem je njegov ime razmeroma še malo znano, čeprav je časopisje o njem že pisalo. Gosp. Slavko Levičnik je namreč pomemben izumitelj v letalski stroki. Iznal je posebno padalo, ki omogoča popolnoma varen skok letalca z letalega letala.

Padalo je iznašel gosp. Levičnik leta 1925., ko je bil letalski častnik v jugoslovanski vojski. Levičnik je letalo tudi preiskoval leta 1925. na letališču v Novem Sadu. O uspehu, ki ga je dosegel, je časopisje splošno pisalo, reviji »Naša Krila« in »Ilustracija« pa sta priobčile slike o teh poizkusih. Levičnik je dobil za svoj izum jugoslovanski patent leta 1926. Istega leta je ponudil patent, s podrobnim opisom in črteži opremljen, berlinski tvrdki »Schröder & Comp. G. m. b. H.«.

Ta tvrdka je po treh tednih Levičnikovo posredno odklonila čez, da iz tehničnih razlogov nova konstrukcija ni porabna. Ali bi je to le trik te tvrdke. Zakaj tvrdka si je iznajdba, v katero je Slovenec Levičnik vložil mnogo volje, truda, časa in denarja, kratkoročno prilastila in sicer na prav zvit način. Nekdo je namreč to tvrdko tožil za pa-

tentne pravice, tvrdka pa je z ozirom na tožbo prijavila svoj dodatni patent za padala in pri tem uporabila — Levičnikove načrte. Seveda je bila vse skupaj le domjenjena igra tvrdke, zakaj tožba je bila vložena prav s tem namenom, da se tvrdka na lahek in cenen način polasti Levičnikove iznajdbe. Tako se je zgodilo, da je ves svet uporabljal Levičnikova padala, oziroma padala, zgrajena po principu, ki ga je ugotovil Levičnik sam, pravi izumitelj pa ni imel od tega nič.

Ko je Levičnik spoznal, kako je bil prevarjen, se je pričel boriti za svoje pravice. Obrnil se je na naše poslanstvo in generalni konzulat v Berlinu. O tej zadevi je bil obveščen tudi legacijski svetnik v nemškem zunanem ministertvu gosp. Thomson, ki je pokazal za to stvar veliko zanimanje. S posredovanjem našega poslanstva si je Levičnik preskrbel v Berlinu pravnega branitelja svojih pravic, in sicer je to slovit berlinski advokat dr. Hugo Waldeck. Ta je vložil tožbo proti omenjeni tvrdki Schröder & Comp za velik znesek odškodnine radi uporabljenih pravic, za odvzem vseh patentiranih pravic in prepoved izdelave padal po tem principu. Zadeva stoji za Levičnika zelo ugodno in je velika verjetnost da popolnoma prodre. Našemu rojaku želimo, da bi v tujini uspel in prišel do svojih pravic.

V beneške toplice!

Ljubljana, 31. maja.

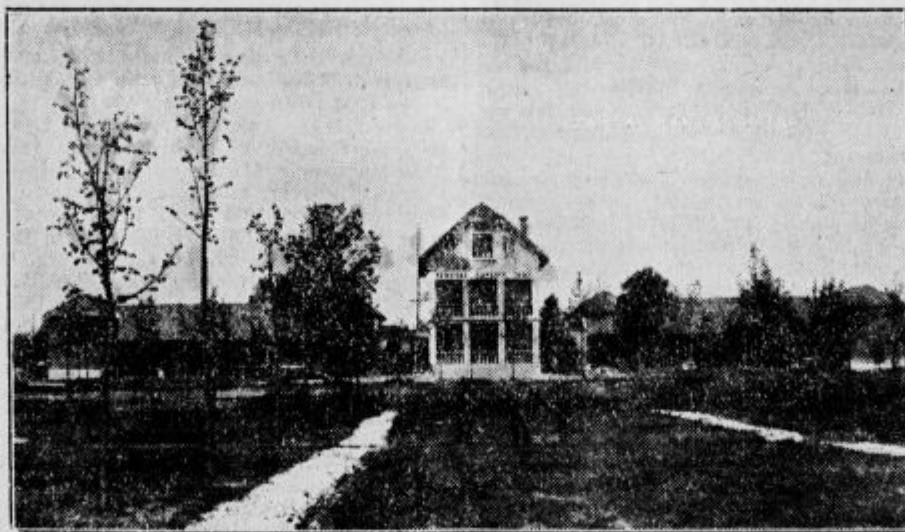
Kje pa je to, kam pa, slišimo spraševati? Enostaven odgovor: v prijazni vasi Ježica, tam ob savski obali, dobrih 5 kilometrov za Ljubljano se bo v nedeljo izročilo ljudem v uporabo obširno krasno in moderno kopališče, ki ga je bil z ogromnimi stroški okrog pol milijona dinarjev zgradil podjetni gospod Štirn, vinski trgovec v Siški.

O tem kopališču, ki je pač največje v Sloveniji, ter mu je dano ime »Beneške toplice«, je naš list že ponovno poročal ter so bili naši čitatelji tudi z inserati opozorjeni nanj in njega začetek. Poudariti je treba izredno podjetnost lastnika Štirna, ki je vložil v stavbo silen kapital. Saj je znano, da je na

istem mestu nameravala ani zgraditi kopališče mešna občina ljubljanska, pa se je strašila prevelikih stroškov. Kopališče je urejeno najmoderneje, dostop vanj je z Dunajske ceste pod Alešom na Ježici skozi senčnat lipov drevored. S kopališčem je združena tudi gostilna, ki bo obiskovalcem Save v vročih mesecih nudila vsega potrebnega. Skupaj je v kopališču 324 omaric in večjih kabin; ločeno za moške ter za ženske.

Naša slika nam predstavlja pogled na lice novega kopališča v smeri od Save. Vidita se tudi oba lipova drevoreda, ki vodita od kopališča k Savi ter dvoje steza, ki sta napravljeni za kopalec za dohod v savske valove.

Vsa zidarska dela pri stavbi je izdelala stavbena tvrdka Ivan Erjavec na Ježici, tesarska dela pa tvrdka Štebe iz Most pri Komendi.

Novo Štirnovo savsko kopališče na Ježici

Belokrajinski kotichek

Našega bana smo videli

Zaenkrat smo morali stopiti še preko Kulpe, da smo ga videli. Prišel je v Bubenjarc, ki so le pol ure oddaljeni od Metlike. (Pa le če greš preko železniškega mosta — toda če te vidi oko postave, se nikar ne predzri čez most, da se na tebi ne uresniči grožnja, katero oznanja opozorilo pred mostom.)

V Bubenjarc se je na Vnebohod vršila slovesna blagoslovitev novega gasilskega prapora, ki je res nekaj izredno lepega in dragoceneja. Kupljen je po največ za ameriški denar. Lahko se bodo Bubenjarc z njim postavljali!

Pa so vam šli Bubenjarc do g. bana, da bi kumoval njihovem novemu barjaku in: »Eto vam, zvali ste bana i došal vam je!« tako se je na praznik predstavil, ko je izstopil iz avtomobila.

Zares simpatična osebnost je naš g. ban dr. Šilovč. 72 let je star, a ne bi mu jih prisodil

kaj čez 60. Na moč družaben in dovtipen in tako prijazen, da je s svojo domačnostjo vse očaral.

Svoje pozdravne besede pa je zaključil s pozivom vsem gasilec, da naj gredo vsi k sv. maši kakor bo šel tudi on sam.

Po končanem cerkvenem opravilu se je razvila živahna veselica. Igrali sta metliška in črnomaljska godba, naroda pa je bilo v tisoče s te in one strani Kulpe.

Tudi g. ban je k živahnosti s svojo ljubeznjivostjo mnogo pripomogel. Sam že 40 let član nekega zagrebškega pevskega društva, se je s svojim drugim tenorjem pridružil pevskeemu zboru in pokazal posebno vneto za slovensko pesem.

Nekako ob 5 se je g. ban zahvalil za gostoljubnost in je odbrzel v Zagreb.

Dečle

nosite narodne nageljnove blagove!

Najmlajša voščilka,

ki je ob 80 letnici čestitala g. knezoškofu — 5 mesecev potem, ko jo je prevzeli 1. januarja 1930 krstil. Mala voščilka je hčerka ljubljanskega gostilničarja g. I. Eggerja.

Amerikanci prihajajo

Kakor vsako leto, se je tudi letos veliko naših ameriških rojakov odločilo za obisk domovine. Posamezniki in manjše skupine so že dole. Pravijo, da so imeli sicer hladno, a mirno vožnjo. Prva večja skupina pride te dni. Par drugih ji v kratkih presledkih sledi. To so člani NSPJ (Narodne slovenske podporne jednote).

Pred časom (v štev. od 9. marca) smo bili od neke strani obveščeni, da je to katoliška Jednota. Naknadno se nam je pa od več strani poročalo, da je to pomota. Pač je mislila tudi tamkajšnja KSKJ (Kranjska slovenska katoliška jednota), ki je katoliška, kakor že ime kaže, za letos prirediti skupni obisk domovine. A ga je preložila na prihodnje leto. To je najbrže dalo povod k tej pomoti.

Slovenska narodna podpora jednota, ki pride letos, ni katoliška, ampak izrazito protikatoliška, kar priča vsaka številka njenega glasila »Prosveta«. Tako strastno kakor ona, je naše predvojno socialistično in liberalno časopisje napadalo in blatilo naše verske svetinje. Za časa čikaškega evharističnega kongresa je napravila na naše Najsvetejše izpad, kakršnega si ni privoščil noben tamkajšnji protiverski list, Presveto Evharistijo je imenovala navadni »piškot«. Iz tega pač lahko vsak spozna, koliko je na njej katoliškega.

Dobro vemo, da ta in drugi izpadi na naše najdražje ne gredo na račun celokupnega članstva omenjene jednote, saj je njega velik del veren in včlanjen pri njej le v kolikor je podporni, ne pa v kolikor je protiverski. To pa ostane in mi z ogorčenjem pribijemo, da je kot organizacija izrazito protiverska.

Zato bomo mi počakali naše Kranjsko slovenske katoliške jednote, ki pride prihodnje leto, upamo, da že prekrščena v Slovensko katoliško jednoto. Njej in njenemu članstvu že naprej kličemo: Dobrodošli nam prekomorski bratje in sestre, bratje in sestre po narodnem in verskem čustvovanju!

Vlomilci se pripravljajo za ples

M. Sobota, 30. maja.

Čačinovičeve v Rakičanu je večeraj zjutraj čakalo veliko presenečenje. Videli so, da so po noči imeli neprijetne goste, ki so v hiši precej neusmiljeno gospodarili, ker so odnesli vse, kar jim je prišlo pod roke. Da se jim je vlom posrečil, je nanesel slučaj. Vdrli so skozi okno v sobo, v kateri navadno spi domači sin-dijak. To noč je slučajno prenočil v tukajšnjem dijaškem zavodu »Martinšćus«. Tako so imeli vlomilci lahek posel in ugodni položaj so tudi dobro izrabili. Izbirčni niso bili. Obleka, perilo, posteljnina, živila itd., vse jim je prišlo prav. Ko so imeli dovolj, so na tihem odšli.

Vlomilci so obiskali tudi hišo gostilničarja Titana Jožefa v Moravcih. Pri vratih in pri oknih niso imeli sreče, zato so si pomagali na drug način. Spravili so se nad zid. Na kraju, kjer se niso tako bali, da bi jih domači slišali, so začeli iz zida trgati opeko. Na ta način so napravili tako veliko odprtino, da so se lahko potegnili v hišo. Odnegli so vso posteljnino, mast, kračje in druge stvari.

Tudi od drugih strani prihajajo poročila o vlomih in sicer zlasti od tistega časa, ko se je začela sezona plesnih prireditev in drugih gostilniških zabav. Mi smo na tem mestu že ponovno naglašali, da so mnoge plesne prireditve v vsakem oziru škodljive in smo prosili merojavne kroge, da bi jih čim bolj omejili. Isto naglašamo tudi ob tej priliki. Mladi veseljaki nimajo denarja, ker pa jih ples in drugo mika, si mnogi pomagajo najbrž na ta način.

Svitloba, zrak in solnce! In še

NIVEA-CREME

To da zdravo kožo in lepo zarjaveli obraz — tudi pri oblačnem nebu; kajti tudi veter in zrak ožigata telo. Toda telo mora biti suho, ki je direktno obsejajo solnčni žarki. Poprej pa se treba dobro nadgrajati z Nivea-Creme! S tem si znatno zmanjšate nevarnost pekoče sončarice. Vse Eucerita, ki ga vsebuje samo Nivea-Creme, prodre ta z lahko v kožo in šele pronika krema more popolnoma uveljaviti svoj blagodejni učinek.

Doze po Din 3.—, 5.—, 10.— in 22.—, tube po Din 9.— in 14.—. Razpošiljalnica za Jugoslavijo: Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. z o. j., Maribor, Meljska cesta 56.

Kaj pravite?

Gospod urednik! Ni dolgo od tega, kar mi je neki gospod, ki je profesor risokih ved na eni izmed ljubljanskih srednjih šol, pravil, da se na vseh srednjih šolah opaža, kako strašno nazaduje število kmetičkih fantov, do čim rapidno narašča število dijakov, ki se rekrutirajo iz vrst državnih nameščenec in meščanstva.

Profesor je povedal čisto resnico. Samo pozabil je še pripomniti, da istočasno s padanjem števila dijakov iz kmetičkih slojev pada tudi — učni uspeh. In tudi to drži.

Kje je vzrok temu, da je čezdalje manj kmetičkih sinov na naših srednjih šolah? Vzrok je več. Pri in glavni je ta, da je naš kmet danes v gospodarski krizi in da pri vsem težkem delu, ki ga opravlja dan za dnem, komaj preživi sebe in številno družino. Študiranje stane denar in — dolgo je. Večših so študenta iz kmetov podpirali vsi: župnik, domača hranilnica in še v mestu je imel kodkde preskrbljeno zastojnsko kosilo ali večerjo. Pa prestejte sedaj, koliko jih še hodi po hišah, zdaj v eno, zdaj v drugo na kosilo ali večerjo, kakor je bilo to pred leti v navadi. Ljudje se branijo takega lačnega študenta in ne dajo.

Drug, nič manj velik vzrok je ta, da je kmetički sin obrezan na vse datjate, ki jih predpisuje šola. Dotim dobi lahko vsak državni uradnik še s tako plačo izkaz ubožnosti, ga kmetički sin s ozirom na to, da ima nekaj orolov zemlje in hišo, pa če je ta prav bajla, ne dobi. Pa si predstavljajte potem kmeta, ki bi vam zmogel skupaj spraviti mesečno 500 do 700 Din, kolikor je pač treba za studentovo stanovanje in hrano. To znaša letno 5 do 7 tisoč dinarjev. In še zraven računanje ne obleka in ne perilo, kar študent nujno rabi. Če danes kmet študira sina, ga študira na dolg.

Glejte, g. urednik, tukaj tiči zelo pereče vprašanje našega naroda. Iz kmetičkih slojev smo dobili doslej vse velike moze, iz kmetičkih slojev smo še doslej dobili največ naših najboljših inteligence. In če pravimo in trdimo, da je jedro našega naroda še vedno kmet, kar drži, potem moramo gledati, da dobimo razno iz tega stanu največ inteligence, ki bo kmela kot glavni steber naroda in države razumela in ga ščitila. Delajmo na to, da se bo število dijakov kmetičkih fantov drignilo, da bo s tem tudi napredek in učni uspeh na naših šolah boljši.

B. V.

— PEGE —

odstrani takoj in brez sleda »Creme Orizol«! Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Založnik: »Cosmochemia, Zagreb, Smilčičkova 23. Telefon 49-29»

Koledar

Nedelja (6. povelikonočna), 1. junija: Fortunat, spokornik; Kuno; Pamfil, Juvencij, mučenik. Danes je bil dolg 15 ur in 46 minut.

Ponedeljek, 2. junija: Erazem, škof; Eugen; Marcellin, mučenik.

Osebne vesti

— Osebne duhovske vesti. Imenovana sta bila za dekana Malej Rihar, župnik v Kamniku, za dekanijo Kamnik in Anton Gornik, župnik v Smartnem pri Litiji, za dekanijo Litija. Zadnji je bil hkrati imenovan za škof. duhovnega svetnika. — Podeljeni sta župniji: Mavčiče Ivanu Mikšcu, župniku v Sorici, in Rudniku Karlu Zajcu, žup. uprav. v Rakitni. — Imenovan je za stolnega vikarja v Ljubljani Jožef Košiček, kaplan v Kranju.

— Bolezenski dopust. Direktor drž. železnice v Ljubljani dr. Jakob Borko nastopi danes dvomesečni dopust iz zdravstvenih razlogov. Zastopal ga bo pomočnik direktorja inženjer Matko K. I. o. d. e.

— Doktorski izpit iz kemije, je napravila na ljubljanski univerzi s prav dobrim uspehom v sredo 28. t. m. gđ. Maria Blinac, diplomirana kemikarka in supletinja na ženski realni gimnaziji v Ljubljani.

— Promociji. V soboto sta promovirala na esučilišču v Zagrebu za doktorja vsega zdravstva g. Pokorn Mirko in Osojnik Janko. Oba sta člana J. A. K. D. Danice v Zagrebu. Gestitamo.

— Iz železniške službe. Premošeni so uradnik I. kategorije, 7. skupine: inženjer Šapla Riko, šef progovne sekcije Jesenice za šefa progovne sekcije Konjice, direkcija Sarajevo; 8. skupine: inženjer Toplak Stanislav, tehnični uradnik, kurilnica Ljubljana I. glav. kol. v kurilnici Maribor; uradnik II. kategorije, 3. skupine: Andoljšek Janez, prometni uradnik, Zagorje v splošni oddelki direkcije; 5. skupine: Bračko Franc, prometni uradnik Litija v Zagorje; uradnik III. kategorije, 3. skupine: Prunk Marija, admin. uradnica, strojni oddelki direkcije v delavnici Zagreb; Belič Ivan, administrativni uradnik, prometni komercialni oddelki direkcije v Ljubljani glav. kol.; Breznik Franc, komercialni uradnik, Maribor glav. kol. v Tezno; Justin Anton, prometni uradnik, Soteska na Bled-jezero. — Ostarlo na službo je podala Schubert-Cernič, uradnica III. kategorije, prometnega komercialnega oddelka direkcije.

Novi grobovi

† V Grosuplju je dne 31. t. m. odšla k majniški Kraljici gospa Marija Boh. Tihi vzorni krščanski materi, previdni za zakramenti bodi majniška Kraljica plačnica. Moža, sinovom in hčeram ter sorodnikom tiho sožalje. — Pogreb bo v nedeljski dopoldne.

POZOR NA POLOZNICE!

Celotni današnji poštni nakladi vsakom priložili položnice našega ček. računa št. 10.650 za obnovitev naročnine za mesec junij in morebitni zastanek. Vsa naših cenj. naročnikov, ki še nima plačanega »Slovenec« do konca junija, naj se takoj poslužijo te položnice, vsi ostali naj jo pa shranijo za poznejše plačilo ali pa jo porabijo za novega naročnika. — S pravočasnim plačilom se delo v upravi zelo olajša in zagotovi nemoteno pošiljanje lista.

Mala kronika

★ Zakvala. Bivajoč na očesnem ozdravljenju se pismeno ne morem posebej odzvati vsakemu Vas, ki ste se me te dni dobrotno spominjali. Blagovoliše zato tem potom skupno sprejeti to moje zahvalo, s kjo Vam presim vso polnost božjega povračila. — Tomo Zupan.

★ Školova proslava v Mošnjah. V prosvetnih prostorih v Mošnjah so školove zasluge slavili gđ. Reš Nežika, govornik Resman Franc in pevski zbor.

★ Konkurni razpis. Polom okrožnice sta razpisani župniji: Rakitna, stojčja pod patronstvom graščine Bistra in Sorica, stojčja pod patronstvom graščine Loka. Prošnje za prvo je nasloviti na patronstvo, za drugo na ordinariat. Rok se zaključuje dne 18. junija 1930.

★ Sprejem v škofjski zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1930/31. V zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi, pravno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih, krščanskih staršev, ki so dovršili z odličnim ali prav dobrim uspehom vsaj štirifazredno ljudsko šolo; zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovniškemu poklicu. V smislu šolskih predpisov ne smejo biti prosilci za 1. gimnazijski razred mlajši kakor 10 let in ne starejši kakor 13 let. Prošnje za sprejem se naslovi na škofjski ordinariat v Ljubljani. Prošnji se priloži: dečkov kresni list in zadnje šolsko izpričevalo. Stariši ali njihovi namestniki naj prinese prošnje s prilogi osebno v zavod sv. Stanislava tekom meseca junija. Z njimi naj se pridejo obenem predstaviti njihovi sinovi, za katerih sprejem prosijo. Letno plačilo se določa po izpričevalu in gnotnih razmerah prosilčevih. Vsa druga pojasnila glede oblike, knjig itd. se dobe o priliki zglastive. v zavodu. V drugi razred in nadaljnje razrede se sprejemajo samo dobri, pšteni dijaki s humanističnih gimnazij z dobrimi izpričevali, pod nobenim pogojem ne po repetentje. Čas priglasenja za nadaljnje razrede traja tudi od 1. do 31. julija. — Vodstvo zavoda sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano, dne 1. junija 1930.

★ Naš list, glasilo katoliške akcije za kamniško in moravsko dekanijo, v svoji 6. številki prinaša zopet silno aktualno vsebino. Prav topla priporočamo!

★ »Ilustracija« št. 6. je pravkar izšla za velesjem v razkošni opremi, z zanimivo vsebino in je po 10 Din na razpolago v vseh knjigarnah, trafikah in na velesejmu. Naročniki jo prejmejo v prvih dneh prihodnjega tedna. Vsebine: Ob desetletnici velesjema. O avtomobilu. Ga. Thierry-Kavčnikova. Denar (Boris Orel). Na motornih kolesih. Avtoklub v Ljubljani. Čakalnice za avtomobile. O lahki atletiki. Naš sport. Delo, delo! Moč reklame! Modni nasveti. Moda za poletje. Mesto bodočnosti. Nebotičniki. Hočemo novo, veliko Ljubljano! Med starimi trgovci in obrtniki. Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Konec pofti. Escudero in dunajski balet v Ljubljani. Oktavo višje...! Pozdrav »Ilustraciji! Naši otroci. Student gre na počitnice. Nove knjige. † dr. Fran Vodopivec. Iz vsega sveta. Turksib. Film. Fotoamater (J. Skerlep). Balada o vojni in ljubezni (Raynal-Kreft). Grafološki kotiček. Naslovna slika v več barvah Mihe Maleša: Na deželi. — Celoletna naročnina 100 Din. Če revije še ne poznate, zahtevajte od uprave številko na ogled! Uprava revije »Ilustracija«, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6.

★ Izlet Jadranske straže v Dalmacijo. Izletni odsek JS javlja, da so vsi prostori vseh razredov oddani in da ni mogoče sprejeti nikakih prijav več. Prigašenci, ki še niso vplačili določenih zneskov, naj to store takoj, da ne ovirajo z zavlačevanjem itak obiliga in nujnega administrativnega posla. V primeru, da je kdo zadržan in bi se izleta ne mogel udeležiti, mora poiskati namestnika in mu karte odstopiti. Do sedaj prijavljene osebe morajo zneske vplačati in vplačan denar se ne vrne, ker je že v pretežni večini nakazan. Event. izpremembe morajo biti naznanjene takoj izletnemu odseku. Odstop ali preklic prijave je nemogoč. Izletniki vseh oddelkov A, B in C naj izvolijo priti vsaj en delni pred sedmo zvečer na glavni kolodvor. Odhod vlaka je iz ljubljanskega glavnega kolodvora dne 6. junija točno ob 7 zvečer. Železniški vozovi bodo označeni: Jadranska straža A, ali B ozir. C. Udeležnikom so na razpolago reditelji za vse tri razrede. — Izletni odsek.

★ Vsem, ki so se prijavili za romanje na Trsat! Ker bo letos o Binkošti izredno veliko tujcev in izletnikov na Susaku (Trsatu) in ne bi bilo zadostno število prenočišč na razpolago, je romanje preloženo na dan 20. julija. Prijavitelj je to toliko, da se bo romanje vršilo, četudi se ni eden več ne prijavil. Ker pa bomo imeli takrat vse prostore na razpolago, sprejemamo še 200 oseb, ki se pa morajo prijaviti najkasneje do 1. julija. Vsem prijavljenim bomo 1. julija poslali vozni red z izkaznico in navodilom ter točnim sporedom ter prošnjo, naj se po tem roku nihče več ne prijavlja, ker po prvem juliju ne bomo sprejeli nobene prijave več, tudi brzojavne ne. Letos bomo imeli seboj tudi močno lastno godbo. Okrepčila bomo imeli tudi na vlaku, da ne bo treba nikomur trpeti žede. Vsem, ki so se že prijavili, smo včeraj poslali okrožnico radi preložitve. — Sveta vojska, Ljubljana, Komenskega ul. 17.

★ V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine je objavljen »Zakon o prebijanju nelegalne konkurence«, dalje »Zakon o paktu prijateljstva, prijateljskega poravnavanja in sodnega razpravljanja med kraljevino Srbom, Hr-

valov in Slovencev in republiko Grčijo, sklenjenem v Belgradu« in »Pravilnik za izvrševanje zakona o dobrovoljni glede dodeljevanja zemlje in kolonizacije«.

★ Pomoč novorojenku in dojenčku spisal primarij dr. B. Dragaš, obsega 132 strani z 62 slikami in stane v priključni, broširani obliki samo 24 Din. Knjiga je zelo potrebna in koristna za naše ljudstvo. Namenjena je vsem, ki se bavijo z vzgojo otrok in se za isto zanimajo. Prav posebna vodnica je pa našim materam in dekletom. Poglavlja v knjigi obravnavajo ustroj otrokovega telesa v splošnem in njega delovanje, skrb za vzgojo otroka, pravilno vzgojo in pestovanje, nego dojenčka, obleko otroka, posteljice, otroško sobo, prehrano otroka, higieno in dietetiko doječe matere, recepte in navodila za pripravljanje dojenčkove hrane, pomoč dojenčku in njegova nega poleti, prvo pomoč dojenčku in njegova nega poleti, prvo pomoč dojenčku in drugo. Knjiga je zelo zanimiva in poučna ter jo toplotno priporočamo.

★ Šofer in samovozač, spisal ing. Jos. Štofla. V tej 300 strani obsega knjižki podaja pisatelj konstrukcijo, delovanje, ter strogo avtomobila. Pojasnjuje opis s 300 jasnimi slikami v priloženem zvezku, ter slovar tehničnih izrazov. Temeljita knjiga, ki išče sebi enake v vsej strokovni literaturi te vrste, je neobhodno potrebna šoferju samovozaču in lastniku avtomobila.

★ Knjižarna in trgovina Nove založbe (na Kongresnem trgu) audita za birmo in podobne prilike obilo vsakovrstnih in primeranih daril, kot so molitveniki, rožni venci, spominke knjige in podobni predmeti; izbira mladinskih knjig, domačih in tujih je zelo bogata. Stariši in botri, oglejte si našo izložbo!

★ Dr. Josip Bežič zdravnik v Kranju se vrne od orožnih vaj šele koncem junija.

★ Za birmance priporoča trdka Novak, Kongresni trg 15, krasen plavi ševit za obleke po 130 Din in fini kangarn po 160 Din. Oglejte si zalogo!

★ Slika, ki pove več, kot najbolj zgovorni jezik, — reklama brez besed — lahko imenujemo izvirno, zelo zanimivo sliko treh izvirnih srečk, ki jih opazite v fotografirano pomanjšani obliki na prilogi v današnjem listu. Zelo zanimiva je ta slika tudi radi tega, ker je bil v enem letu pri isti trdki dvakrat zadet največji dobiček po dinarjev en milijon 200.000. Ta slučaj je gotovo doslej prava redkost! Res, slika, ki jasno govori in ne potrebuje reklame!

★ Zoper mole je najboljšo sredstvo Tarmol, ki se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. Izdeluje ga »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču trdke A. & E. Skaberne).

★ Gospodinj, sedaj je čas za pranje. Ne pozabite, da je to najboljši in najhitrejši opravljeno s milom, posebno se s pravim terpentinskim milom Gazela, ki ga prodaja vsak boljši trgovec.

★ Pred okuženjem z nalezljivimi boleznimi nas obvaruje Sanofarm. Stalno v zalogi v vseh lekarnah in drogerijah. »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču trdke A. & E. Skaberne).

★ Za spomin na birmo je ura z verižico. F. Čuden, Prešernova ulica 1.

★ Opozorjamo na oglas Spodnještajerske ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega »Slovenca«.

★ Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo. Zdravnik: V Rogoško Slatino! Zahtevajte prospekte!

★ Sanatorij v Mariboru, Gosposka ul. 49, telefon št. 23-58. Najmodernejši urejen za operacije. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmerne.

★ Največji reveži so slepci. Spominjajte se jih! »Dom slepih« ima položnico 14072.

★ Pri motenju prebave, bolečinah v želodcu, gorečici, slabostih, glavobolu, migljanju pred očmi, razdraženosti živcev, pomanjkanju spanja, slabem počutju, nerazpoložnosti za delo povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica odprte telesa in poživi kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dognali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju po zavzivanju »Franz-Josef« vode zopet dobili slast do jedi v razmerno kratki dobi. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Za Jegličev sklad

VI. izkaz darovalcev.

V izkazu z dne 29. maja beri mesto prof. Svelja pravilno prof. Josip Sodja, Blejska Dobrava (700 Din).

Tomažević Ana, Sp. Lipnica, 10 Din; »Obnova«, podružnica v Ljubljani, 100 Din; Župni urad Marijane Oznanjenca v Ljubljani 200 D.; Franjo Kunovar, kamnoseko podjetje v Ljubljani (Sv. Križ), 100 Din; P. Bonaventura Resman, Brezje, 500 Din; Hranilnica in posojilnica na Viču 100 Din; Župni urad Sostro 100 Din; A. Cedilnik, Ljubljana, 20 Din; Ant. Babnik, Zg. Siska, 50 Din; Ing. Novak, Stična, 75 Din; A. Krišper, Radeče pri Zidanem mostu, 200 Din; Zadruga zveza v Ljubljani 5000 Din; A. Sušnik, trgovina z železnino v Ljubljani, 150 Din; prof. Anton Sušnik, Ljubljana, 100 Din; Jakob Soklič, župnik v Sv. Vidu pri Ptuj, 50 Din; iz Trčiča: Katoliška akcija (od slavnostne akademije) 500 Din; Hranilnica in posojilnica v Trčiču 500 Din; Prosvetno društvo sv. Jožefa 100 Din; Cirilovi bratje 100 Din; Vovk Anton, župnik, 100 Din; Bartol Mirko, kaplan, 50 Din; Zakrajšek Viktor, kaplan, 50 Din; — Podobnik Alojzij, Brinje pri Dolu, 50 Din; Katoliško prosvetno društvo v Mošnjah 100 Din; Vrhovec Janez, Ljubljana, 100 Din; Lunder Matija, Koprivnik pri Kotevju, 5 Din; Avg. Šlar, Ljubljana, 20 Din; Dekliška Marijina družba v Sv. Križu pri Litiji 50 Din; Lovšin Ivan, župnik, Planina pri Raketu, 100 Din; Lukič Fran, Ljubljana, 100 Din; Franja Korsika, cvetličarna, Ljubljana, 50 Din; Ing. Milan Suklje, Ljubljana, 250 Din; Zveza industrijev v Ljubljani 100 Din; Županstvo Cerklje na Gorenjskem 100 Din; Murnik Andrej, župan v Cerkljah na Gorenjskem, 50 Din; Hranilnica in posojilnica na Uncu 150 Din; Karel Vokač, Ljubljana, 200 Din; prof. Janko Mlakar, Ljubljana, 1000 Din; Martin Drole, župnik v Bohinjski Beli, 200 Din; Katol. prosvetno društvo Bohinjska Bela 200 Din; Kmetiška hranilnica in posojilnica v Radovljici 200 Din; Katoliško prosvetno društvo Cerklja 100 Din; Prosvetno društvo Vič 100 Din; Župni urad Vrhnika 100 Din; Vinko Premk, upokojeni davčni nadupravitelj, Vrhnika, 100 Din; A. Ravnik, kaplan, 100 Din; Katoliško prosvetno društvo Grosuplje 100 Din. — Doslej je bilo darovanih 102.718 Din. — Vsem darovalcem: Bog plačaji!

DNEVNO SVEŽE
PRAŽENA
KAVA
MOTOH
KAVA
LJUBLJANA
VODNIKO TRG ST. 5.

Telo se lepša, koža postane enakomerno zagorela, liša izgine, izpuščaji trajno prenehajo, ako se pri solnčenju mažete z originalnim

Nigecrol oljem ali kremo za solnčenje in masažo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5.

Zobni atelje

dentist P. Vrankar, zobar

se nahaja: Dunajska cesta 20/L. nad., vhod Tavčarjeva ulica 2, nasproti kavarne Europe.

Trdka

A. KUNC

Ljubljana — Gosposka ulica

priporoča svoje izborne izdelke moških oblačil. — Cene kar mogoče nizke!

1000 dinarjev

plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, trda koža, bule ne izginejo v 3 dneh brez bolečin, brez nevarnosti, brez noza, brez vnetja z zdravniško priporočeno »RIA« kremo. Gospod gozdni svetnik L. piše: »Is let sem trpel na kurjih očesih, vank čevlji in vsak korak mi je povzročil bolečine«. Enako piše ta vladni zdravnik dr. Bodenstein in grafica Zeppelin. Cena z javnim pismom 8 Din, 3 ločki 15 Din. Dr. Nik. Kemny, poštni predal 12 E 12, Češko Slovaška.

KOLINSKA
CIKORIJE
LJUBLJANA.
PRAVA KOLINSKA CIKORIJA

Vse društvene knjižnice

ki so znale vpeljati Karl Mayeve spise, poročajo, da te knjige ljudje izredno radi čitajo. Prva knjiga »Križem po Jutrovem« obsega štiri zvezke, vsak stane Din 13.—, celotna knjiga vezana polplatno Din 65.—, celoplatno Din 70.—. Druga knjiga »Po divjem Kurdistanu« dosedaj izšla dva zvezka po Din 13.—. Naroča se v Cirilovi tiskarni, Maribor.

Moderne damske obleke

Foulard in umetna svila od 150 Din
Crepela in poplin od 240 Din
Barvaste etamin kreton od 60 Din
Bluze in krila od 85 Din
Klotaste halje, močne od 90 Din
naprej audi v veliki izbiri

F. in I. GORICAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.
Oglejte si blago in cene v naših izložbah!

DARMOL
cokolada za odpiranje

Za zobe, za nego kože in za britje

Prodaja se v vseh prvovrstnih drogerijah, parfumerijah in lekarnah
Generaino zastopstvo za Jugoslav.:
Minko Mayer in drug, Zagreb

Ljubljana

Indijski nadško v Ljubljani

V ponedeljek dne 2. junija pride v Ljubljano msgr. Ferdinand Perier nadško iz Kalkute v Indiji. Za nas je obisk še prav posebno razveseljeval in zanimiv, ker v škofiji odličnega gosta delujejo naši jugoslovanski misijonarji in sicer v samostojnem misijonu Gangesove delte. Te pokrajine je prav posebej odločil nadško za samostojno jugoslovansko misijonsko udeleževanje. Sedaj ko mora nadško po nujnih potih v Evropo, se je namenil obiskati tudi Zagreb in Ljubljano, da si ogleda naše

misijonsko delo in domovini in da preuči možnosti nadaljnjega razvoja.

Nadško Perier se je rodil leta 1875 v Antwerpenu v Belgiji in misijonsko deluje že od leta 1906. Za škofa je bil posvečen leta 1921. in sicer v Indiji. Nadško bo v ponedeljek zvečer ob 8 prirejen v Akademskem domu pozdravni večer, kjer nam bo odlični gost prav gotovo tudi kaj povedal iz bogate zakladnice izkušenj, kar bi nas zlasti v sedanjem razdobju indeke miselnosti zelo zanimalo.

Počitniška kolonija na Homcu

Slovenska krščanska ženska zveza odpre 1. julijem na Homcu počitniško kolonijo za otroke v starosti 6—12 let.

Počitniška kolonija je namenjena otrokom, katere hočejo imeti stariši čez počitnice pod skrbnim nadzorstvom in krščanski vzgoji. Pogoji za sprejem so zelo ugodni.

Pojasnili daje in sprejema prijave do 10. junija vsak dan od 8 do 5 popoldne Slov. krščanska ženska zveza, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5.

Kaj bo danes?

Drama: Zaprtja.
Opera: Lohengrin. Premijera. Ljudska predstava po nižanih cenah. Izven.
Vešesjem.
Razstava čipk na Turjaškem trgu.
Razstava narodnega blaga v Kazini.
Ljudski kino Glinice: Beg med oblake. Salogra (ob 4, 6 in 8).
Lekarne: Mr. Sušnik, Marijin trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska 10.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Vdova Rošinka. Red C.
Opera: Zaprtja.
Lekarne: Mr. Trnkoczy dediči, Mestni trg 4; Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Večerni kuharski tečaj. Slovenska krščanska ženska zveza priredi v času od 15. junija do 30. septembra t. l. v Ljubljani (Sv. Petra nasip) večerni kuharski tečaj. Pouk se bo vršil 3 krat na teden za delavske, 3 krat na teden za meščanske gospodinjice in dekleta. — Pojasnila daje in sprejema prijave do 10. junija vsak dan od 8 do 5 popoldne Slov. krščanska ženska zveza, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5.

Gospod. Caullery, profesor znanstvene fakultete v Parizu bo predaval v sredo, 4. junija ob 6 zvečer v univerzitetni dvorani o genetiki in evoluciji. Profesor Caullery je znan francoski učenjak, ki ga cenijo tudi v inozemstvu. Francoski institut vabi k številni udeležbi.

Promenadni koncert muzike 40. pp. Triglavskega dneva ob 11 v »Zvezdi« v korist Rdečega križa. Spored: 1. Binički: Na Drini, marš. 2. Morana: Kraljičina, valček. 3. Sedlaček: Za moje prijatelje, belgarske pesmi. 4. Mozart: Titus — uvertura. 5. Gounod: Spomladna pesem. 6. Čerin: Miljenci, Slovenske pesmi. 7. a) Eiseman: Ti si mi zvezda, tango. b) Rotter: Madrid, paso doble. 8. Allier: Francoska kri. marš. — Dirigent višji kapelnik dr. Jos. Čerin.

Umrli je v Ljubljani g. Franc Kavčič, sprevodnik drž. žel. v pok., Bohoričeva ulica. — Sempetersko prosvetno društvo se udeležuje pogreba svojega člana z zastavo, ki bo v nedeljo ob 4 popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice. Člani društva se udeležijo pogreba pod društveno zastavo.

Železniškim vpokojencem v vednost. Umrli je naš član g. Franjo Kavčič, nadsprevodnik v pokoji. Pogreb se vrši v nedeljo 1. junija ob 4 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice v Ljubljani. Člani vlijudno vabljene, da se pogreba polnoštevilno udeležijo. — Društvo žel. vpokojencev.

Smernice razvoja tehničnega gospodarstva. O tem predmetu priredi Zdrženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov. Sekcija Ljubljana, predavanje v sredo 4. junija ob 20 v predavalnici mineraloškega inštituta univerze (Kongresni trg, pritličje). Predaval bo g. dr. ing. J. C. Breinl, redni profesor nemške Tehnične visoke šole v Pragi. Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo.

Autobus Ljubljana—Vevče. Avtopromet O. Zužek, Ljubljana, sporoča, da odpadeta z 2. junijem t. l. na progi Ljubljana—Vevče vožnji odhod iz Ljubljane, Krevov trg ob 13 in odhod iz Vevča ob 12.30. Ostali vožnji red ostane neizpremenjen. — Avtomobilsko združenje.

Ljubljana napreduje! Med letošnja gradbena dela se je vrnil tudi vrt »Pri Šestici«, kjer se je lesena lopna spremenila v lepe in prijazne lože in velik vrtni salon tako, da napravi vsa moderna preureditev naravnost velikomestni utis. Prijatelje moderne senčnega vrta in posebnike vešesjema vabimo na poset! Čemu hoditi na draga letovišča, ko pa vse to dobite v Ljubljani, na vrtu »Pri Šestici«. Oglejte si ga vsi!

Starbne nasvete, načrte za novogradnje in adaptacije. Tehnični biro »Tehnac, Ljubljana, Mestni trg 25/I. Telefon 25-80.

Poizvedovanje

Pošten najditelj otroškega plaščka, izgubljenega na poti iz šole čez polje mimo mestnih hiš do artiljerijske vojašnice, se prosi, da ga vrne proti nagradi lastniku: I. Kosec, Prisojna ul. 1.

Kot najboljšo masažno in domačo zdravilno sredstvo proti revmatičnim bolečinam

zobno in glavobolu, prehlajenju, trganju, za negovanje telesa, ust, osvežlost, okrepitev mišičevja, ter živčevja sploh se uporablja

že pol stoletja priznana

levoja Mentol-droženka francoske izganje

Dobiva se v originalnih plombaranih steklenicah v pristni predvojni kakovosti v vseh drogerijah in trgovinah z mešanim blagom.

Cerkveni vestnik

II. vnanja kongregacija pri ž. uršulinkah v Ljubljani ima danes popoldne ob 2 mesečni shod. Pridite vsi! — Voditelj.

Kongregacija Zalostne Matere boje pri sv. Florijanu v Ljubljani ima svoj shod v torek, dne 3. junija t. l. ob petih popoldne. Udeležba obvezna.

Marijanska kongregacija za gospodične pri sv. Jožefu v Ljubljani: V ponedeljek dne 2. junija je shod.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svoj mesečni pobožnost v četrtek, 5. junija v uršulinski cerkvi. Zjutraj ob 5 bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in ob 6 sveta maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Vse častilce sv. Rešnjega Telesa vabimo, da se udeležijo evharistične pobožnosti.

Dr. Drago Švajger

specijalist za bolezni ušes, nosa in grla

BEETHOVNOVA UL. 2 — TELEFON 32-19

ordinira od 1. junija do 1. septembra samo od 10. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

Iz društvenega življenja

»Ljubljana«. V ponedeljek ob 8 skupna pevška vaja. Vsi! — Pevovodja.

Društvo slovenskih sindikov ima svoj redni občni zbor dne 15. junija 1930 ob 11 v prostorih okrožnega sodišča v Celju.

Pridite vsi na vrsto veselico z bogatim srečelom, ki jo priredi Zveza slovenskih vojakov Ljubljana-Moste na senčnatem vrtu g. Košaka v Vodmatu, danes, v nedeljo 1. junija ob štirih popoldne.

Vabilo na občni zbor Produktivne zadruge pleskarjev, sobo- in črskoljkarjev, r. z. z. o. z. v Ljubljani, ki se bo vršil dne 7. junija 1930 ob 7 zvečer v gostilni Košak na Zaloški cesti z dnevnim redom: 1. Sklepanje o likvidaciji. 2. Raznosterosti.

Tržič. Dramska družina »Soča« bo gostovala danes ob 8 zvečer v dvorani tržičke meščanske šole z zanimivo Strindbergovo žaloigro »Očec«.

V prosvetnem društvu na Kopanju bodo danes popoldne ob pol 4 vpriporili igralci prosvetnega društva iz Dravelj veseloigro »Utopljenec«. Kdor se hoče od srca nasmejati, naj nikar ne zamudi priti pogledati!

Maribor

Otroci iz okoliških občin se ne bodo več sprejemali v mestne mešč. šole. V petek popoldne se je vršila na mestnem magistratu seja pripravljalnega odbora za gradnjo nove meščanske šole na desnem bregu Drave. Seje so se udeležili med drugimi župan dr. Juvan, podžupan dr. Lipold, banški inšpektor za meščanske šole dr. Pečovnik, sreski šolski nadzornik Tomažič, zastopniki mariborske občine dr. Strmšek, Grčar in prof. Fink. Ker so bili odsotni glavni zastopniki okoliških občin, ni moglo priti do končnovečajnega sklepa glede gradnje nove meščanske šole; od zastopnikov navzočih občin sta podala obvezno izjavo edino zastopnika tezenske in radvanjske občine, dočim sta zastopnika ostalih občin bila mnenja, da se zadeva vsaj za eno leto odloži. Po zaključni seji pripravljalnega odbora za gradnjo nove meščanske šole se je vršila seja krajevne šolskega odbora, ki je soglasno sklenil, da se v bodoče sploh ne bodo več sprejemali otroci iz okoliških občin v mestne meščanske šole in sicer iz razloga, ker se pri zastopnikih okoliških občin opaža premalo zanimanja ter preveč nerazumevanja za rešitev tako perečega vprašanja, kakor je gradnja nove meščanske šole, ki bi bila predvsem v interesu okoliških občin.

Gradbena in uporabna dovoljenja. Na večerajšnji seji mestnega sveta se je izdalo gradbeno dovoljenje J. Fischbachu za napravo prodajalnega portala v Gosposki ulici 5; Alojziju Jugu za prizidavo balkona in preureditev hiše; Alojziju Senici za preureditev stanovanja v Tattenbachovi ulici 5; t. r. d. Hergouth za gradnjo prizidka na Melju; Karlu Thoma, gradba prizidka za tkalnico ter Ivanu Jemecu za nadzidavo nadstropja v Prešernovi 16.

Uporabno dovoljenje pa so dobili: Vavclav Vošinek, adaptacija hiše na Koroški cesti 18; Josip Nekrep, zgradba enonadstropne stanovanjske hiše v Nekrepovi ulici 6; Bogomir Bračko, gradnja enonadstropne stanovanjske hiše v Vrbanovi ulici 55; Adajbert Guzelj, preureditev poslopja na Aleksandrovi 39; Franc Svatej, gradba delavnice v Majstrovih ulici ter Z. Anderle, preureditev prodajalniških lokali. Opaža se v letošnji gradbeni sezoni občuten zastoj v gradbenem gibanju, zlasti v gradnji pritličnih ter enonadstropnih stanovanjskih hiš. Zastoj se je moral pojaviti radi tega, ker je izrpan fond v znesku 8 milijonov Din za gradbena jamstva mestne občine, ki se pa spričo težkega finančnega položaja, v katerem se nahaja mestna občina, vsaj za letošnje leto; jasno je namreč, da bo to mogoče v prihodnjem letu; jasno je namreč, da stanovanjsko vprašanje v Mariboru še izdaleka ni rešeno.

Za počitniško kolonijo pri sv. Martinu na Pohorju sprejema prijave za stranke, ki nameravajo oddati tjakaj otroke na lastne stroške društveni tajnik v Strossmayerjevi ulici 26, kjer se dobijo vsa podrobna navodila. Priporočila se čimprejšnjo prijava, ker se bodo v slučaju preobitih prijav upoštevale tiste stranke, ki so se po vrstnem redu prej prijave. Skupina dece srednjih šol in vadic, ki bodo končale pouk 10. junija, bo odšla na kolonijo 11. junija, druga skupina v začetku julija, tretja začetkom avgusta in zadnja koncem avgusta. Prva skupina slabotnih in manjših otrok pa bo odšla delno 31. maja in 4. junija. V koloniji bo letos pripravljenih nad 100 opremljenih postelj.

Smrtna kosa. Umrli je v visoki starosti 72 let upokojeni šolski nadupravitelj Rado Kopic, Ob bregu 14. Pokojnik je bil agilen odbornik tukajšnjega Ribarskega društva ter je kot tak užival vsesplošno priljubljenost in spoštovanje. Pogreb blagega pokojnika bo jutri ob 17 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču v Pobrežju.

Klub slov. kat. akad. starešinstva ima v torek, dne 3. t. m. ob 20 v dvorani Zadržne gospodarske banke svoj redni mesečni sestanek.

Pieštany

Č. S. R.

se ima za svoj svetovni sloves zahvaliti svojim 67°C vročim žveplnim vrelem in blatinim kopelimi proti revmi, išiasu, protinu. V zvezi s kopelji »Thermia Palace«, moderni velehotel, »Cyrillhof«, zdraviliški hotel za srednji stan, »Pro Patria«, ljudski sanatorij. 10 km obrežja, tenis, nogomet, stadion na svobodnem prostoru. Od Dunaja 3 1/2 ure, direktni voz. Informacije: Poslovna Pieštany, L. Schreiber, Zagreb, Strossmayerjev trg 1./II.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 1. junija. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.00 Versko predavanje, dr. Gvido Rant. — 10.20 Vinogradništvo, g. Kalol. — 11.00 Koncert radio-orkestra. — 12.15 Tedenski pregled. — 15.00 O pospeševanju živinoreje, g. Janez Ovsenik. — 15.30 »Kdo je blazen« (šala v 1. dej.), E. Kristan. — 16.00 Rezervirano za prenos z vešesjema. — 17.00 Tercet šiška. — 20.00 Koncert godbe dravske divizije. — 22.00 Casovna napoved in poročila. — 22.15 Radio-orkester.

Ponedeljek, 2. junija. 12.30 Plošče. 13.30 Casovna napoved, borza, plošče. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.00 Pevski zbor Mestne ženske realne gimnazije. 19.00 Dr. Veber: Avguštinovo življenje. 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina. 20.00 Opera na ploščah. 21.00 Koncert radio-orkestra. 22.00 Casovna napoved in poročila.

Torek, 3. junija. 12.30 Plošče. 13.00 Casovna napoved, borza, plošče. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.00 Koncert radio-orkestra. 19.00 Dr. Mejak: O sokolski prosveti. 19.30 Dr. Nik. Preobražensky: Ruščina. 20.00 Prenos iz Zagreba. 22.00 Casovna napoved in poročila. 22.15 Koncert radio-orkestra.

Drugi programi

Nedelja, 1. junija:

Belgrad: 16.00 Koncert ciganskega orkestra. 19.30 Radio in Birdova ekspedicija na južni tečaj, predavanje. 20.00 Violinski koncert. 21.15 Koncert jugoslovanske glasbe. — Budapest: 11.15 Grško-katoliška služba božja. 17.15 Koncert vojaške godbe. 19.15 Koncert na harfo. 20.15 Pevski koncert. 21.15 Zborni koncert, nato koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11.30 Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. 18.00 Mozartovi klavirski sonati: št. 13, d-dur in b-dur. 18.50 Koncert komorne glasbe. 20.00 Ljudski zabavni večer. — Milan: 10.45 Nabožna glasba. 19.15 Večerni koncert. 20.30 Prenos opere. — Praha: 20.06 Pesmi. 21.00 Zabavni koncert na pihala. — Langenberg: 20.45 »Götterdämmerung«, opera, kp. Wagner. — Rim: 17.00 Koncert orkestra. 21.02 »Tosca«, opera. — Berlin: 17.30 Slavnostni zborni koncert 5000 pevcev. 20.30 Koncert operetne glasbe. — Katovice: 20.15 Ljudski koncert. 22.00 Kabaretni večer ob 0.15. — Toulouse: 18.35 Slagerji. 19.00 Orkester. 19.40 Večerni koncert. 20.15 Pevski koncert. 21.00 Koncert operne glasbe. — M. Ostrava: 12.00 Koncert orkestra. 16.15 Koncert zabavne glasbe. 19.30 Valčki. 20.06 Pesmi. 21.00 Večerni koncert orkestra. 22.15 Koncert zabavne glasbe.

Ponedeljek, 2. junija.

Belgrad: 20.00 Večerni koncert radio-kvarteta. Japonska glasba. 21.00 Prenos z Dunaja: Serenada na Josephplatzu. — Budapest: 17.30 Koncert ciganskega orkestra. 19.40 Koncert opernega orkestra. 21.35 Klavirski koncert, nato koncert plesne glasbe. — Dunaj: 20.00 Mozartove pesmi. 20.20 Arie in pesmi. 21.15 Serenada z Josephplatzu. — Milan: 19.15 Večerni koncert. 20.30 »Gioconda«, opera. — Praha: 19.30 Prenos iz gledališča v Brnu: »Otok dinamita«. — Langenberg: 20.10 Večerni koncert, nato zabavna glasba. — 17.30 Koncert orkestra. 21.02 Večerni koncert zabavne glasbe, vmes komedija. — Berlin: 20.30 »Die Briganten«, opereta. — Katovice: 19.20 Malo glasbe. 20.30 Večerni koncert. 22.25 Plošče. — Toulouse: 19.00 Argentinski orkester. 19.40 Zabavni koncert. 20.15 Pevski koncert. — M. Ostrava: 19.05 Koncert vojaške godbe. 20.00 »Otok dinamita«.

Torek, 3. junija.

Belgrad: 19.30 Prenos z Dunaja: »Der Evangelimann«, opera, kp. Kienzl. 22.15 Večerni koncert radio-kvarteta. — Budapest: 11.15 Koncert orkestra. 17.30 Koncert ruskih balalajk. 20.00 Drama iz studija. — Dunaj: 19.30 »Der Evangelimann«, opera, kp. Kienzl, nato večerni koncert. — Milan: 16.35 Deški pevski zbor. 17.00 Popoldanski koncert orkestra. — Praha: 20.00 Pesmi. 20.30 Večerni koncert češke filharmonije. 21.20 Straubovski valčki. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert. 21.00 »Götterdämmerung«, opera. — Rim: 17.30 Popoldanski koncert orkestra. 21.02 Simfonični vokalni koncert. — Berlin: 19.10 Zabavni koncert. 21.00 Slavnostni koncert. — Katovice: 17.45 Popold. koncert orkestra. 19.50 Prenos opere iz Varšave. — Toulouse: 19.40 Violinski koncert. 20.15 Slagerji. 21.00 Večerni koncert. 22.30 Zabavna glasba. — M. Ostrava: 17.00 Popold. koncert orkestra. 19.35 Zabavna glasba. 20.30 Večerni koncert. 21.15 Koncert zabavne glasbe. 22.15 Zabavna glasba.

Plui

Dne 1. junija se postavi pri sv. Urbanu spomenik vojnemu žrtvam. Odkritje spomenika se prslavi avgusta meseca.

V Makolah bo 1. junija vrtna veselica olepševalnega društva.

Okrajni cestni odbor je prejel potrjen proračun, kateri izkazuje 30% doklad na direktne davke.

V občini Spublje je v četrtek izbruhnil požar. Popravila se vodnjak v Prešernovi ulici.

Pod vseh okoliških vaseh je mnogo vinotočev »pod vej«. Več krčmarjev seveda ni to po godu, ker se izletniki večidel ustavljajo »pod vej«.

GODBO za hotele, gostilne in vrtove

si oskrbite najceneje, če si nabavite najfiniši sodobni radijski aparat šestelektronski

„Radione“

za popolen priključek na izmenični tok,

Aparat sprejema vse valove od 12—3000 m! Predvaja celo prekomorske postaje! Je izboren ojačevalec gramofonske glasbe!

Zahtevajte takoj ponudbo! Zahtevajte ponudbo tudi za štirielektronski aparat »Radione« za izmenični tok!

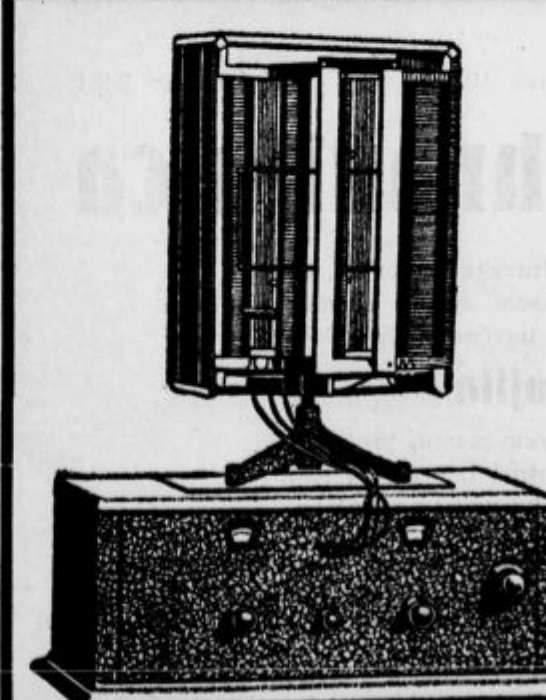
RADIO LJUBLJANA

Ljubljana

Maribor

Miklošičeva 5

Aleksandrova 44

Velik obisk letošnjega velesejma

V prvih dneh 25.000 obiskovalcev

Vse kaže, da bo letos imel velesejem lep uspeh. Predvsem moramo omeniti veliki obisk in interes iz cele države. Skupno cenijo, da je v prvih 3 dneh obiskalo velesejem nad 25.000 ljudi, kar je vsekakor ogromno število. Ne prihajajo pa samo obiskovalci iz najrazličnejših krajev naše ožje domovine, ampak tudi iz vseh ostalih pokrajin države. Tudi tujece je izredno veliko. Iz inozemstva moramo vsekakor zabeležiti obisk Slovencev iz Koroskega, ki so prišli v večjem številu. Stalno so seveda na velesejmu tudi najrazličnejše sole zlasti obrtne in kmetijske nadaljevalne, zavedajoč se velikega vzgojnega pomena velesejma za mladino. Prihaja tudi dosti osnovnih in srednjih šol.

Interes za posle postaja vsak dan večji in sklenilo se je že tudi znatne kupčije. Posebno moramo omeniti, da je veliko zanimanje za kmetijske in tiskarske stroje, stroje za obdelovanje lesa, usnje, predvilo, volno, preproge, oblačila, gumij, čevlje, čokolado, za klavirje, domače jermenarstvo t. i. d.

Slovenci. Povodom otvoritve jubilejnega »zoročnega velesejma« je napisal gl. urednik »Jugoslovenskega Lloydja« g. Ivo Malinar uvodnik o Slovincih. Ugotavlja o težavnem razmerju, v katerih so živeli Slovenci, je razumljivo ono, kar drugi imenujejo egoizem in težina za obranitev ožje skupnosti. Slovenci se nočejo baviti z brezkoristnimi borbami. »Od Slovencev se moramo mnogo učiti, čeprav jih smatramo za svoje najmlajše brate.« Slovenci polagoma zavzemajo vodilna mesta v gospodarstvu in je njih »Zadrugništvo« tako popolno in dobro vodeno, da se more slovenskega kmeta smatrati za enega najbolj zasigurnih ne samo v naši državi, ampak tudi v celi srednji Evropi. Nadalje hvali solidnost našega denarstva. »V vsem tem je uspeh, moč in garancija za dobro bodočnost slovenskega gospodarstva. Zato je jasno, da Slovenci ne bodo in ne morejo dovoliti, da se njih pridobitve, ki so obenem pridobitve cele kraljevine in vsega našega naroda, ovirajo po ljudeh, metodah in politiziranih, ki so se izkazali za škodljive v drugih naših krajih. To ljubosumno čuvanje svojih pridobitev mora sicer kdo nazivati egoizem in separatizem, toda ta pomislek razveljavljajo dejstva, ki se zovejo: napredek, uspeh in sposobnost, ki s periferije morajo delovati in bodo delovali dobro in koristno na notranjost države in celoto.«

Finska razstava

Lani je sklenjena trgovinska pogodba med našo državo in Finsko. Zato se je povečalo tudi zanimanje pri nas za Finsko kakor tudi na Finskem za našo državo.

V svrhu boljšega poznavanja Finske, se je Finska odločila, prirediti na jubilejnim velesejmu posebno razstavo. To razstavo je priredil g. Richard Rapeli kot zastopnik finske izvozne Zveze, ki je tudi prišel v Ljubljano na velesejem, kjer nam je ljubezno podal mnoge informacije o Finski in njenem gospodarstvu.

Finska je dežela tisočih jezer. V njej prevla-

dujejo gozdovi, kar daje njenemu gospodarstvu posebno značbo. Zato je lesna industrija tako razvita in v zvezi z njo je papirna stroka. Letni izvoz lesa znaša nad 1 milijon standarda. Toda tudi v drugih strokah je finska industrija znatna in prav lepo uspeva. Zlasti moramo omeniti finsko industrijo čevljev in snežnih čevljev. Sigurno bodo mogli finski izvozniki tudi na jugoslovanskem tržišču marsikaj doseči, saj so njih cene konkurenčne drugim proizvodom, ki prihajajo iz Avstrije in Nemčije. Upati je, da se bodo v kratkem zveze med Finsko in Jugoslavijo tako poglabile, da bodo številke medsebojnega prometa šle v milijone.

Paviljon je okusno opremljen. V njem so razstavljeni snežni čevlji, galose, papir, mlekarški stroji, keramike, peči itd. Interes publike je prav znaten in kaže, kako malo smo poznali Finsko in da se da prav mnogo delati z Finsko. Nato smo se poslovili od ljubeznega g. Rapelija in kap. R. Heikela.

Razstavo perutnine je organiziral perutninarški odsek kmetijske družbe pod vodstvom strok. tajnika g. Kafola. Razstava nam kaže, kako veliko lahko še napreduje naše perutninarstvo, če si vzamemo za vzgled naše vzorne rejce. Opaža se, da med razstavljenimi pasmami prevladujejo dve tretjini štajerska rjava pasma, ki je v bivši mariborski oblasti domača. Po kvaliteti prekaša letošnja razstava gotovo vse dosedanje prireditve. Razstavili so svoje pasme tudi številišni sportni perutninarji, med njimi g. Hafner sviloperko, Loitspaich, pasmo Rhode Island, in mnogo plimete, nadalje velike leghornke, nadalje razstavljajo še Golob, Cerne, dr. Dular, Jahn, Kramar prav lepe eksemplare. Odsek sam pa je razstavil purane in race, nadalje so razstavljani še golobi in fazani, valilniki itd.

Tovarnica za dušik d. d. in »AGA« Ruše sta priredili na letošnjem velesejmu skupno z zastopnikom nemške trdnice Griesheim in francoske trdnice »L'air liquide« poseben paviljon za autogeno varjenje in rezanje, kjer so interesentom na ogled vsi najmodernejši pripomočki za to panogo obrti. Poleg vsesplošnih informacij se dajejo v omenjenem paviljonu tudi brezplačne instrukcije v tehniki autogenega varjenja in rezanja, ter se prevzemajo v brezplačno popravila stri in razbiti kovinski komadi, katere naši interesenti blagovolijo prineseti seboj. Popravila bodo izvršena po varilnih strokovnjakih z najboljšimi varilnimi materiali.

Kristal, d. d., Maribor-Ljubljana tudi letos razstavlja na velesejmu. Mlado po vojni ustanovljeno podjetje z izključno domačim kapitalom, se je prav lepo razvilo iz majhnih početkov. Danes ima podjetje, katerega sedež je v Mariboru, Korosko cesto, že dobro uspevajoči podružnici v Ljubljani VII, Medvedova cesta in v Splitu. Razstavljani izdelki pričajo o izredni kakovosti proizvodnje. Razstavljeno so vsi predmeti, ki jih tvrdka producira, med njimi ogledala vseh vrst in umetno brušena stekla, stekla z vbrušeni okrasji (ornamenti), stekla vložena v medenino, miramorno steklo najrazličnejših barv itd. Proizvodi te industrije kažejo, da smo že zmogli izdelovati pri nas donja najfinijeje stvari.

je zavod povzpel do današnje veličine. Toda bil nam je tudi iskren prijatelj in ljubezljiv tovariš. Slava njegovemu spominu!

Čast mi je poročati p. n. običnemu zboru, da je g. minister za soc. politiko z dopisom z dne 21. oktobra 1929 potrdil sklepe rednega običnega zbora v smislu zakona in statuta. Na izrednem običnem zboru pa je bil stavljen tudi predlog, naj se kolikor dopušča finančne razmere, izplača enomesečna renta rentnikom zavoda in pa enomesečna plača uradistvu Pokojninskega zavoda, da se tako pravi desetletni, odnosno dvajsetletni jubilej zavoda, Nabelstvo naj bi skušalo najti tozadevno kritje. Žal je nabelstvo v svoji seji z dne 18. septembra 1929 l. po temeljitim razmotritvam sklenilo, da ni najti dovolj velike finančne kritja za realizacijo teh sklepov in je v to svrhu pozvalo predsednika zavoda, naj sistiira ta dva sklepa iz rednega običnega zbora. G. minister za socialno politiko je z dopisom z dne 21. oktobra 1929 odobril sistiranje teh sklepov. Pač pa je nabelstvo takoj pristopilo k temeljitemu proučevanju vprašanja valorizacije in pa vprašanja zboljšanja celokupnih rent in nadej. Tozadevno bodo že danes sklenjeni običnemu zboru konkretni predlogi. V kolikor se pa to še ni do danes zgodilo, bomo poskrbeli, da se bo to izvedlo v najkrajšem času.

Imovina zavoda znaša 150 milijonov dinarjev

Od zadnjega običnega zbora je imel zavod 52 sej upravnega odbora, 8 sej nabelstva in 8 sej rentne komisije. Revizijska komisija nabelstva je v smislu zakona in statuta pregledala tako lani kakor tudi letos vse poslovanje zavoda in našla vse v popolnem redu. Vsi sklepi upravnega odbora so bili vedno soglasni in nabelstvo se je zavedalo svoje naloge, da upravlja zavod tako velikega pomena in velikega obsega, v polni meri. Kakor pri centrali, tako je bila tudi pri poslovalnicah v Splitu in Dubrovniku izvršena revizija kreditov, ki je našla vse v popolnem redu. Poudariti je treba, da je upravi zavoda s skrbnim in vestnim gospodarstvom uspe-

lo, da nima zavod do danes zaznamovati nobene izgube. Medtem, ko sem lani na izrednem običnem zboru naglasil, da je doseglo premoženje zavoda že blizu 128.000.000 Din, je znašalo dne 28. majnika 1930 premoženje zavoda že 147.378.523 Din, neupostevaje tekočih obresti naložb in vrednostnih papirjev, tako da znaša dejanska celokupna imovina zavoda ob koncu majnika 1930 v resnici že okrog 150.000.000 Din. Od tega je naloženih v nepremičninah 26.757.477 Din, v efektivih 37.316.440 Din, tako da ima zavod danes za 7.840.784 Din več naloženega v državnih papirjih, kakor to zahteva zakon in statut. Lanišnje leto smo dosegli splošno obrestno mero 8,08%. Da se zavaruje proti slabemu obrestovanju celokupne zavodove imovine, je lanišnje leto v novembru zavod nakupil za 305.000 Din nominalne Blairrovega posojila po tako ugodnem kurzu, da se Blairovo posojilo obrestuje danes po po 9,3 do 9,4%. Če bi danes Pokojninski zavod zaključil bilanco Blairovega posojila, bi se sklad za kurzne razlike povečal vsled dviga kurza na najmanj čistih 1.000.000 Din. — Ta briznost Pokojninskega zavoda za uspešno nalažanje imovine, omogočuje nadaljno stavbo akcije zavoda na nabelcu, da mora biti vsaj 20% zavodove imovine plodonosno naloženo v nepremičninah.

Največjo skrb je posvečal Pokojninski zavod rentnikom. Medtem, ko je na prvem rednem običnem zboru zavoda, ki se je vršil aprila 1929., mogel konstatirati referent, da je leta 1922 izplačal Pokojninski zavod rentnikom vsega skupaj samo 39.288 Din, tako, da je prišlo na enega rentnika po 100, 140 in največ 300 Din, je izplačal Pokojninski zavod v letu 1928 4.067.942 rent, a v letu 1929, že 4.719.759 rent. Naraščanje rent raste v tekočem letu v še večjem razmerju. Naše gospodarstvo stoji še dalje v splošnem v znamenju stabilizacije, kar izhaja iz dejstva, da se ni stanje zavarovancev obrnilo samo na prejšnji višini, ampak je od konca leta 1929 naprej še naraslo. Medtem, ko smo imeli po stanju z dne 31. dec. 1929, 9004 zavarovancev v obveznem oddelku, jih imamo danes v obveznem oddelku že 9150 in skupaj z neobveznim oddelkom in z oddelkom za višje dajatve 9897 zavarovancev. Samo v lesni trgovini in industriji ter posebno v zadnjem času v pomorstvu je zaznamovati zastoj.

Naša pot mora iti naprej! Trdno sem prepričan, da smemo, če bomo vsi zavarovanci tako v Sloveniji kakor v Dalmaciji, kompaktni in edini kakor danes in že bo naše slovensko in dalmatinsko narodno gospodarstvo tako razumevalo pomen in poslanstvo Pokojninskega zavoda za nameščenec kakor danes, biti sigurni nadaljnjih uspehov. Naša naloga je, da na eni strani ustvarimo moderen, nov pokojninski zakon, ki bo dajal prispevek primerne visoke rente, ki bodo končno zadovoljile upokojene, invalide, vdove in sirote. Doseči moramo razširjenje Pokojninskega zavarovanja tudi v druge dele države, tako da bomo končno dosegli tri samostojne zavode za pokojninsko zavarovanje: nameščenec, v Ljubljani, v Zagrebu in v Beogradu. Skrbeti moramo, da se čimprej izvede zavarovanje rentnikov samih zoper bolezen, da se primerno regulirajo plačilni razredi ter da se končno doseže naš ideal: ne samo pokojninsko zavarovanje nameščenec v Pokojninskem zavodu, ampak tudi nezgodno in bolniško zavarovanje pod skupnim krovom Pokojninskega zavoda. Zastavili bomo vse sile, da privedemo ne samo pri nas, ampak tudi na jugu države v vrste zavarovancev Pokojninskega zavoda tudi trgovske nameščenec.

Na drugi strani pa je naš zavod izredno važna narodna gospodarska institucija, regulator obrestne mere in poleg rentne oskrbe, dejansko nekaka tih rezervna našega narodnega gospodarstva za izvedbo javnih del na teritoriji pokojninskega zavarovanja in zakladnica, iz katere se s težkim delom prisluženi prispevki v obliki kreditov zopet vračajo naši trgovini in industriji.

Po zaključku predsednikovega govora se je prigrabil k besedi delegat službodajalec g. dr. Fr. Novak, ki je izjavil, da je poročilo g. predsednika navzočim delegatom gotovo prijetno presenetilo. Tembolj razveseljuje je ta pojav, ker je Pokojninski zavod pred leti začel s pasivom. Poudarjal je, da gre njegovo hotenje za tem, da bi upravni odbor razmišljal, kako bi se dali znižati prispevki od strani delodajalcev in zvišati rentnina.

G. predsednik Vrtovec je v svojem odgovoru pripomnil, da se je nabelstvo opetovano pečalo s problemom, kako omogočiti zvišanje rente.

Delegat nameščenec g. Lovšin je poudaril, da ni misliti na znižanje prispevkov, pač pa le na povzvišanje rent. Ugotovil je, da tošna renta ne zadostuje niti eksistenčnemu minimumu današnjih zavarovancev.

Prigrasil se je k besedi delegat službodajalec dr. Windischer, ki je med drugim izjavil: »Iz predsednikovega govora smo slišali, da se goji želja, razširiti delokrog Pokojninskega zavoda. Vesel pojav je, da se tako širi socialna kultura. Zame kot moža, ki se mora teoretično pečati s temi vprašanji, bi bilo zanimivo čuti od g. predsednika Pokojninskega zavoda, kako se razvija stvar s takozvanim prostovoljnim zavarovanjem v naši državi. Prosim pojasnila v tem pogledu.«

G. predsednik je odgovoril, da se prostovoljno zavarovanje ne vrši s takim uspehom, kakor bi bilo pričakovati. Priznati pa je treba, da se je interes za to vrsto zavarovanja začel širiti po vsej državi. Glavna ovira pri tem je, da ti zavarovanci, z rednimi izjemami, plačujejo samo nekaj časa, potem pa prenehajo. Poslovanje Pokojninskega zavoda temelji v glavnem na prisilnem plačevanju. Po pristavku, da Pokojninski zavod stremi za tem, da se zavarovanje raztegne tudi na Savsko banovino, odnosno na celokupni teritorij naše države, je gosp. predsednik predlagal, da se odpošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju, ministru socialne politike in narodnega zdravja, M. Preki ter ministru za šume in rudnike, dr. Antonu Korošcu, kar je bilo z odobravanjem sprejeto. Nato je predsednik prešel k nadaljnjim točkam dnevnega reda.

Predlagal je, naj se na mesto umrlega delegata in revizorja običnega zbora, g. dr. Jeriča, izvoli za člana nadzorstva gg. ing. V. Remca, za namestnika dr. Jeriča. Predlog je bil soglasno sprejet.

Sledilo je poročilo preglednikov po katerem je bil podan odbor absolutorij.

Najlepši dokaz, da se Pokojninski zavod v polni meri zaveda svoje velike socialno-kulturne naloge, je bil podan s tem, da se je soglasno odobrila vsota 60.000 Din kot podpora vdovam z otroci za leto 1931., v smislu § 6. pravilnika o draginskih dokladah. Prav tako soglasno je bil sprejet predlog nabelstva za boljšo valorizacijo do decembra 1923 plačanih premij in sprememba pravilnika o draginskih dokladah.

Glede prebitka, ki ga izkazuje gospodarski račun za l. 1929 v znesku 2.326.000 Din, je bil sprejet predlog rav. dr. Sagadina, da se porabi ta znesek za potrebo kritja za valorizacijo rent.

Stavbna akcija

K točki 6. dnevnega reda — stavbna akcija — je predsednik izjavil: »Pokojninski zavod v Pragi si je zgradil 16-nadstropno stavbo, v katero se je vse njegovo uradništvo naselilo. Na Dunaju ima Pokojninski zavod cel mestni četrt v svoji lasti. Tudi naš zavod ima v programu, da zgradimo velika poslopja. Po ugodni ceni so bile kupljene parcele ob Ljublj. kred. banki, kjer se bo kot prva etapa

zidala 8-nadstropna stavba na 480 kv. metrih za ekonomično izrabo prostora. Stroški zanjo so preračunani na 6,3 milj., ob Gajevi ulici bi se zidala 5-nadstropna stavba za 2,7 milj. Din in v Beethovnovi ulici 4-nadstropna stavba za 3 milj. Din. To bi bili petletni gradbeni program zavoda, kar je obični zbor z odobravanjem vzel na znanje. G. predsednik je nato omenil še, da bi bili v Gajevi ulici, oz. novi stavbi še poslovni prostori zavoda.

V Celju je zavod dobil od mestne občine v dar parcelo na najprometnejšem kraju, kjer bo do leta 1931 sezidal stanovanjsko palačo za 3,9 milj. Din. V palači bi bila tudi kinodvorana.

Komplicirano je vprašanje Splita, kjer ima zavod zemljišče ob obali po razmeroma ugodni ceni. Sklenjeno je bilo, da se provizorično zaida parcele, katere bi bilo nakupiti od dr. Berkoviča, v centru mesta. Stroški za zgradbo so proračunani na milij. Din.

Glede predlaganih nakupov parcel v Dubrovniku oz. Gruži in Lapadu, je obični zbor bil mnenja, da se sklene principiuelno zidava v Dubrovniku, da pa se vprašanje še proje preštudira, in si zasigura v Dubrovniku zavod primeren prostor za zgradbo. Po izvrpanju dnevnega reda se je g. predsednik zahvalil za udeležbo ter zaključil uspešni obični zbor, ki je pokazal veliko razumevanje za delo zavoda tako pri delegatih poslodajalcev kakor tudi nameščenec.

DOLGOROČNA HIPOTEKARNA POSOJILA DHB.

Glavna filijala Državne hipotekarne banke v Ljubljani sprejema zopet od 1. junija do 31. julija t. l. prošnje za dolgoročna hipotekarna posojila, in sicer: 1. prošnje se bodo spejemale samo do največ 500.000 Din; 2. prošnje za naknadna posojila se ne bodo sprejemale; 3. prošnje vodnih zadrug kakor tudi prošnje na poljedelska zemljišča se ne bodo sprejemale. Izvzeti so samo meščani, ki prosijo posojila na poljedelska zemljišča, ako jim Priv. agr. banka v takih slučajih posojila ne da.

Borza

Dne 31. maja 1930.

DENAR

Ta teden so se v Ljubljani vršili samo 4 borzni sestanki. Promet pa je bil slabši kakor prejšnje tedne. Znašal je samo 9.857 milj. Din napram 22.22, 20.40, 21,7 in 15,7 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa je bilo v devizi London, nadalje Dunaj, Curih, Praga in Berlin. Promet je bil znaten v ponedeljek, potem pa je bil vsak dan manjši. Kakor običajno je Narodna banka krila vse povpraševanje v borznem prometu, znatne pa so bile tudi kompenzacije.

Curih, Belgrad 9.125, Amsterdam 207.85, Atene 6.70, Berlin 123.33, Bruselj 72.905, Budimpešta 90.325, Bukarest 3.07, Carigrad 2.45, Dunaj 72.905, London 25.1125, Madrid 62.90, Newyork 516.80, Pariz 20.265, Praga 15.325, Sofija 3.745, Trst 27.07, Varšava 58, Kopenhagen 138.30, Stockholm 138.65, Oslo 138.80 Helsingfors 13.

VREDNOSTNI PAPIRI

Dunaj. Don. sav. jadr. 93.20, Wiener Bankverein 18.40, Creditanstalt 51.—, Escomptes 161.25, Zivno 94.25, Slavex 8.75, Mundus 175.50, Alpine 26.40, Trboveljska 54.—, Rima Murau 87.45.

Žito

Žito. V preteklem tednu je prevladovala tako na svetovnem, kakor tudi na našem domačem žitnem tržišču za pšenico tendenca na hausse, vendar se ta hausse nikakor ni mogla razviti, kakor je bilo pričakovano. Cene so se pomekile nekoliko više in so obstale na pridobljeni višini, vendar se vzdržujejo le stežka in splošno pričakujejo kupci, da bo cena vsaj nekoliko nazadovala z ozirom na lepo vreme in na dobre izgledne na žetev. Na drugi strani so pa prodajalci tudi optimistični in verujejo v nadaljno izboljšanje cene, ker ni dovolov in je sploh zelo malo veselja za oddajanje blaga. Cena za novo pšenico je razmeroma nizka, dasi je postala v zadnjem času občutno višja nego je bila v začetku terminske prodaje letošnjega pridelka. Gornjebačka pšenica velja 212.50 nakladalna postaja, potiska 215; nova pšenica bačka se trguje po 180 nakladalna postaja. — Skoraj popolnoma neizpremenjen je položaj za koruzo. Povpraševanje po blagu je konstantno in zaključki — seveda skoraj izključno za domačo porabo — so stalno znatni. Cena se drži na 95 do 97.50 nakladalna postaja. Koruza inzulanka se ponuja po 120. Cakovec, vendar ni kupcev zanjo. — Oves, ječmen in rž so neizpremenjeni. — Pšenična moka ničla je predmet, po katerem povpraševanje ne neha, vendar vojvodinski mlini večinoma ne oddajajo same mlete. Srednje dobra bačka znamka velja 845 do 350 nakladalna postaja. — Večje povpraševanje je po debelih otrobih, ki se dobe po 120 do 130 fko. Ljubljana — po kvaliteti. — V splošnem je promet dosti živahen.

Jajca

Ker so izvoznici za hladilnim blagom že kolikor toliko kriti, je povpraševanje popustilo in so se cene znižale na Din 0.75.

Gostovanje ljubljanske drame po Jugoslaviji

Takoj po zaključku redne sezone se poda del ansambla ljubljanske drame na turnejo po vseh večjih krajih domovine. Namen in cilj je dvojnega značaja. Prvič naj spoznajo oddaljeni kraji slovensko govornico z odra in se seznanijo z našo dramo. Gotovo bo tudi naš jug zanimalo Cankarjevo »Pohujšanje« v dolini Sentiljorski, ki postaja bistven del repertoarja slov. gledališč.

Drugi del pa je vzgojnega značaja za našega igralca in gledalnika človeka sploh: videti naše kraje in ljudi, spoznati direktno njih sege in navade. To je gotovo neprecenljive vrednosti za vse udeležence.

Turneja, katero je ministrstvo prosvete izredno toplo pozdravilo in ji utrlj pot z vsemi mogočimi pripomočki, gre preko Hrvaške v Dalmacijo, Črno goro, nato pa v Bosno in Srbijo tja do Bitolja.

Vodstvo turnee je poverjeno višjemu režiserju prof. O. Šestu, administrativni del pa opravlja gospa Polona Juvanova, ki je znana spretno organizatorica gostovanj.

Od članov, ki tvorijo jedro ansambla, naj omenimo samo gg. Levarija, Skrbinskega, Kralja, Lipaha in Jama, ter dame Medvedovo, Juvanovo, Miro Danilovo in Vido Juvanovo. Ves ansambel šteje 17 oseb.

Repertoar, ki se bo izvajal, obsega poleg »Vdove Rošinke« in »Pohujšanja« še Acharlovo komedijo: »Življenje je lepo«, Frondajvevo dramo »Groznica« in pa Begovičevega »Pustolovca«, ki se igra na osebno željo avtorjevo v Splitu in Dubrovniku.

Ves pohod bo trajal okrog šest tednov in sodeč po zanimanju iz vseh krajev, bo uspeh nad vse lep, s tem pa je cilj dosežen.

Račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 10.680

Telefon št. 2481

Kranjska hranilnica

je denarni zavod dravske banovine, ki jamči za vloge z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Daje

posojila

proti vknjizbi na prvem mestu, proti odplačilu na daljšo vrsto let, proti menici, vodi vse kontokorentne posle.

Najbolj * varna * naložba * denarja

**ZVEČER za
namakanje
Schichtova
ŽENSKA HVALA**

**ZJUTRAJ za
izkuhavanje
Schichtovo
TERPENTINOVNO MILO**

pa je pranje gotovo!

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Govoreča lobanja

(Bajka z Madagaskarja.)

Nekdo je šel nekega dne na izprehod ter je našel na poti mrtvaško glavo, na kateri so bili vidni znaki nasilja. Pobral je lobanjo in jo ugovoril.

»Kaj pa si bila pregrešila?« jo je prašal. Glava je molčala.

»Zakaj so te razbili? Ali je to storil morilec? Ali se je zgodilo v silobranu? Govori!« Nikakega odgovora. Seje po dolgem molku je lobanja nenadoma vzdihnila in dejala:

»Zakaj me mučiš, človek?«

Sedaj je bil človek presenečen, da more lobanja govoriti.

»Kakšno nezasišano čudo!« je zaklical.

»Kaj takega pa še ne!«

In znova je izpraševal lobanjo, sama človeška, radovedna vprašanja. »Pripoveduj vendar, ti...!«

»Kako odvraten si s svojim večnim spravevanjem!« je odvrnila lobanja.

»Nu, ker že govoriš, mi boš pač povedala, kaj si zagrešila!« Človek ni popustil.

»Moja klepetavost me je umorila!«

»Kako le more klepetavost koga umoriti?«

»O da, to zares more!« To je dejala lobanja s tihim, žalostnim glasom.

»Nikar se vendar ne šali!« je človek vztrajal na svojem mnenju. »Tega prav gotovo ne more!«

»O pač!« In zopet je zvenelo tiho in žalostno.

Ko se je človek vrnil v mesto, je hitel h kralju, da bi mu brž povedal čudo o govoreči mrtvaški glavi.

»Prihajam k vam, Vaše Veličanstvo, da vam povem svoj doživljaj, kakor ga še ni doživel ne pripovedoval noben človek.«

»In to bi bilo?« je vprašal kralj.

»Našel sem mrtvaško glavo, in ta je govorila!« je odgovoril mož.

»Lažeš!« je zavpil kralj.

»Nikakor ne lažem,« je odvrnil oni. »Saj jo moremo vprašati, če vam je prav. In če ne govori, me le kar obglavite!«

Tedaj je dal kralj zbornati skupaj vse ljudstvo. In je začel:

»Imam vam nekaj povedati. Ta mož tam-le je trdil pred menoj, da je našel mrtvaško glavo, ki govori. Le pomislite: govoreča lobanja! To moramo slišati tudi mi. Če pa lobanja ne govori, kaj potem? Nu, potem naj se ta mož obglavi. Sam je s tem zadovoljen. Da — celo predlagal je to sam.«

In ljudje so vpili:

»Kralj, ker nisi ti hotel moža obglaviti, marveč ker hoče sam tako kot jamstvo za svojo trditve, tedaj naj tako tudi bode. Pojdimo vsi, da slišimo, če more lobanja govoriti!«

Odpravili so se na pot. In dejansko, našli so mrtvaško glavo. Človek je rekel:

»To tukaj je lobanja, ki more govoriti!«

»Tista, katero si videl in s katero si govoril?« je vprašal kralj.

»Da, taista!« je odvrnil mož.

»Nu, tedaj jo pa prašaj!« je ukazal kralj.

»Lobanja,« je vprašal mož, »povej nam, kaj si zagrešila!«

Vse je ostalo tiho.

Mož je vprašal v drugo in potem še v tretje. Nič. Mož je bil osupel.

»Vprašaj jo hitro, vprašaj jo glasno!« je priganjal kralj. »Kajti takoj ti dam odsekati glavo, ako lobanja ne odgovori!«

Mož je vpil glasneje in glasneje. Zaman. Kričal je. Nič. Celo mu je orosil pot. In z zadnjimi močmi je zarjovel nad lobanjo, da so mu skoraj popokale žile na vratu.

Toda ta je molčala.

Tedaj je dal kralj možu hitro odsekati glavo.

Komaj pa je glava odletela z ramen in se zakotalila poleg lobanje, je ta spregovorila:

»Saj sem ti bila vendar rekla, da klepetavost ubija. Nisi mi hotel verjeti, prijatelj! Kaj se je sedaj s teboj zgodilo? Ali te ni tvoj jezik, ka ga nisi znal brzdati, umoril?«

Ljudje so bili trdi od začudenja, ko so slišali lobanjo tako govoriti.

»V resnici govori!« so si šepetali. »In prav ima, ko pravi, da klepetavost ubija.«

In vse poslej pravijo na Madagaskarju, če kdo ne zna držati jezika: »Ne klepetaj, kajti klepetavost ubija!«

Claude Farrère:

Dekle na potovanju

(Nadaljevanje.)

Izkušnjava na morju.

Sredozemsko morje Mimici, ki se je nepreklicno izpremenilo. Ko Mi, ni bilo nase. Sedaj so se bližali ekvatorju; močan vzhodnik je stresal parnik in ga metal naprej. Potniki so morali doprinesiti običajno žrtev. Potem so dospeli v Port-Said. Vrgli so sidra v mraku in predno je bila ladja dodobra pritrjena in je zdravstvena komisija izvršila svojo nalogo ter dovolila, da se smejo potniki izkrcati, je bila črna noč. Nešteti čolni so se bližali parniku, da bi odpeljali potnike v mesto. In že je poskakalo v čolne nekaj potnikov, ki so bili veseli izpremembe. Vrvanje na morju in na obali so razsvetljevale velike električne obločnice, pod katerimi se je gnetla kričeca, pisana množica. Gospod Dubourg je bil s komolci oprt na ograjo parnika ter je molče opazoval nočno vrvanje. Mimica, ki ji je odleglo, ko se je bilo morje v bližini Delta pomirilo, je vstala s postelje in se je po štirih dneh prvič oblekla; približala se je svojemu šefu in se skušala smehljati.

»Prositi vas moram za oprostitev,« je rekla. »Bila sem malo porabna tajnica, odkar smo zapustili Marseille-o...«

Tudi gospod Dubourg se je prijazno smehljajal.

»Bil sem na to precej pripravljen,« je dejal.

»Sploh vas pa te dni nisem nič potreboval in ste zaradi tega lahko mirni. Poslej bomo imeli, kakor kažejo vsa znamenja, do Singapore zelo lepo vreme. Tedaj...«

»Ali pojdete v mesto?« je vprašala Mimica.

Gospod Dubourg jo je pogledal.

»Ne, gospodična Ko Mi, ne pojdem v mesto. In če bi tudi šel, vi tega pod nobenim pogojem ne bi storili.«

In ko je osuplo molčala, ji je pojasnil:

»Port-Said ne podnevi ne ponoči ni mesto za mlada dekleta.«

V tem se je po velikih stopnicah, ki so vodile na krov iz prostorov prvega razreda, približala skupina potnikov. Spredaj je šel zelo eleganten Anglež, ki se mu je na prvi pogled poznal gentlemen, in je na nepriljen način pozdravil gospoda Dubourga:

»Alo! Gospod Dubourg, upam, da se nam pridružite! Gremo v zdravilišni dom, spotoma pa obiščemo »Olympijo«, »Antilopo« in »Hole in The Wall« in še par podobnih lokalov. Sporedni posebno izviren, toda, kaj naj počnemo drugega?!... Nocoj je mogoče samo dvoje: ali zapustiti ladjo ali pa se zadušiti. Takoj bodo začeli nalagati premog in je že izdano povelje, da es morajo vsi saloni in kabine hermetično zapreti. Ali greste z nami? Barka je pravkar prispela...«

»Ne, hvala,« je odgovoril Dubourg uljudno.

»Port-Said mrzim.«

»Oh!« je zaklical Anglež, »ta zamrza vam prinese cel voz premogovega prahu v oči in ušesa. Se cocktail bo imel nocoj okus po premogu, več ne rečem... Ali si kljub temu nočete premisliti?«

»Ne.«

V tem trenutku je gospod Manning zagledal Mimico, ki je dotlej seveda še ni bil videl.

»In ta brhka mlada deklica? Ali naj tudi ona ostane na krovu? Škoda! Šteli bi si v srečo, da bi jo ščitili... Toda ravno mi prihaja na misel... prosim, oprostite... O nas Angležih trdijo, da prav posebno držimo na lepo obnašanje... Kako napačno! V nobeni drugi deželi na svetu nisem videl toliko neotesanih ljudi kakor pri nas... ne iz prirojene grobosti ali zaradi slabe vzgoje, marveč enostavno iz nepremišljenosti... Tako n. pr. jaz sedajle... niti pomislil nisem na to, da bi vprašal, če ta lepota spada k vam, to se pravi: v vašo družino?... Oh, pri Jupitru! Oprostite še enkrat! Sedaj sem neotesano zamenjal z brezobzirnostjo...«

Mimica je zelo pazljivo poslušala ta pogovor — s skrito željo, da bi se vendarle »dalo napraviti« in da bi smela sprejeti povabilo tega vedrega Angleža. Zelo se je čudila, ko je opazila, kako zveni iz odgovorov gospoda Dubourga izrečno slaba volja, ki jo je le s težavo prikrival pod običajno uljudnostjo.

»Tu ni niti najmanjše brezobzirnosti, gospod Manning! Ne, gospodična Ko Mi z menoj ni v sorodu, kar obžalujem; moja tajnica je.«

Toda zdi se mi, da je od Marseille-e še nisem videl...«

Gospod Dubourg je kratko odsekal:

»Morska bolezen!«

»Res,« je dejal oni in si položil prst na čelo. »Kam sem neki mislil? Na vsak način imamo za seboj Sredozemsko morje. Upam, ljubi, stari tovariš, da nam v bodoče ne boste kratili čara te dražestne sopotnice.«

Dasi je naglas teh besedi gospoda Dubourga zelo dražil, se je vendar popolnoma obvladal in dejal smehljaje:

»Pomirite se! Tega vam ne bom kratil, in to tem manj, ker nimam za to najmanjše pravice: njen predstojnik sem, ne pa varuh.«

Tak ali greste z nami? Vedeti morate, gospodična (gospod Manning se je obrnil sedaj naravnost na Mimico), da smo valedostni ljudje... Tu je gospa Helena Barclay, moja najboljša prijateljica, ki bo pazila na vas, kakor bi bila vaša mati. Gospod Dubourg, bodite tako prijazni in predstavite nas vendar vse skupaj!... Med sopotniki, kaj ne da...«

Gospod Dubourg se je poklonil in ravno dušno predstavljal:

»Gospodična Ko Mi, gospa Barclay, gospod Manning. In njuni prijatelji.«

Gospod Manning je trdovratno poizkušal nov napad:

»Barka je tu. Naprejš! Vi greste pač na vsak način z nami, gospodična Ko Mi?«

Gospodična Ko Mi se je ozrla v oči gospoda Dubourga. Te oči so bile popolnoma nepremične. Nakar je gospodična Ko Mi z obžalovanjem sicer, ampak brez oklevanja zmajala z glavo od desne na levo in od leve na desno.

»Ne, gospod!... Ne, milostljiva gospa... Gotovo bi šla zelo rada z vami... Toda gospod Dubourg mi hoče narekovati še nekaj pisem.«

»All right!« je takoj odvrnil Anglež, ki dozdnevno ni bil prav nič užaljen. »Narekovanje pisem je prvo. Zelo mi je žal, gospodična... Strašen človek ste, ljubi Dubourg. Kljub temu se pazite pred prahom in sajami... In vi tudi, gospodična Ko Mi...«

Čoln je poplesaval ob parnikovi prednji strani. Kot prva je stopila na zibajoče se, temne stopnice gospa Barclay, za njo je sledila ostala družba. Slišali so se rahli kriki: nekatere dame so se obotavljale z zadnje stopnice skočiti v čoln, a kakor bi trenil so jih zagrabile mišičaste roke Arabcev ali Črncev in jih postavile v čoln. Potem je čoln med smehom in krikom odrinil od parnika in se oddaljil...

Še-le sedaj se je gospod Dubourg ozrl na Mimico in njegov pogled jo je na skrivnostno način okrepil.

»Dobro je, gospodična Ko Mi,« je rekel pomembno. »Skušajte tako nadaljevati. Lahko noč!«

Drugi napad.

Gospod Dubourg ta večer ni narekoval nikakih pisem. Ko se je pa parnik naslednje jutro slednjič izmotal iz brezkončnega kanala in začel rezati temnoplave vode Rdečega morja, je Mimico prestrašilo trkanje na vrata njene kabine. Bila je sobarica, ki ji je sporočila:

»Gospod Dubourg prosi gospodično, da bi prišla, čim se opravi, z vsem, kar je potrebno za pisanje, na promenadni krov, okrajek ob krmilu.«

Če se je Mimica preje opravičila z vso mogočo udobnostjo, je bila sedaj v četrte ure s kopanjem in česanjem gotova in v naslednjem trenutku je vrgla nase eno tistih dražestnih perkalastih oblek, ki jih je bila kupila v Marseille-i po nasvetu gospoda Dubourga.

Gospod Dubourg jo je čakal zleknen v pletenem stolu za ležanje. Poleg je stal priprosti pleten naslonjač. Ta stol je bil določen za Ko Mi.

Ko je Mimica sedla, je gospod Dubourg udaril na ročni naslon svojega stola in Ko Mi je opazila, da je ta naslon, kakor tudi naslon na nasprotni strani, opremljen s predalčki in vdolbinami, tako da je stol služil obenem kot ležišče, knjižna omara, pisalna miza in omara za okrepčila. Pred gospodom Dubourgom je stala v dosežni bližini visoka čaša whiskyja s sodo; na vrhu so plavalji kosci ledu. In opozoril je Ko Mi, da je na njeni strani cela zbirka svinčnikov, peres in pisemskega papirja z naslovom na čelu.

»Gospod Dubourg,« je rekla Ko Mi, »s seboj imam svojo beležnico in svoje ver-sharp, ki ste mi ju bili dali v Marseille-i...«

»Vzemite sedaj za začetek svoj »ever-sharp« in svojo beležnico in zabeležite si po vrsti, kar vam bom rekel... Danes vam bom nekatere stvari pojasnil in vam v velikih — zelo velikih obrisih podal nekaj naukov... in tu bo beležnica neobhodna in svinčnik bo zadostoval... Nalivna peresa shranite za drugi pot... Prav bi storili, ako jih o priliki preizkusite.«

Kajpada bo ena vaših prvih nalog, da svojo pisavo prilijčite moji, tako da ju bo vsak zamenjal med seboj, predvsem pa vi in jaz. Bržčas se bo v dneh, ko bom slabe volje, zgodilo, da vam bom povedal najneprijetnejše resnice in dodal uljudne žalitve — in te so mnogo hujše... Zgoditi bi se utegnilo celo, da prekoram dopustne meje in izrečem kaj proti vaši ženski časti ali proti vaši časti sploh, da dvomim nad vašo poštenostjo — kaj vem! — morda še kaj hujšega... Ne, ne smete se! Zivel bomo v čudni deželi, kjer imajo svoje bivališče različne mrzlice... in nič od tega, kar sem sedaj namignil, ni nemogoče... Če tedaj nastopijo kdaj taki hudi dnevi, potem se spomnite enostavno na to, da sem vam dal z današnjim nalogom, da posnemate ne samo moj podpis, ampak tudi mojo pisavo, dokaz zaupanja, ki v naprej poravnava vsako krivičnost. Tako. — Sicer se imate pa za ta dokaz mojega čislanja zahvaliti svojemu sinočnjemu čednemu obnašanju; mirno lahko rečem, da takega dokaza svojega spoštovanja doslej še nikomur nisem dal.«

Sinočnje čedno obnašanje?... Topot je bila izkušnjava vse prevelika in Ko mi ji je podlegla.

»Gospod Dubourg,« je začela hrabro... Ni imela časa, da bi dodala le še en zlog. Kratko in suho jo je popravil gospod Dubourg.

»Prosim, ne nagovarjajte me na ta način. Nič ni bolj vsakdanje, nič že od daleč ne diši tako po podeželju, kakor domače občevanje med podrejenimi in predstojnikom. Recite kratko in malo »gospod«. To velja enkrat za vselej. — Kaj ste me hoteli vprašati?«

To ni bil odgovor, marveč težak udarec.

Ko Mi je komaj še ječljala:

»Gospod... hotela sem samo... Ne vem več... toda sami ste rekli...«

Malo katera stvar je Fernanda Dubourga tako razdražila, kakor plašnost, posebno če si je moral priznati, da jo je sam povzročil:

»Gospodična Ko Mi, hotel sem vam dati učno uro, da bi vas izšolal za porabno tajnico, če se smem tako izraziti; in ta ura, mislim, ni bila ravno tako malo važna, kakor se morda zdi... A, tudi vi ste tega mnenja? (Ko Mi je vsa zardela dvignila roke v protest.) Če je temu tako, potem me gotovo niste radi zabave prekinili in — ob zelo nepravem času — izgovorili mojega imena. Povejte mi vendar, kaj ste hoteli reči.«

(Dalje prih. nedeljo.)

J. J. Renaud:

KATKA

Vrnil sem se peš ob sinjem zalivu, ki je bil modrejši nego nebo ter je tod in tam kazal vijoličaste proge, če se je zapenil val z dna... V mojem hotelu se je nahajal bar, v podprtiličju, kjer si vedno naletel na zanimive mednarodne tipe. Šel sem doli...

Močan vzduh po pelinovcu in mešanem žganju mi je udaril nasproti; mrzel tobačni dim je dušil v grlu. In potem je dišalo tudi po česnu... česen je vodilni motiv Marseille-e!

Videti je bilo le malo gostov. Nekaj kurjačev s francoske torpedovke, ki so pili z dvema podčastnikoma kolonialne armade. V nekem kotu je tičalo več Italijanov, ki so šušljali med seboj, imejoč klobuke potisnjene globoko na čelo.

Zdajci zaslišim za skupino zelenja, ki je zakrivala neki kot, tibo žensko ihtenje. Ko sem se sklonil in pogledal osterje, sem spoznal Katko, ki je imela na sebi taisto obleko, kakor prejšnjo noč. Poleg nje je sedel debelih z visečimi brki in nedolžnimi očmi, čegar lasje so bili na senčih že posiveli; oblečen je bil v nekaj dolg suknič. To je bil brez dvoma Benoit!... Presenečen sem zija — ali naj bo to zloglasni Benoit? Ta rejeni kmet! Postalo mi je jasno, da je moral temu človeku tudi najbolj sunničar soigravec brezpogojno zaupati, saj je bil videti kakor kak mežnar... Toda ko sem ga pozorneje pogledal, se mi je v njem odkril čisto drug človek: prvi je bil nekoliko preprost, da je vzbujal zaupanje — drugi pa je bil prekanjen, nasiten, oblasten — lahko si v njem uganiš zločinca... Njegov močni, mišičasti vrat je pričal o orjaški moči. Njegove bele, skrbno negovane roke, s kratkimi prsti in zelo dolgim palcem, so bile navidezno od njegovega telesa docela neodvisne, kajti bilo je prečudno, da Benoit ni gledal na svoje prste, ko je s presenečljivo brzino višal sodovico v svoj pelinovec, segel po vžigalici, vzel cigareto in iz svoje listnice s samimi olipavanjem polskal več vizitk...

Čez nekaj časa je vstal, šel tik mimo mene, nekoliko šepajoč, in zapustil bar s svojim zbeganim, prostostrenim obrazom, toda pri hoji se je še bolj izdajala njegova orjaška moč. To je bil v resnici mož, ki je med dvema sleparskima igrarima z revolverskimi streli govoril s svojim nasprotnikom.

V baru se zame niti zmenili niso. Vzel sem čašo z žganjem in sedel poleg Katke.

Roke so ji padle z obraza, ki je bil močnej od solz.

»Zakaj jokate, Katka?«
Poteze njenega obraza, podobnega japonski punčki, so se očividno mukoma prizadevale, da bi dobile zopet svoj navadni izraz. Toda iz mandljustih oči so se vedno lile debele solze. Slednjič je odgovorila z glasom, ki je bil od bolesti ohripel:

»Katka vam more povedati... ker res bili dobri in prijazni z njo. — Katkin mož imeti sovražnika... že dolgo... in danes Katkin mož in sovražnik morata poravnati spor... hočeta se streljati z revolverji, zvečer proti enajsti uri... pred glavnim vhomom parka Borelli... in bitka kakor v Južni Ameriki... čisto od blizu... veliki revolverji... eden vselej mrtev... včasih oba... Uboga Katka... nima družine... ni kakor svojega moža... če mož mrtev, Katka čisto sama na svetu... In znova jo je posilil jok.

»Kako se imenuje sovražnik?«

»Mitchell... A vi ga ne poznate... on ne od tukaj... In sedaj mora Katka iti... Ostal sem sam, bil sem zelo ganjen.

Kako naj preprečim ta dvoboj, ki se ga Katka tako silno boji...?

Ni bilo nobene druge poti, nego obvestiti Parengueta! On bo že vse ostalo uredil... saj bi n. pr. zadostovalo, ako bi poslal do obeh bojevitih petelinov stražnika in jima dvoboj prepovedal.

Deset minut kasneje sem bil v uradu pri Parenguetu. Skozi odprto okno je prodiral hrup s trga Belzunce in duh po pečenih ribah in škofljah.

Ob mojem pripovedovanju je komisarjev obraz vedno bolj žarel.

»Ej... ej... slednjič jih imamo!« je zavpil. »Ta večer... ko se streljanje začne, se bomo vmešali... seveda ne takoj... počakali bomo prvih strelcov... da pade eden ali drugi, kakor Katka čisto pravilno siuti... Na vsak način bomo topot lopova dobili v roke... In jutri bosta ali pod ključem ali pa v bolnišnici, odnosno v mrtvašnici! Kateri ostane živ, ga bo sodnik za dolgo nasolil, kajti jaz imam o teh možakih mnogo povedati... Pojdite nočjo z nami, da vidite bitko...«

Tega prav za prav nisem bil hotel... Preklinjal sem na skrivnem samega sebe. Kajti jaz sem bil kriv, če je čakala Katka velika bolelost... Bogleme, srečne roke nisem imel!... Sedaj mi ni preostalo drugega, kakor da obvestim Benoit-ja in njegovo ženo!

Vprašal sem po njima v hotelu. A nobena ni bilo tam.

Zaman sem čakal nanju do večera. Potem sem ju šel iskat in pretaknil za njima vse bare in mornarske beznice... A o Benoit-ju in Katki nobene sledi!

Proti enajsti uri smo bili na preži; bilo nas je četvero: Parenguet in jaz ter dva stražnika, ki sta se skrila za grmovjem pred glavnim vhomom v park. In vedeli smo, da leži ne daleč od nas še pet stražnikov v visoki travi. Okoli nas je valovila mlačna tema, v ospredju je silil vonj po eukalyptu. Iz dalje je

prihajalo šumenje mesta, kakor bi se preko peščenih obale lahno poganjal val... Vsenakrog nobenega drugega glasu, le v približno tristo metrov oddaljenem baru je brenčal gramofon. Ta bar je bil na prilično slabem glasu, toda eleganten, v njem so plesali...

Stražniki se niso ganili in so bili docela nevidni; sicer je pa le redkokdaj prišel kdo mimo.

Na tistem nilem ničesar bolj želel, kakor da nasprotnika ne bi prišla in bi bilo naše pričakovanje zaman.

Z neke cerkve je bilo tri četrti... Iz bara je donel foxtrott... V roki sem skrival uro s svetlečim se kazalcem in štel minute... deset minut do enajstih... osem minut... pet minut... dve minuti...

Točno ob enajstih se je zaslišal težak korak, opazil sem nekoliko šepajočo postavu... bil je Benoit!

Šel je mirno do parkovih vrat in se postavil tam v luč nekega kandelabra.

Potem je, vidno vznemirjen, oprezoval na levo in desno; desna roka mu je tičala globoko v žepu.

Parenguet je sisknil stražnikom:

»Ob prvih strelh skočite naprej... a ne prehitro... in zakličite: 'Roke kvišku!'... a ne prehitro, umejte... In ob najmanjšem uporu streljajte!«

Slišal sem, kako sta stražnika pripravila vsak svoje orožje.

Kaj je pa stal Benoit še vedno nepremično... Ura je bila enajst... enajst in deset minut... Tišina je postajala globlja, mučnejša. Dvigati se je začela lahna megla, v kateri je bilo mogoče razločevati posamezna drevesa v parku le nejasno.

Cetri na dvanajst... Ali se bo Mitchell sestanku izognil...? Ali pa se plazi bliže iz ozadja, da bi podrl nasprotnika iz zasede...? V tem trenutku se je razlegel pok dveh strelcov...

Toda prihajal je iz bara, od koder se je sedaj slišal krič in vrisk, koraki bežečih ljudi, kliči po policiji...

Nato je oddrvel avto...

In v tistem trenutku sem zaslišal tik za seboj Katkin glas... oddaljenost je značala komaj dva metra. Kako je bilo mogoče, da se nam je približala, ne da bi jo bili opazili?

In Katka je kričala: »Tu Benoit! Tu, Benoit!«

Na ta klic je Benoit dvignil roke in šel zelo mirno proti nam.

»Dober večer, mister Parenguet... nobena orožja nimam pri sebi... lahko me preiščete... Toda če se hočete s svojimi spremljevalci potruditi v bar, boste tam nekaj našli, kar vas utegne zelo zanimati.«

To je rekel Benoit s čudno mešanim naglasom, nekatere besede so zvenele normansko, druge so bile angleške, vmes je bilo čuti apaske izraze in »twang« newyorških banditov...

Vsi smo stekli proti baru...

Še sedaj vidim veliko dvorano, žarko razsvetljeno, z lakiranimi bambusovimi mizicami ob stenah... Dišalo je po angleškem tobaku, po vaniliji, po ginu... Nekaj stolov je ležalo preobrnjenih, po tleh so bile raztresene črepinje steklenic in čaš...

Nekaj gostov je stalo okoli posestnika bara, debelega Italijana, in vsi so osuplo strmeli na nekakega bookmakerja (mazača), ki je v čudno smešnem položaju ležal na tleh, s krvavečo rano na desnem senu... Gramofon je še vedno brenčal. Eden stražnikov je udaril po plošči in jo razbil.

»Toda to je vendar Mitchell, ki so ga ubili!...« je zavpil Parenguet. »Kdo ga je... povejte vendar, Benoit...«

»Nu, da, mister Parenguet... To je ta kapralja — Mitchell. Pred par dnevi je osleparil Holandca Schmidta za zelo veliko vsoto in Schmidt mi je rekel, da bo nočjo Mitchella ubil... In jaz sem bil v veliki zadregi... Kajti na eni strani nisem imel nobenega razloga, da bi takega bandita, kakor je bil Mitchell, opozoril na nevarnost... na drugi strani sem se pa bal, da bi takoj osumili mene, če bi našli Mitchella s preluknjanim senucem... In če bi tudi imel alibi, bi mi ne verjeli in plesniti bi moral v ječi... Ali nimam prav, mister Parenguet...? Nu... tu mi je prišla na pomoč Katka... Gentlemanu častnikarju tamle je povedala neresnico... Ker je ta gentleman pač zelo blebetav... In tako imam kaj dober alibi! Kajti bil sem ves čas pred vašimi očmi, ki je Schmidt počil Mitchella... In če bo treba, ste vi dolžni pričati, da nisem bil jaz tisti, ki je Mitchella ubil... Ne, ne... ne bodite hudi, mister Parenguet... nikakor se nisem obnašal nasproti vam nesposlljivo... Saj nisem zahteval, da pridite na ta dvoboj... V tem slučaju ne bi bili smeli poslušati gentlemana častnikarja... Toda ta večer je kljub temu zelo dober za vas, verjemite mi... prihranil vam bo veliko truda... kajti prvič je Mitchell mrtev, ne bo vam ga več treba nadzorovati... potem je ta tepec Schmidt pobegnil z avtom in ga boste kmalu došli in vtaknili v ječo, ki je ne bo tako kmalu zapustil... in tretjič se otresete tudi mene... Kajti kupil sem pašnik v Kaliforniji in postanem farmar... to sem obljubil Katki... ne bom več potoval... Katka ima moje besede...! Torej, ni res? Ne zadržujete me? Prav... Dobro se imejte, mister Parenguet... Come on Katie dear!« (Pojdiva, draga Katka!)

Ko je šla mala mimo mene, mi je zamrmrala:

»Bili ste... really... ljubezniv s Katko! Hvala s sreem...! Katka ne bo pozabila!« Parenguet je slišal in mi rekel, ko je strmel za onima dvema, pol srdit in pol oveseljen:

»Eh... mala naju je oba imela za norca! Toda Benoit ima prav... plen je dober! Večera nista izgubila!«

(Konec.)

Vaši barvast čevlji bodo kakor novi, ako jih barvate z Brauns,

Vilbra
barvo za usnje!

Tudi ahtovke, kovčegi, usnjati stoli itd. vse izgleda kakor novo!

Dobiva se v vseh drogerijah ter trgovinah z barvo in usnjem.

Tovarna barv
Viljem Brauns, Celje.

I. A. Krylov:

Veverica

Je veverica k levu služiti šla;

ne vem, kako in s čim, resnica je le ta,

da levu je služila prav povsede.

In ni malenkost levu ustreči.

Zato orehov poln ji voz izgovoré.

Izgovoré — med tem pa njej mladost gineva.

A kolikokrat strada reva

in kaže levu vsa objokana zobe.

Glej, v lesu radostno skakljajo

vrstnice njene po vrhéh;

njej solze se blešče v očéh,

oné pa lešnike škablja.

Sicer do njih le skok ima,

a delo ji ne dá:

zdaj ključje jo v službo zdaj pehájo.

Ko slednjič revica postane stara žé,

ne mara lev je več: potreba je, da gré.

Odpust so veverici dali

in točno voz orehov ji poslali:

orehov, kakršnih ni videl svet strmeč,

vsak oreh je bil zase čudo!

Le to je hudo —

da veverica zob že davno nima več!

Prevel Georges.

Rene Pujol:

Morilci

Moj sosed je bil zelo prijazen in prikupen star gospod, ki je živel popolnoma sam. Ko sva se bila spoznala, sva ob vsakem srečanju pokramljala o vremenu in dnevnih novicah. Slednjič so se splele med nama nežne prijateljske vezi, ki niso motile ne njega ne mene. Nekega dne mi je rekel moj mali, stari sosed:

»Danes sem zadnjič tako srečen, da vam na teh stopnicah stisnem roko.« (Imela sva namreč navado, da sva si stisnila roko, kar nič ne stane.)

»Ni mogoče!« sem vzkliknil tako prese-

nečen, kakor mi je velevala vljudnost.

»Da, da,« je vzdihnil moj sosed. »Malo prestar postajam, da bi si sam kuhal, in zato se vdam izskrenim prošnjam mojega nečaka ter se preselim k njemu.«

»Častitam vam,« sem hitel in računal z možnostjo, da dobim sedaj za soseda kako ljubeznivo mlado dekle.

»Zal,« je nadaljeval, »se vam moram za vaše prijazne želje zahvaliti, toda grem k ljudem, ki me hočejo umoriti.«

»O ti moj Bog!... Zakaj pa?...«

»Zato, da bi podedovali moje premoženje.«

»Potem pač ne idite tja.«

»V to sem prisiljen.«

»Tega ne razumem.«

»Zaupam vam skrivnost... Nikakega premoženja nimam!... Nič!... Niti fiaka!...«

»Nu, potem jim to priznajte.«

»Če bi vedeli za moje uboštvo, ne bi bili nikdar pripravljeni, da bi me vzeli pod svojo streho. In če me sprejmejo, se zgodi to samo z namenom, da me umore. Oh, oh, to je grozen razpor!...«

V znamenje sočutja sem trikrat zmajal z glavo, izrazil prijaznemu staremu svoje občalovanje in šel svojo pot. Ne vem, ali ste tudi vi taki kakor jaz, toda resnica je, da nimam rad ljudi, ki pripovedujejo žalostne stvari.

Preteklo je več mesecev in na svojega soseda sem mislil tako malo, kakor na ženo Karola Velikega. Tedaj pa ga nekega dne srečam v parku Monceau. Bil je dobre volje in rejen kakor kalin. Zagledal me je že oddaleč in me pozdravil z veselim lajejem.

»Kako se vam godi?« sva vprašala drug drugega in ne da bi čakala odgovora, nadaljevala svoje vljudnosti.

»Z veseljem ugotavljam,« sem rekel, »da ste svojega nečaka na popolnoma neodpusten način obrekovali. Če naj sodim po vaši zunanosti, vas preko vse mere razvaja.«

»Motite se...« je ugovarjal stari. »Moj nečak in njegova žena me hočeta na veleumeten, a neizprosno način spraviti v grob.«

»Toda, grom in strela! Se malo niste podobni na smrt bolnemu človeku...«

Stari je mežikal: »Ker sem prevečan,« je šušljal. »Iznašel sem velikansko sleparstvo...«

»Ali mi ne bi hoteli izdati...«

»I, seveda,« je odvrnil stari. »Vem, da tega ne boste nikomur povedali in tudi ne objavili v listih... čisto enostavna stvar... Ko sem se bil preselil k svojemu nečaku in njegovi ženi, sem jima bil zaupal, da imam sladkorno bolezen, kar pa sploh ni res.«

»Nu, in?«

»In da bi me čim prej spravila na om svet, me pri vsaki jedi bašeta z različnimi oblikami in kolači, mi dajeta v kavo po šest kock sladkorja... Ta moriški način mi ne izrečno dobro dene, ker imam sladkarijo strašno rad... Nikoli nisem bil tako srečen...«

Človek je bil videti tako zadovoljen, da se nisem mogel premagati ter sem ga podražil:

»Pa če bodo dali izvesti analizo...« sem dejal zlobno, »potem bodo zvedeli, da nimate več sladkorja kakor peteršilek...«

»Analiza se izvrši vsak teden,« je odgovoril stari. »Za majhno napitnino pa lekarnar potrdi, da vsebujem toliko sladkorja kakor sladkorna tovarna... toda sedaj moram iti. Ura je štiri in s svojo nečakinjo sem dogovorjen, da se snideva v slaščičarni... Kupila mi bo celo kopico sladkarij in bo prepričana, da me je s tem zopet spravila nekoliko bliže do groba...«

S satanskim smehom je odhitel dalje.

Varčna nojevka

V zverinjaku sta kramljala med seboj pelikan in žličarica.

»Kaj pravite o nojevki?« je prala žličarica. »Koliko si domišlja zaradi svojega klobuka! In vendar ga ne zna niti nositi. Nosi ga na mestu, na katerem drugi običajno sede.«

»Iz varčnosti,« je dejal pelikan.

»Ne razumem.«

»Pa je vendar tako enostavno. Preje je tudi ona nosila klobuk na glavi, kakor vsak pameten človek. To je bila pa draga reč, kajti vselej, kadar je vteknila glavo v posek, so bila dragocena peresa uničena. Sedaj jih nosi iz varčnosti zadaj.«

Birmanska darila
v veliki izbiri po znižani ceni
L. Vilhar urar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 36

Aritmogril

1, 2, 3, 4, 5, 6 = nekdanja papirna trdka v Slov.
7, 2, 8, 9, 10, 2, 7 = sibirski reka.
11, 10, 12, 8, 9, 13, 2 = del obraza.

14, 2, 10 = zli duh.

1, 2, 10, 13, 2 = postaja na Gorenjskem

7, 5, 4, 9, 1 = industrijsko podjetje.

5, 8, 12, 7, 2 = stari Slovani.

8, 5, 1, 9, 14 = ploha.

10, 5, 8, 9 = vozilo.

4 = predlog.

Začetne in končne črke, čitane levo nizdol, desno navzgor, označujejo važno gospodarsko prireditve.

Za nagrado razpisujemo:

1. Pregelj Ivan: Tolmenci.

2. Kellermann Bernhard: Tunel

Rešitev aritmogrija.

Zelje, dostop, rano, urar, Žerjav, Egejsko

morje, Našice, Ezav, Drava, rž.

Za nagrado sta izžrebana: Alojzij Trebše, zv.

drž. žel., Zidani most (Gregorčič: Poezije) in Ma-

rija Monetti, Fala.

PRAVI
:FRANCK:
vedno
odlična kakovost

Radlomanajsko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE
(Toplice pri Novem mestu)
so edino in trajno sigurno zdravilne sredstvo pri reumatizmu, nevralgijah, ženskih boleznih itd.
— Kopališčne naprave so vseskozi neposredno na izvirkih. — Sezona od 1. maja do 30. septembra.
— Zeleniška postaja Straža-Toplice, dolenska železnica. — Zahtevajte prospekte. — Cene znižane, posebno v pred- in po sezoni.

NAŠE MALE

Mirko Kunčič:

Ptiček z dvema kljunčkoma

Ilustriral J. P.

34.

»Zdaj pa kar grem, stric čarodej, zdaj pa kar grem! O, saj pesemico že dobro znam,« se je kaj nato jela poslavljati in na pot pripravljati. »Lepo zahvalim za vse. Srečno!« In že je odhitela...

35.

Nedaleč od čarodejeve votline je obstala in na vso sapo polglasno pred se zabrljajala:

»Hinderhonder, coprnija, rokuspokus, holadrija — bums! — Naj bom srna.«

In res: koj je postala srnica zala. Gibkih korakov je navkreber — v planino — odskakljajala.

36.

Na strmo pečino se je vzbela in vsa za vzela v dolino solnčno pod seboj zastrmela.

In si je mislila: Kako lepo je biti srna! Ne pozna ne žalosti ne skrbi, živi v prostosti zlati vse žive dni. Vse šume zelene in gore in planine so njene in nikoli nikogar se ji ni treba bati...

Kako lepo je biti srna! V bližini je nekaj sumljivo zašustelo. Sun-koma je okrenila Terezinka-srna glavo v ono smer — in z grozo videla: velik sestradan volk je stal za njo in se pravkar pripravljaj na skok...

37.

Vsak druga srna na njenem mestu bi bila izgubljena. Terezinka pa se je bliskovito domislila čarovne moči s katero ji je čarodej Rokuspokus obdaroval in je na moč hitro od-drdrala v mislih skrivnostne besede:

»Hinderhonder, coprnija, rokuspokus, holadrija — bums! — Naj bom skala.«

In se je pri tej priči spremenila v skala. Volk pa je bil medtem že planil in ni mogel več zadržati silovitega zaleta: z vso močjo je tresčil ob skala in si razbil glavo...

38.

Terezinka-skala je s pomočjo skrivnostnega izreka:

»Hinderhonder, coprnija, rokuspokus, holadrija — bums! — Naj bom punčka spet.«

nemudoma spet zadobila človeško podobo. — Molče je nekaj časa poleg volčjega trupla stala in si dejala:

»Nak, ni tako lepo in varno življenje srne, kakor sem si bila mislila. Ampak biti lev — kralj, mogočen kralj vseh živali — to mora biti lepo! Vse živali so mu pokorne, vsako človeško bitje trepetja pred njim...«

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

Skrbna mama

Palček Pok in palček Skok
pulko mamo, kokokok,
deco njeno, cipecipep —
obiskala sta ta hip.

»Vi ste, mali kokodajsa,
vedno lepša, vedno mlajša,
prilijuje se ji Pok.
»Res je to!« potrdi Skok.

»No, no, no...« se brani mama.
»A kako godi se vama?«
»Slabo, oh,« zatarna Pok.
Pulka: »Kaj je temu vzrok?«

»Veste,« Skok otožno pravi,
»nama je zbolela davi
muca mila, muca mala,
pa je naju k vam poslala:
piške ocvrte si želi.«

Pulka s solznimi očmi:
»Res sta revčki, a za ham —
piške jaz ne dam, ne dam!«

Josip Vandot:

Martinček Martin

Pri hiši se pač ni reklo pri Martinčku, reklo se je vse drugače. A vendar se je Martina prijel priimek Martinček. In smejali so se mu tovariši, ko so ga klicali z imenom, ki so mu ga nadeli oni sami. A najbolj so se smejali, ko je nekega dne Martin v šoli stopil pred gospoda učitelja in ga lepo prosil, naj mu posodi knjigo, kjer so opisani martinčki in njihovo življenje. Gospod učitelj ga je pogledal debelo in vsa šola je prasnila v glasen smeh.

»Mir!« je zapovedal učitelj strogo, da so utihnili razposajenci takoj. Učitelj se je obrnil k Martinu in ga vprašal prijazno: »Pa kaj ti bo knjiga o martinčkih?«

Martin se je skoro zmedel in je odvrnil negotovo:

»Oh, rad bi zvedel, kako pravzaprav živé. A še najrajši bi zvedel, če imajo res kralja in mogoče še celo kraljico...«

Spet se je zasmejala vsa šola in jo je moral učitelj znova krotiti. A Martin se ni zmedel za smeh, temveč je gledal proseče učitelja. A učitelj je zmajal z glavo in mu odvrnil:

»Nimam take knjige, Martinček. Ne dobiš je nikjer, ker še nihče ni pisal knjig o martinčkih. So pač preneznatne živalce.«

Martin je žalostno sklonil glavo in šel v svoj klop. Vse dopoldne je bil potr, ker se mu ni bila izpolnila želja, gorka želja. Saj je bil še davi trdno prepričan, da mu pojde gospod učitelj na roko in mu posodi knjigo o martinčkih. A Martin je upal zaman. Nikoli ne bo zvedel resnice o martinčkih, ker še nihče ni bil pisal o njih. In tudi tega ne bo zvedel nikoli, če imajo martinčki kralja in kraljico, ki se jima zobčasta krona sveti na glavi.

Opoldne se mu še jesti ni ljubilo. Kar knjigo je stisnil pod pazduho in se zmuznil od doma. Htel je preko polja naravnost do Krke, ki se je leno vila tam za poljem mimo skalnatega brega. Martinček je šinil ob skalovju navzdol in se je ustavil na trati tik grmovja, ki se je sklanjalo dol na reko. Vse del se je na ploščat kamen in se ozrl na črnkasto skala, stoječo nad trato.

»Ni ga še,« je dejal. »A vem, da se kmalu prikaže. Začutil me bo, pa pride.«

In res — iz razpoke se je kmalu pokazal martinček, dolg in vitek, da ga je bilo veselje pogledati. Naglo je zdrvel naprej, toda obstal je na ozki polici in začel veselo mežikati proti soncu, ki ga je gorko ogrevalo. Ozrl se je na Martina, a ga je bil vajen; zato se ga niti bal ni.

»O, glejte ga — pa je le prišel,« se je posmehal Martin. Čudno marogo ima na glavi. Kaj, če to ni maroga, temveč samo krona, ki jo martinček izpremeni v marogo, kadar se prikaže na sonce? Izpremeni jo pa zato, da ga nihče ne ubije in mu ne ukrade krone. O, naj rečejo karkoli! Jaz vem, da je ta martinček kralj. In zato ga imam rad, pa če se mi vsi smejejo.«

Gledal je martinčka in pozabil na knjigo in učenje.

Martinček je ždel nepremično na polici in s prijaznimi očesi mežikal v sonce in v Martina. Čudna, rjava maroga se mu je vila po glavici in ta maroga je bila res podobna kroni. Zato ga je Martin res smatral za kralja in ga je častil radi tega. Gledal je neprestano naj kakor vse dolge dni, odkar je bila prišla pomlad in se je martinček prvič prikazal na soncu.

In je Martin mislil: Še nihče ni dozdej opisal martinčka. Še nihče ni povedal, da imajo martinčki kralja. Samo Martin ve vse to, pa ne more pisati knjige, ker je ne zna. In bi tako lepo pisal o kraljestvu martinčkov! Saj ve, skozi onole razpoko se je treba splaziti. Tam je skiven hodnik, ki vodi naravnost v podzemsko duplino. Sim Bog ve, zakaj je tam vse tako svetlo? Saj ni svec in tudi svetilk ni tam nikjer. A je vendarle svetlo. Martinček je tam na tisoče. Tudi martinčkova kraljica je tam. Zobčasta krona se ji sveti na glavi in streže ji gotovo sto martinčkov, če ne več. In ko stopi martinčkov kralj v duplino, se tudi njemu zasveti krona na glavi, a ta krona ni več maroga kakor zunaj na soncu.

Martinčekov kralj se zlekne po prestolu. A ker so martinčki tudi hudobni, ni čudno, da je med njimi tudi nekaj hudodelcev. Pritirajo jih pred kralja, ki mežika jezo in jih hudo obsoadi: »Repke jim populite!«

»Hav, hav,« zavezajo služabniki in švig-nejo okrog hudodelcev. »Sek, sek,« zaječi po duplini in deset martinčkov zdirja brez repkov proti vodu. Martinčki pa švigajo okrog kralja in kraljice in sami ne vedo, kako bi jima postregli. A služabniki že spet pritirajo pet hudodelcev pred kralja. »Proč z repki!« veli kralj in pet repkov obleži pred prestolom in pet martinčkov zdrvi na vso moč iz dupline, ker jih je sram, jo, tako sram pred njihovo kraljico...

»Prav, prav!« se posmeje Martin in tleskne z rokami.

A martinček na polici se je prestrašil nenadnega ploskanja. Hipoma je poskočil, da bi se obrnil in zbežal nazaj v špranjo. A mu je spodletelo in se je prevrgel. Zdrknil je bliskoma navzdol in padel naravnost na mravljišče, ki so ga bile debele, črne mravlje postavile še lansko leto. Prestrašen je hotel šiniti naprej, a ni mogel več. Sto in sto črnih sovražnikov se je hipoma zajedlo vanj in ga ni pustilo več naprej.

Martin se je prestrašil. Skočil je k mravljišču, da bi pomagal nesrečnemu martinčku, a je bilo že prepozno. Sicer ga je potegnil z mravljišča, a mravlje ga niso izpustile. Še nekajkrat je martinček stresel z nožicami, a potem je bil miren in Martin je vedel, da je mrtev.

Zalostno ga je gledal, a ker je vedel, da je to martinčekov kralj, ga ni pustil mravljam. Zakopal ga je s hudobnimi mravljami vred tam pod skala. Visok grob mu je nasul in zasadil vanj v krogu deset marjetic, da bo vsakdo lahko vedel, da je to grob samega martinčka kralja.

A sem ni prišel nikoli več, ker je vedel, da bo strašno žalosten, če vidi ta grob. Na martinčkovega kralja pa ni pozabil nikoli. In še danes ne pozabi. In kako tudi? Saj se ga še danes zvesto drži priimek — Martinček Martin.

Ivan Albreht:

Pastir-pastirček

Bim bam, koracam,
sivko kličem, eike ni,
brezo iščem do noči,
kam naj revež krenem sam?!

Brencelj v grmu in obad,
ne spodi ju hudi bič,
zvonec ne pomaga nič.
Noč s strahovi izozad.

Bim bam, koracam,
kje je belka, plavka zdej,
marve ni nič več nazaj,
jaz naprej ne znam.

Zum, zum, le pogum,
v mahu čmrli se oglasi,
nič se mraka ne boji,
zum, zum, sredi črnih šum!

Sieka, eika sta doma,
mavra ima dva roga,
z njima strla bo volka,
belka me domov pelja,
plahega pastirčeta.

1.

Preljubi striček!

Zelo sem žalostna, ker nisi odgovoril na moje pisemce. Striček, si bil kaj zadovoljen z mojim izpričevalom? Pridi k nam, da boš videl, kako lepo igro znamo! Imenuje se »Volk in kozice«. Jaz sem volk, ki krade kozice, Vera pa je mamica, ki jih reši.

Srečno Te pozdravlja in prosi, da ji odpíšeš, Tvoja

Ružica Paulič,

učenca 1.b razr. v Lichtenthurnovem zavodu.

Odgovor:

Draga Ružica!

No, vidiš, naposled je tudi tvoj pisemce prišlo na vrsto. Na svetu je že vse tako urejeno, da si vsak droben žarek veselja in sreče šele po dolgem, težkem čakanju priborimo. Vsake reči se človek sčasoma prenasiti. Če bi vedno samo sonce v naše življenje sijalo, bi kmalu izgubilo ves svoj čar in mi bi si zaželeli sence in noči. Če bi bila okoli nas večna noč, bi hrepneli po soncu vse žive dni — tako pa imamo vsakega malo, in to je edino modro in prav! Po dnevih tihe žalosti se nam zdi vsaka majhna radost, ki nepričakovano prišije do nas, stokrat lepša in dragocenejša, kakor bi bila, če bi nam vedno sijala. Mislim, da razumeš to mojo skromno življenjsko modrost, če ne, se obrni na Požgančevega očeta, ki Ti bodo to reč še bolj natančno in jasno razložili! Kajti vedi, Požgančev oče so modrijan, da jim ga ni para po vsej vesoljni Ljubljani.

Ce sem bil s Tvojim izpričevalom kaj zadovoljen? Ja, draga moja, kako naj pa jaz vem, kakšno je bilo tisto Tvoje izpričevalo? Saj nisem čarodej Rokuspokus, da bi vse kar na pamet znal!

Igrico »Volk in kozice« bi morda res prišel pogledat, če bi mi ne bila že kar preveč dobro znana. Saj sem jo zložil jaz sam...

Mnogo sreče pri učenju Ti želi

Kotičkov striček.

Uganke

1. Kaj je opoldne najkrajše, zjutraj in zvečer pa najdaljše?
2. Kdo je, ki na strehi sedi in kadi — in ne potrebuje za to ne pipe ne tobaka?
3. Skoz zaprto okno se prikrade v hišo in ne razbije nobene šipe — kdo je to?
4. Štirje fantje so igrali vso noč, in ko so nehali, so vsi štirje dobili. Kako je to mogoče?
5. Korenjak Bums in korenjak Čof sta se nemilo obdelavala s pestmi. Ko je slednjič Bums svojega nasprotnika Čofa s strahovitim sunkom podrl na tla, ni bil za to nič kaznovan, nego je dobil za to še velikansko nagrado. Kaj sta bila ta dva korenjaka po poklicu?
6. Kaj je na svetu slajše od najslajšega?

Kotičkarji, ki bodo pravilno rešili vseh šest ugank, pridejo v postev za lepo nagrado. Nagradjena bo določil žreb. Rešitve treba poslati najkasneje do petka, 6. junija t. l., na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

Zna že na pamet

Mama: »O ti kujon, ti! Zakaj si polizal napis s torte, ki si jo dobil za god?«

Francek: »Mama, saj ga ni več treba, go znam že na pamet.«

Čudno sorodstvo

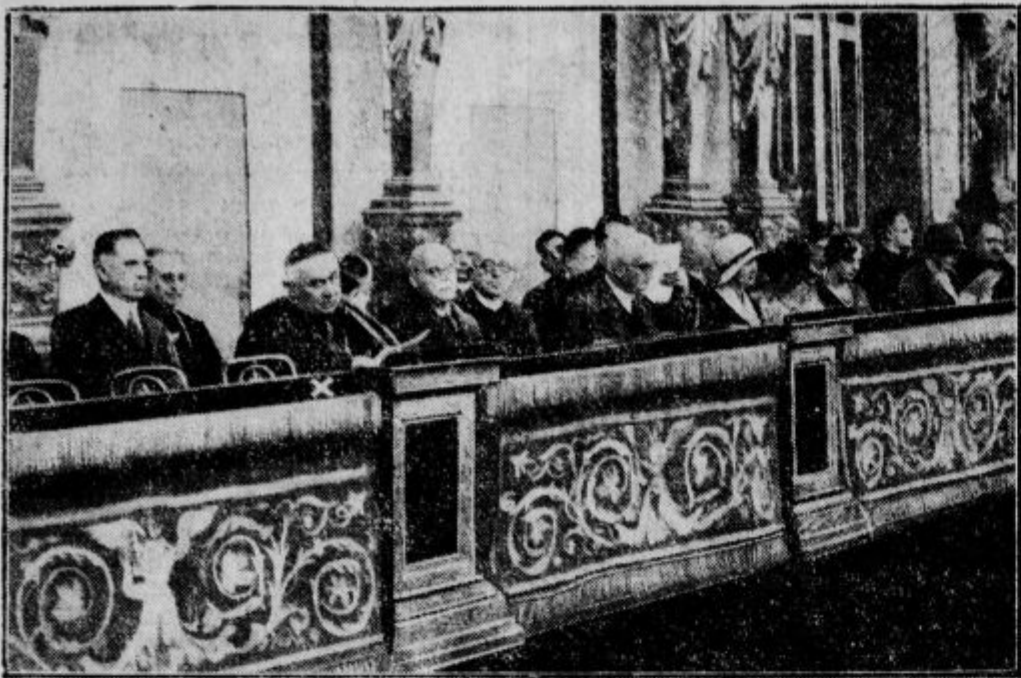
»Stoj, fant!« je 14 letni paglavček oblastno ustavil na cesti malega Miha, ki je baš šel v solo in držal v roki velik kos medene potice. »Spodobi se, da daš tale kos potice meni, saj sva si v zlahti!«

»Eja?« ga je debelo pogledal Miha in se na moč začudil, ker pobalina sploh še nikoli videl ni. »Kako sva si pa v zlahti?«

»Moj oče in tvoj oče sta si jezik kazala čez planko!« se je nesramno zarežal potepuh, vzel presenečenemu Miha potico iz rok in jo urnih krač pobrsal...

Dva velikana

Anica: »Koliko si star, Pepček?«
Pepček: »Šest let. A koliko let imaš ti?«
Anica: »Tudi toliko. A vidim že lahko čez plot, ne da bi mi bilo treba stopiti na prste.«
Pepček: »Oh, to ni nič! Jaz se moram pa še pripogniti, če hočem videti čez plot...«

Ob priliki 20-letnice Katoliške ljudske zveze v Avstriji so priredili lepo slovesnost, na kateri je govoril bivši nemški državni kancler dr. Marx. Na sliki vidimo častno ložo s kardinalom Piffom (X). Desno od kardinala dr. Marx, poleg njega dr. Seipel.

Cigani apelirajo na Društvo narodov da jih prizna kot narod

Pred kratkim se je vršil v Košicah ciganski kongres, katerega so se udeležili zastopniki iz vseh dežel, iz Evrope, Afrike in Azije. Sklenili so, da se bodo obrnili na Društvo narodov s prošnjo, da prizna cigane kot samostojen narod.

Cigani so se vedno narod brez domovine, klateži, o čijih izvoru učenjaki niso edini. S precejšnjo gotovostjo pa lahko rečemo, da so imeli cigani svojo prvotno domovino v Prednji Indiji, na to kaže tudi njihov jezik, ki je soroden sanskritu. Zakaj so cigani zapustili Indijo, ni ugotovljeno, tudi pot, po kateri so potovali proti zapadu se ne da z gotovostjo določiti, vsekakor so se na svojem pohodu dotaknili Perzije, Armenije, Sirije in Egipta in povsod zapustili sledove svojega bivanja.

Leta 1417. so se že pojavili v Nemčiji. Takratni kronisti poročajo, da so imeli cigani, ki so prišli v deželo, svoje kralje in grofe, ki so se kazali v vsem bleisku in sijaju, med tem ko je bilo spremstvo odedo v najbolj umazane cunje. Pišejo dalje, da so bile sege ciganov grde in njihove navade gnusne. Izdajali so se za kristjane in so trdili, da prihajajo kot romarji iz Egipta in da morajo potovati, da se pokore za grehe svojih očetov, ki so Materi Božji na njenem begu v Egipt odrekli zaveščice. Tej spretno sestavljeni bajki so ljudje verjeli in ker so bili v srednjem veku romarji in spokorniki nedotakljivi, jim je cesar Sigismund izdal svobodnico in bili so povsod dobro sprejeti. Kmalu pa je sledilo iztuzenje, ker so Egiptčani, kakor so takrat imenovali cigane, polagoma postali prava nadloga. Kradli so, pohajkovali, vedeževali, imeli so jih za čarovnike, strašili se niso, če je prišlo do tega, tudi pred požigom in umorom. Vsekakor pa je trajal zlati čas za cigane v nemški državi okrog 80 let, v katerih jih radi svobodnice niso kaznovali za njihove grehe in zločine. Leta 1498. je bil izdan dekret, ki je odredil, da se morajo cigani pregnati čez deželno mejo. Ker pa ta dekret ni nič izdal, je bilo v šestnajstem stoletju predpisano moške cigane postreliti, žene pa prepešiti, če jih zalote pri vlačugarstvu. Na Tirinskem jih je neki odlok preklinal in postavil izven zakona. Pruski kralj Viljem I. je celo ukazal, vse cigane, stare nad 18 let, pobesiti. Ali vse preganjanje ni nič pomagalo. Cigani so ostali in se vedno bolj množili z novimi tolpami.

Končno so skušale vlade spreobrniti cigane k npravnemu in poštenemu življenju. Marija Terezija in Jožef II. sta cigane skušala stalno naseliti, mlade pa sta vtaknila v vojaško suknjo. Vsak kmet, ki je sprejel ciganskega otroka, je dobil nagrado 18 goldinarjev. Noben cigan ni dobil dovoljenja za poroko, dokler ni dokazal, da se pošteno preživlja. Pruski kralj Friderik II. je ustanovil cigansko naselbino, ali vse je bilo zastoj, cigani so se ogibali meščanskega poklica in so se vedno zopet vrgli na pohajkovanje in krajo. Ostali so tuji med evropskimi gospodarskimi narodi, nimajo nobenega domovinskega čustva in kajzo privrženost samo na svoje rodne brate, s katerimi jih vežejo jezik in sege. Po

približni cenitvi je bilo koncem preteklega stoletja v Evropi okrog 600.000 ciganov. Ne da bi svoj materni jezik kedaj pozabil, se cigan z lahkoto nauči jezika drugih ljudi, s katerimi ga usoda trajno veže, ali v katerih domovini biva, četudi le mimogrede.

Kar se tiče ciganske vere, imajo zelo čudne pojme o Bogu. Cigan sicer veruje v neko najvišje bitje, v »Baro devalana«, čigar ime ima neprestano na jeziku, ne čuti pa nikakih dolžnosti do njega. Ta veliki bog pošilja strelo in gmenje. Če ciganu umrje otrok, potem pravi dobresedno, da ga je »Baro devalana«² požrl in zato ga zmerja in preklinja. Če ima pri tatvini konj nesrečo, je tega kriv bog. Za pojme nebesa in zveličavnost nima ciganski jezik nobene označbe.

Ker so se raztepli po vsem svetu, so cigani opustili svojega skupnega vrhovnega poglavarja (samo na Angleskem imajo cigani še svojega kralja) in so se razdelili na skupine, katerih vsaka ima svojega glavarja, ki je bil svoj čas neomejen gospodar nad življenjem in smrtjo svojih podložnikov. Glavar potrjuje zakone in jih zopet loči, on daje priznanja in odreja kazni. Samo on ima pravico, da izobčene cigane zopet proglasi za »časne«² s tem, da jim da piti iz svojega kozarca. Vsakih sedem let, večinoma o Binkošti, pregleda glavar na od njega določenem kraju svoje »podložnike«. Na tem zborovanju se urejajo notranje zadeve, glavar izda svoje ukaze in nato se cigani par dni zabavajo z godbo in plesom. Seveda ob tej priliki ne manjka jedade in pijače.

Posebno slavo so si pridobili cigani s svojo godbo. Na goslih so pravi umetniki. Le redko pa pozna cigan note, on igra in svira to, kar mu narekuje njegova duša.

Ceprav so cigani na svojem kongresu v Košicah sklenili od Društva narodov zahtevati, da jih prizna kot narod, bi vendar to priznanje, po katerem streme, prav nič ne izpremenilo njihovih šeg in navad, ostali bodo vedno tuji v občestvu narodov.

Nemiri pri bikoborbah v Franciji

V mestecu Melun, ki je kakih 40 kilometrov oddaljeno od Pariza, so se te dni vršile tradicionalne vsakoletne bikoborbe. Letos je prišlo pri teh bikoborbah do velikih nemirov. Ze več tednov preje je društvo za zaščito živali brez uspeha protestiralo proti tem bikoborbam. Letos sicer niso nobene živali ubili, vendar so se kljub temu vršile razne grozovitosti.

Pri otvoritvi bikoborb se je nenadoma pojavilo v areni 400 članov društva za zaščito živali, ki so protestirali proti bikoborbam. Polcija je proti njim energično nastopila, prišlo je do pretepa, pri katerem je bilo več oseb ranjenih. Tudi med občinstvom, ki se je razdelilo v dva tabora, je prišlo do spopadov. Polcija je aretirala mnogo oseb, med katerimi je tudi francoska pisateljica Rachilde. Člani društva za zaščito živali so pozneje poskušali zažgati tribuno, kar se jim pa ni posrečilo.

Nemško-poljski incident

Vohunstvo?

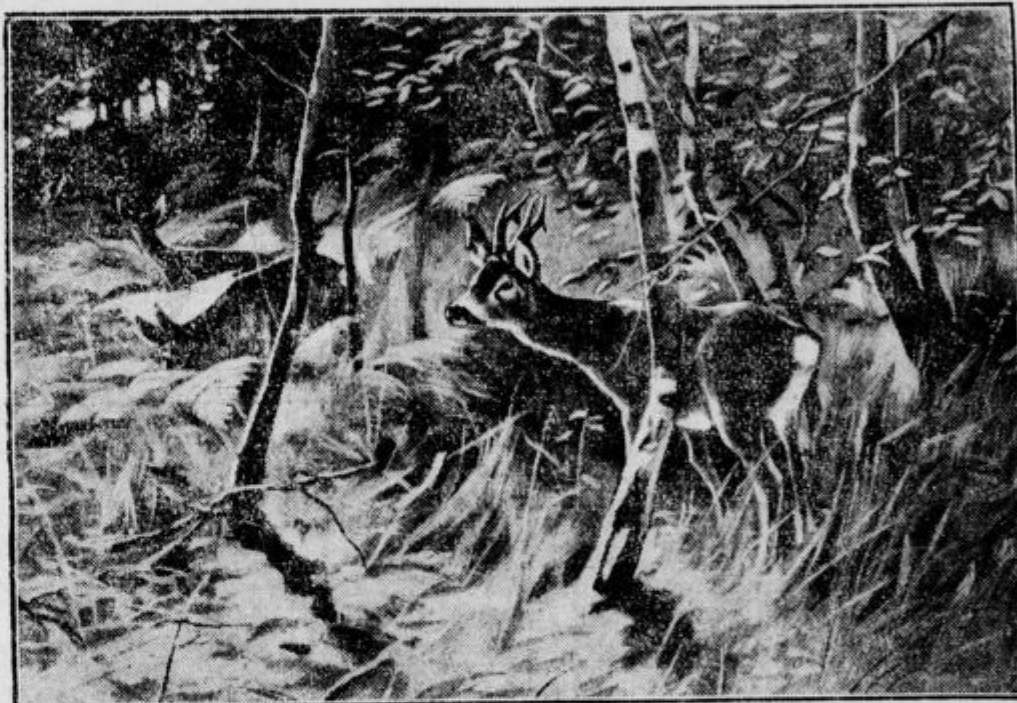
Nemški socialistični list »Vorwärts«² je te dni glede afere Opalena stavil vprašanje, če se morda za to zadevo ne skriva vohunstvo. Vprašanje pa je ostalo brez odgovora. Oficialni krogi molčijo. Informacije, ki so prišle z raznih virov, pa skoro potrjujejo, da so vesti, ki jih je objavil »Vorwärts«, točne. Poleg tega pa so tudi drugi nemški listi po socialističnem organu povzeli to vest.

Poljski funkcionarji so se že dolgo časa prizadevali, da bi prišli do gotovih dokumentov s posredovanjem funkcionarjev nemške obmejne službe. Kakor poroča »Lokal Anzeiger«, je bila celo razpisana nagrada 2500 mark za Nemce, ki bi na videz sprejeli poljske ponudbe in bi se končno sestali s Poljaki v neki baraki pri Neuhöfenu. Kakor piše list, sta bila dva Poljaka sprejeta na nemški meji od svojih nemških tovarišev. Barako pa so že preje obkolili policijski agenti. Ko sta se Poljaka hotela odstraniti, je neki policist vdrl v barako in jima napovedal aretacijo. Nato sta šele Poljaka potegnili revolverje in pričela streljati.

V berlinskih političnih krogih z veliko napetostjo pričakujejo rezultatov preiskave, ki jo vodi mešana komisija.

100.000 dol. za Zei'eisa

Ze več tednov je bilo čuti govorice o velikem posojilu, ki naj bi ga »čudodelni zdravnik«² Valentin Zeileis prejel od neke dunajske banke. Te govorice se sedaj potrjujejo. Kakor poročajo listi, je v zemljiški knjigi pri okrajnem sodišču Grieskirchen, kamor spada tudi Gallspach, na premočninah in nepremočninah Valentina Zeileisa vključeno posojilo avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in industrijo na Dunaju, in sicer v znesku 100.000 dolarjev. — Kakor poročajo listi, potrebuje Zeileis denar za opremo svojih podružnic, ki jih je že ustanovil ali pa jih ustanavlja.

Začetek lova na srnjake.

Nazaj k naravi

Newyorški zdravnik za živčne bolezni dr. Shaw urejuje v Afriki kolonijo, kjer bi izmučeni kulturni človek v nepokvarjeni naravi mogel najti zaželjeni mir. Dr. Shaw se je tekom svoje dolgoletne prakse na newyorški kliniki za živčne bolezni prepričal, da človek, izmučen od tempa življenja, nujno rabi zaveščice, kjer bi v sveži naravi imel popoln mir. Dr. Shaw bo v svojo kolonijo sprejel samo sto oseb, moških in ženskih. Glavna pravila kolonije so sledeča: »Prepovedan je vsak aparat, ki kakorkoli povzroča ropot, pa bodisi, da je to telefon, gramofon ali pa radio. Kdor rad pije alkohol, si ga bo po mili volji lahko delal iz palm. Obleka je dovoljena v priprosti obliki. Noben zakonik ne bo tam urejeval načina življenja. Kolonisti bodo stanovali v bambusovih kolibah, ki jih bo vsak po svoji mili volji lahko uredil.«² Dr. Shawu se je prijavilo že več tisoč ljudi in bo potemtakem uredil več kolonij. Zdravniške organizacije mu pomagajo pri delu, ker se splošno misli, da bodo rezultati izborni. Za prvo kolonijo izbira dr. Shaw samo zrele ljudi in se pri tem ne ozira na premoženjske razmere, ker življenje v kolonijah ne bo drago.

Največja muzikalna knjižnica v Ameriki

V teku dveh let se je zvočni film toliko razvil, da se morejo filmski ateljeji Metro Goldwyn Mayer že danes pohvaliti, da posedujejo največjo privatno muzikalno knjižnico v Ameriki. Druga največja knjižnica je kongresna knjižnica v Washingtonu. Upravitelj M. - G. - M. knjižnice je George Schneider, šef Martin Broones; v enem letu sta zbrala 18.000 instrumentalnih del, 5000 pesmi in 350 oper in glasnih komedij. Seveda imamo tudi mnogo manjših ateljev, ki ravno tako izdelujejo zvočne filme in tudi ti ustanavljajo svoje knjižnice. Iz tega sledi, da je danes glasba glavna skrb lastnikov vodečih filmskih podjetij.

M. G. Mova knjižnica se vsak teden poveča za 200 komadev novih not. Šef Mr. Broones pravi: »Treba nam je imeti tako dovršeno urejeno knjižnico radi tega, ker mi razširjamo glasbeno spremljavo tudi v inozemstvo, kjer

Našim naročnikom in prijateljem!

»SLOVENSKI LIST«² je začel izhajati ob istem času kakor »Slovenec«, tako da ga bodo naročniki v Ljubljani, Celju in Mariboru dobivali že v zgodnjih jutranjih urah, drugod pa s prvo jutranjo pošto. To smo preuredili posebno radi naših štajerskih naročnikov, ki so doslej dobivali »SLOVENSKI LIST«² šele pozno dopoldne. Prosimo vse naše prijatelje, da pridno agitirajo za »SLOVENSKI LIST«² in mu pridobijo čimveč novih naročnikov. Naročnina znaša samo 5 Din na mesec in te pač vsakdo lahko žrtvuje. — Geslo vseh naših prijateljev bodi:

V vsako slovensko družino, SLOVENSKI LIST!

jo prilagode na starejše neme filme. Najraje zahtevata tako predelane filme Afrika in Azija, ker so mnogo cenejši. Prav sedaj predelavamo 53 nemih filmov, ker vlada za nje veliko povpraševanje.

Ta knjižnica zavzema veliko dvorano v studiju. Note so spravljene v ogromnih omarah, ki zavzemajo tri stene dvorane. Izvirno glasbo strogo ločijo od prepisane. Za nove stoodstotne zvočne filme je treba seveda posebnih kompozicij. Ker pa morajo za to biti seveda prvo-razredne skladbe, se čisto pripeti, da se ena pesem večkrat predela, preden je sprejeta. Letno obogati M. G. M. knjižnica za 250 novih skladb.

Veličino te knjižnice si moremo najlažje predočiti, če jo vzporedimo z drugimi slimi knjižnicami. Povprečni gledališki orkester razpolaga z 200 glasbenimi komadi, simfonični orkester ali opera s 5000 komadi in največji zavod za izposojevanje not z okrog 15.000 komadi not. Najtežje je zbirati stare »šlagerje«, ki so jih peli ali igrali pred 15 ali 20 leti. Vsakdo pozna še napev, toda mnogokrat se zgodi, da je treba več kakor mesec dni, preden se v kakem zaprašenem arhivu najde popolna orkestracija tega komada.

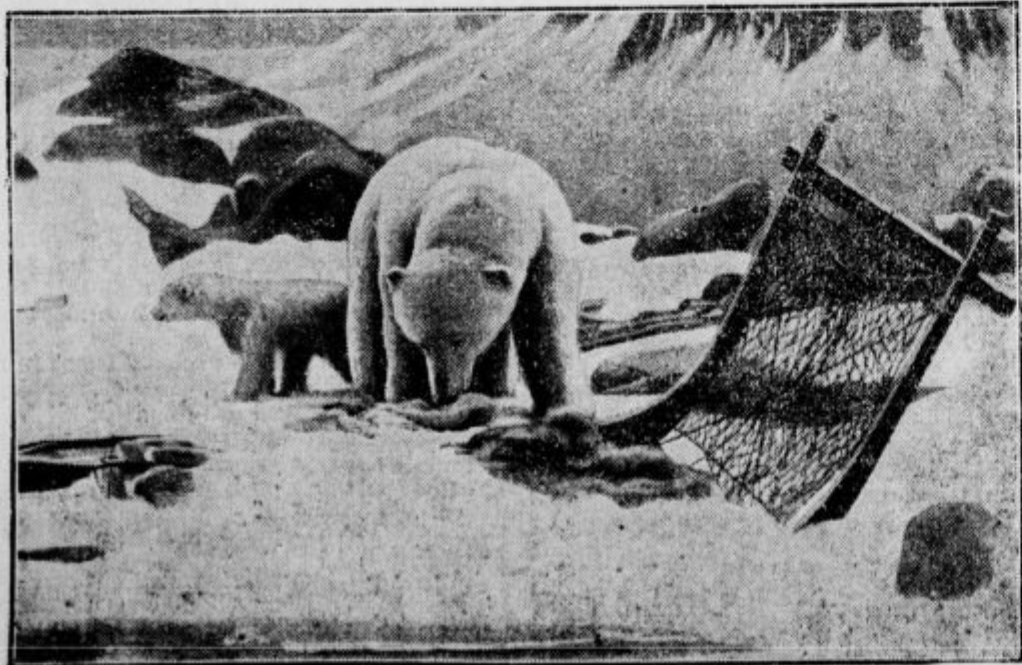
M. G. M. je zaposlil najbolj znane dirigente, kakor Artura Langa, dr. Williama Axta, Paula Lamkoffa in Sama Winelanda, ki dirigirajo njegovim orkestrom ali pa so zaposleni z uglasbovanjem nemih filmov. Med znanimi skladatelji, ki jih je angažiral M. G. M., so slavna imena, kakor Fred Ahler, Artur Freed, Howard Johnson, Georg Waggner in drugi. Vsa ta imena jamčijo za prvovrstne skladbe.

»Kako ti ugaja skavisko življenje, mali mož?«
»Mi je zelo žal — ampak na straži se ne smem zabavati z deklet.«

Športne obleke

za kolesarje, turiste, lovce ter Bajaco preobleke v največji izbiri pri tvrdki Drago Schwab, Ljubljana

Beli medved preiskuje zasnežene sani Eskima.

Birmanska darila!

H. SUTTNER -- LJUBLJANA 2
PREŠERNOVA ULICA 4. — Poleg franči-
škanske cerkve.
Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanske ure za dečke od Din 44 - naprej
Birmanske zapesne ure od Din 70- naprej
Zahtevajte cenik zastoj in poštne prosto

Držav. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež,
Maribor, Aleksandrova cesta 42. — Zrebanje
V. razreda 19. kola osemnajsti dan, 30. maja t. l.
Izrebanji so bili sledeči dobitki (za event. tiskovne
pogreške se ne odgovarja).

20.000 Din: 40.536.

4.000 Din: 80.379, 86.488.

2.000 Din: 3535, 6061, 9384, 22.901, 39.106,
30.668, 33.001, 36.609, 37.025, 41.688, 47.772, 49.070,
49.439, 54.123, 54.641, 56.056, 67.973, 71.496, 75.570,
76.760, 78.001, 87.967, 88.120, 90.073, 91.526.

Zrebanje traja še dnevno do 2. junija. Ker je
veliko povpraševanja po naših srečkah, naročajte
za 20. kolo že sedaj, katere se bodo razpošiljale
od 8. junija t. l.

Kupujte vsi srečke pri gori navedeni trvdki,
pri kateri zadenejo največji dobitki.

Velika izbira dežnikov. — Popravila
in preobleke izvršuje kar najhitreje

ANTONIJA GASTRAUN

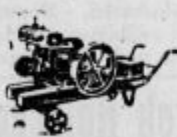
Dežnikarstvo — Ljubljana
Prešernova ulica šte. 42.

Laboratorij „Jol“, Celje

na ljubljanskem velesejmu s svojimi znanimi iz-
delki. Zelo dobro sredstvo zoper kurja očesa.
Madež proč, s katerim se hrani obleka in denar.
Cehypree kolonjska vřda, Shampoo Ljubice itd.
OGLEJTE SI »H« PAVILJON ŠTEV. 255.

I. Warchalowski

Wien III.
Paulusgasse 3

išče za prodajo svojih
bencin-motorjev pre-
prodajalce in zastopni-
ke, ki so dobro vpe-
ljani pri poljedelcih.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzela
dobro znano

GOSTILNO KMET
Gospodstvska cesta št. 8.

Dobra domača hrana, zajamčeno izvrstna vina,
pivo itd. Sprejemajo se abonenti. Toplo se pri-
poroča obiskovalcem velesejma. Ema Štiglič.

ZAHVALA vsem, ki so našega predobrega
soproga, očeta, deda, brata, tasta in strica, gospoda

Petra Gorupič

posestnika in kovaškega mojstra v Kandiji

spremili k zadnjemu počitku, izrekamo tem potom
našo najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo smo
dolžni preč. duhovščini, godbi, gg. obrtnikom in
darovalcem krasnega cvetja.

Zalujoči ostali.

KRASNE TLAKOVE

za veže, cer kve izdeluje in poklad
Cementarna Gostinčar
Pešata, pošta Dol pri Ljubljani

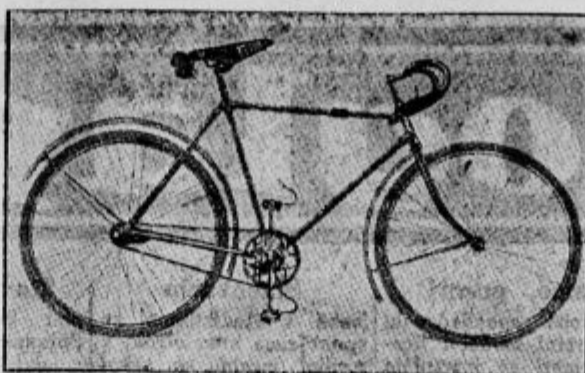
PUCH

novi modeli!

Dobe se po solidni ceni tudi na
obroke le pri trvdki

Ign. Vok. Ljubljana

Zastopniki se sprejmejo.

KLIŠARNA

**JUGOSLOVANSKE TISKARNE
V LJUBLJANI**

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE
FOTOTIPIJE • ENOBARVNE IN VEČ-
BARVNE AUTOTIPIJE • KOMBINIRANE
KLIŠEJE ZA NAVADEN IN NAJFIN. PAPIR
KLIŠEJE PO SLIKAH, PERORISIH
IN RISBAH, ROKOPISIH, FOTO-
GRAFIJAH ZA RAZGLED-
NICE, REKLAMNE SLIKE

OGLEJTE SI

na velesejmu, paviljon G 536—538

Diabolo - posnemalnike

ki so precizni, trpežni in zanesljivi. Posnemajo smetano naj-
ostreje. Stroj teče lahko in mirno ter se da igrati čistiti
in sestaviti.

Diabolo - brzoparilnike

ki prištedijo kmetovalcu na denarju in času. To je najpo-
polnejši aparat te vrste ter je splošno priljubljen. Zato ne
sme manjkati v nobenem gospodarstvu.

Diabolo - šivalne stroje

svetovnega slovesa, ki so kot najpo-
polnejši šivalni stroji najbolj priljublje-
ni. Zato naj ne manjka v nobeni hiši.

DIABOLO - SEPARATOR D. D.
LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 12

„Nova Jugometalija“

družba z o. z.

Ljubljana, Aškerčeva ulica št. 3

ki izdeluje vse potrebščine iz kovine in je tudi letos v

PAVILJONU »G«

izložila svoje izdelke, med katerimi se nahaja lepo število novih pred-
metov, kakor:

Aluminijasta kuhinjska posoda,
opreme za prodajalne in izložbe,
kotli novega sistema za destilacijo,
aparati za desinfekcijo,
črpalke za higijenične vodnjake,
toplodarji
ter vrste posode iz kovine in pločevine.

Ne zamudite tudi Vi te prilike ter si oglejte res vse praktične izdelke
tega podjetja, da si v slučaju potrebe morete kriti isto le s solidnim
domačim izdelkom.

FELIKS MOSKOVIC naznanja v svojem in v imenu svojih sorodnikov,
da je njegova srčno ljubljena, dobra mati, gospa

Matilda Mosković

v 84. letu zatisnila za vedno svoje oči.

Pogreb blage pokojnice se je vršil 29. t. m. v rojstnem kraju Varaždin
v rodbinsko grobnico.

Ljubljana-Varaždin, dne 27. maja 1930.

Ako me pritisne revmatizem,

ako me začne po te-
lesu trgati in žgati,
ali me po kakem
prehladu bolijo zob-
lje, grlo in glava —
tedaj vedno najdem
pomoč v krepki ma-
saži s Fellerjevimi
prijetno dišečim El-
salluidom! Tudi no-
tranje nekoliko kapljic na sladkorju proti
slabosti, bolečinam in krčem v želodcu —
večkrat čudovito pomaga!

Delajte tudi Vi tako

pomagalo bode tudi Vam!

Fellerjev Elsalluid, to že 33 let znano narodno
sredstvo in kozmetikum, stane v lekarnah in
vseh podobnih trgovinah: poizkusna stekle-
ničica Din 6, dvojna steklenica Din 9, spec-
jalna steklenica Din 26. Po pošti najmanj za
Din 62 pri EUGEN V. FELLER, lekarnar,
Stubica Donja, Elsatrg-134.

Vreče.

Kdor rabi vreče kupi jih naj-
ceneje pri trvdki:

Mirko Mlakar

Ljubljana - Slomškova ulica št. 11

Hladilnice

avtomatične original »Linde« zo
mesarje in restavratere ter hla-
dilne omare za gospodinjstvo do-
bavi »Vebe« d. z o. z., Ljubljana.
Gospodstvska c. 8. Telef. 27—56.
Na velesejmu Paviljon G 532—534

Jernej Ložar

Ljubljana, Sv. Petra c. 20

Telefon 3273

Salon za izdelavo vseh vrst

Oblek po meri in najnovejšem kroju.

Lister, angleška, češka sukna ter loden

Imam vedno v zalogi, —

Dežni plašči, »Hubertus« plašči, pelerine,

Naramnice, nogavice, dokolenice, ovojke

Ovratniki, kravate, čepice, klobuki

Srajce vseh vrst ter damski in moški

Turistovski nahrbtniki. —

In točna postrežba je moje geslo

Dalmatinska veletrgovina vina in olja išče

spodobnega in zanesljivega ter že upeljanega

zastopnika

za Slovenijo. Ponudbe z označbo pogojev in
referenc pod »Spreman i uveden P. 1954—
6165« na upravo »Slovenca«.

Hišni posestniki

katerim zidna vlaga uničuje vrednost njihovih hiš
stavbeniki

in vsi, ki hočejo vlažno zidovje osušiti oziroma
zavarovati pred vlago in vodo, naj uporabljajo naš
absolutno zanesljivi izolacijski preparat

-ISOL-

Prospekte z navodili uporabe pošilja brezplačno
LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA
Ljubljana - Bleiweisova 18

Bolezni ledvic

ozdravite s pitjem Radenske zdravilne
vode. Navodila za pitno zdravljenje doma
dobite na zahtevo od Zdravilišča Sla-
tina Radenci.

Rok Berlič

pohištvono mizarstvo

Zapuže 22

pošta Št. Vid nad Ljubljano

Paviljon E 21—25

Dražba zastavlie- nega blaga!

V Mariborski zastavljalnici, Gosposka ulica št. 46,
bo dne 11. junija 1930 elektna dražba od 9 do 12
dopolndne. Dragocenosti od 14 do 18 popoldne.

ANTOXYD

jugoslovanskega izvora
neuničljiva nestrupena
pri uporabi
štirikrat izdatnejša dvakrat cenejša
kakor minij
najboljša najekonomičnejša
zaščitna barva proti rji
RUDARSKA ZDRUŽBA TROJANA
Dunajska cesta 1/IV. — LJUBLJANA
e v prodaji: A. Keber, Ljubljana, Ma-
rijin trg 2; Fr. Berjak, Krain; Udovič &
Lampe, Novo mesto; Ed. Povalej, Ma-
ribor, Mejska 29; Iv. Šega, agentura,
Murska Sobota.

UČBENIK ČESKEGA JEZIKA profesorja Ore-

žna odgovarja vedno bolj rastoči
potrebi. Pričujoči učbenik z lahko-
in temeljitostjo obenem uvaja v po-
polno znanje češkega jezika. (Com
broš. 40, vez. 50 Din.)

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon štev. 2328.

Službe iščejo

Iščem mesto

restavrac. kavarniške blagajničarke ali plačilne natakarike. Cenj. ponudbe prosim pod znanko: »Blagajničarka« št. 6224.

Visokošolka

išče čez počitnice primerno zaposlitev. Najraje na deželi. Ponudbe pod »Visokošolka« na oglasni oddelček »Slovenca« št. 6275.

Mladenec

poštene rodbine, ki je izgubil službo vsled odhoda k vojakom, prosi za službo sluga. Naslov v upravnstvu »Slovenca« pod št. 6272.

Gospodična

verzirana v strojepisju in stenografiji ter drugih pisarniških delih, išče službo. - Ponudbe pod: »Začetnica« upravi Slov.

Samski mlinar

trezen, ki se razume tudi na žagi, išče službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trezen«.

Gospodična

abs. trgov. akad. s 1½ letno prakso, vajena vseh pisarniških del, išče namestitve. - Ponudbe pod »Nastop takoj« na upravo

Starejša ženska

išče mesta k eni ali dvema osebama kot hišnica ali kaj sličnega, najraje izven Ljubljane. - Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6335.

Šofer

s prakso, samostojen v popravilih, zanesljivo prvovrsten vozač, trezen, vreden in pošten, želi namestitve. - Ponudbe na upravo pod »Prvovrstna moč« št. 6352.

Perilo

vzamem na dom v pranje in likanje. Ponudbe na upravo pod »Čisto perilo« št. 6358.

Službo dade

Službo sluga tekača dobi deček 14 do 16 let. - Pogoji: Stanovanje v Ljubljani, poznavanje mesta, dober nastop in sprave. Obširne pismene ponudbe s prepisi sprave na upravo lista pod »Takojšen nastop« št. 6362.

Dva miz. pomočnika dobra, sprejem takoj v trajno delo z vso oskrbo. Jožef Sitar, strojno mizarstvo. Križe pri Trzinu.

Samostojen gospod išče za takojšen nastop dobro kuharico, ki je večšča tudi vsem drugim gospodinjstvom poslom. Poštenost prvi pogoj. Vprašati: Miklošičeva c. 16/II.

Samostojna ženska stara do 40 let, dobi (kasneje) stalno mesto samostojne prodajalke v prometni trafiki. Pogoji: zdrava, čvrsta, večšča prodajalne ter sloven. in deloma nemškega jezika, kakor tudi vsestransko vpljudno in snažna, z nekoliko kavicje (jamstva). - Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod znanko »Dostojna« št. 6192.

Kontoristinja

se sprejme takoj v Ljubljani. Pogoji: znanje strojepisja in perfektna nemščina. Ponudbe s prepisi sprave na »Kontoristinja 100« na upravo.

Pošteno dekle

pridno, se išče za takoj za moljenje krav in druga kmetijska dela. Plača po dogovoru. Naslov v upravi št. 6278.

Pekovski vajenec

se sprejme takoj. Oskrba v hiši. Naslov v upravi pod št. 6348.

Perfektna kuharica

ki je obenem gospodinja, se sprejme. - Ponudbe je poslati na poštini predal št. 143.

Soboslikar. vajenca

sprejme takoj Egidij Šušteršič, soboslik. mojster, Križevniška ulica 6.

Mizarsk. pomočnika

zanesljivega, za vsako delo, sprejem takoj v stalno delo. Jakob Novak, mizarstvo, Zbilje 38, pri Medvodah. Zakonski ima tudi stanovanje na razpolago.

Vajenec

s potrebno šol. izobrazbo se sprejme v manufaktur. trgovino v Ljubljani z oskrbo pri starih. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Pošten in zvest«.

Čevljar. vajenca

iz dobre hiše, sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Ignac Grašič, čevljar, Kranj - Savsko predmestje 49.

Prodajalka

poštena, agilna, kavicje zmožna, se sprejme takoj. - Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Takoj«.

Vajenec

s predpisano šol. izobrazbo se sprejme v trgovino v Ljubljani. Naslov v upravi »Slov.« št. 6328.

Dva vajenca

za tašarsko in jermensko obrt, sprejemmo. - Istotam tudi šivilje šeparice. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6325.

Trgovski pomočnik dobro izurjen v specijal. in železninarnski stroji, išče namestitve s 1. julijem 1930. - Cenjene ponudbe na oglasni odd. »Slovenca« pod »Vesten 1908« št. 6332.

Služkinjo

sprejem. Poljanska cesta št. 15, I. stopnišče, vrata 2.

Dekle

zdravo in pošteno, od 17 do 25 let staro, katera bi opravljala vsa hišna dela, mesečna plača 300 Din s hrano in stanovanjem, išče I. Hribovšek, zobni atelje, Zagorje ob Savi. Služba dobra in stalna.

Pomočnika

išče mizarski mojster Filip Štupica, Hrovača, pošta Ribnica, Dolenjsko. - Hrana in stanovanje pri mojstru.

Vajenec

za kmečki in valjčni mlin se sprejme. Reflektira se le na poštenega in pridnega, v starosti 14 do 16 let, ki ima veselje do mlinске obrti. Ponudbe na upravo lista pod »Vajenec« št. 6354.

Služkinjo

pridno in pošteno, v pomoč gospodinjji, sprejem takoj. - Fr. Božič, Dravljica 125 pri Ljubljani.

Pletilni stroj

in delo oddam na dom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6351.

Učenko

za strojno pletenje takoj sprejem. N. Fink, Ljubljana, Poljanska ces. 15, III. stopnišče, vrata 9.

Pouk

Šoferska šola I. oblast. konc. Čamerlik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). - Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Oblastv. koncesijonirana šoferska šola I. Gaberščik,

bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 52.

Dame, pozori!

Najnovejši spomladanski raznovrstni modelni kroji po meri se izvršujejo v krojnem učilišču, kjer se vrši tudi redni pouk v prirobovanju damskih oblek. Enako se izdelujejo po najnovejših modelnih krojih plašči, kostumi, obleke itd. pri strokovno izprašani učiteljici ter lastnici modnega ateljeja. - ROZA MEDVED - Ljubljana, Mestni trg 24/III, naspr. magistrata.

Zasluzek

Sijajno eksistenco

nudim pridnim zastopnikom pri prodaji velikega, brezkonkurenčnega - v vsaki hiši potrebnega predmeta - šlagerja. Hitro delo s takojšnjo provizijo. Predizobrazba ni obvezna. Prospekt 1-50 Din. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Dnevno 200 Din«.

Krajevne zastopnike

agilne, išče domača, že dobro vpeljana zavarovalnica za kralj Bled, Jesenice in Radovljico - proti maksimalnim provizijam. - Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Zavarovalnica« št. 6277.

Pošljite nam takoj

Vaš naslov! Dnevno 200 do 300 Din in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem okraju. Znamko za odgovor. - »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/L.

Kdo gre

s senzacionalno razburljivim predmetom na deželo in letovišča. Dobri potniki se sprejmejo proti fixumu 25% provizije. Več: Agencija Šapira - Miklošičeva cesta 14. - Priloge 1 Din za katalog.

Stanovanja

dveh sob in kuhinje oddam takoj trajno ali le čez poletje. Črnuče št. 68, poleg želez. postaje.

Soba

velika, prazna, primerna zakoncem brez otrok, se s 7. junijem t. l. odda. - Vprašati: Maribor, Magdalenska 77.

Majhna sobica

se takoj odda. Ugodnost kopalnice. Izžanska c. 27.

Meblovana soba

se odda gospodinjji, najraje šivilji. Po želji tudi soupraba kuhinje. Kodoljevo, Slomškova ul. 17.

Poletno stanovanje

2 do 3 sob, z elektriko in vodovodom, ali celo manjšo vilo, lahko tudi enostavnejšo kmečko hišo, vzamem v najem v radiju 6 km od Ljubljane. Prednost imajo kraji z dobro zvezo in bližino tekoče vode (Ježica, St. Vid, Tacen, Sv. Jakob). Ponudbe s podrobnim opisom, po možnosti skico stanovanja ali objekta ter navedbo cene upravi lista pod »Letovišče junij« št. 6364.

Stanovanje

(soba s štedilnikom) za vpokojenca brez otrok, v sredini mesta, se takoj odda. - Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru.

Stanovanje

soba in kuhinjo išče šivilja. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 3814.

Stanovanje

soba, kuhinja - oddam manjši družini. Kvas, Ciglerjeva 37, Moste.

Dosmrtno stanovanje

dobi mirna stranka, ki bi posodila 20.000 dinarjev. Prednost vpokojenci. Ponudbe pod šifro: »Dosmrtno stanovanje« na upravo »Slovenca«.

Stanovanje

velika opremlj. soba se odda v sredini Ljubljane, blizu kopalnice »Ilirija«, letoviščarjem (1 ali 2 osebi) za julij in avgust. - Naslov v oglasnem odd. »Slovenca« pod št. 6319.

Vnajem

Mlekarna - izkuh z novo posodo, se odda takoj na prometni cesti. Naslov v upravi pod št. 6217.

Trgovina

z mešanim blagom, se zaradi družinskih razmer odda na račun proti kavciji, event. tudi v najem, na zelo prometnem kraju, 3 minute od kolodvora. - Ponudbe na upr. »Slovenca« pod: »Trgovina« št. 6105.

V najem

se bo oddala potom javne dražbe dne 9. junija ob 9 dopoldne občinska klet v hiši občine Zakot pri Brezicah (kolodvor).

Ključavnič. delavnica

z vsem potrebnim orodjem in stroji, na zelo prometnem kraju, se odda v najem zaradi nenadne smrti. - Naslov: A. Malenšek, Bohinjska Bistrica.

Krasen lokal

v prometni legi na Dunajski cesti zamenjam za lokal v bližini pošte, oziroma oddam s 1. novembrom. Pismena vprašanja na upravo pod »Lokal za november« št. 6363.

Denar

Posojilo!

20.000 Din posojila za dobo 6 mesecev; plačam 15% obresti. Resne ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 6331.

Posestva

Stavbne parcele naprodaj. Poizve se: Dolenjska cesta 6.

Proda se

novi zidana hiša z lepim vrtom, spojeno z gostilniško obrtjo, na prometnem kraju v Savinjski dolini. Dopise je poslati na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Novo zidana hiša« št. 6366.

Stavbišča za vile

poč Rožnikom prodaja Pokojniški zavod, Gledališka ulica 8/IV.

Gostilno

na prometnem kraju v Zagrebu, blizu glavnega kolodvora, z lepo opremo, veliki in lepi prostori, prodam radi prevzetja drugega podjetja. Ponudbe na naslov: Vladko Latinčič, Ilica 131 - Zagreb.

Hišico ali parcelo

kupim v Ljubljani, v št. Vidu ali na Ježici. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vodovod in elektrika« št. 6230.

Proda se posestvo

s hišo in gospodarskim poslopjem, 8 oraloval zemlje, vse na ravnem, redi se lahko 3 do 4 živine, voda zraven, svoj čas je bil mlin in žaga. Posestvo je zelo primerno za letovišče, ker je tik posestva zdravilišča Golnik. Pojasnila daje Škerjanc Franciška, Golnik št. 16.

Naprodaj!

Trgovska hiša na deželi v sredini velikega trga, nadstropna, z velikimi prostori za nakup in prodajo, kapital potreben samo 80.000 Din, hipo-tek 230.000 Din. - Hiša ugodna za mizarje, z 2 in pol orala zemlje, 50 tisoč dinarjev. Realiteta pisarna Rapid, Maribor, Gosposka 28.

Eno-, dvostan. hišo

v Ljubljani ali predmestjih kupim za ceno do 80.000 Din. - Dušič pri Ražmu, Rimska c. 10/III.

„POSEST“

Realiteta pisarna, družba z o. z. Ljubljana Miklošičeva cesta št. 4

PRODA:

Hišo, 5 sob, gospodarska poslopja, 1500 m² zemljišča, Trnovski okraj, 250 tisoč Din. - Hišo, 2 sobi, vrt, njive, 6000 m² zemljišča, Dolenjski kolodvor, 90.000 Din. - Hišo, novozidano, visokoprtil, dve stanovanji po dve sobi, 1500 m² vrta, 80.000 Din. - Hišo, novozidano, dvostanovanjsko, 750 m² vrta, Vič, 70.000 Din. - Hišo, vili slično, novozidano, tri dvosobna stanovanja, vrt, Kodoljevo, 228.000 Din. - Hišo, enodružinsko, po vojni zidano, lep vrt, pri Kolinskih tovarni, 130.000 Din. - Hišo, novozidano, dve sobi, 600 m² vrta, Vodovodna cesta, 250.000 Din. - Hišo, pritlično, eno štirisobno komforno, dve trisobni stanovanji, lep vrt, Spod. Šiška, 255.000 Din. - Stavbišče na Friskovcu, 1000 m², po 125 Din. - Stavbišče, 550 m², pri Sv. Krištofu, po 90 Din, ob Dunajski cesti 570 m² po 150 Din in 620 m² po 100 Din. - Stavbišče 600-800 m², Martinova cesta, po 65-100 Din. - Stavbišča, Tržaška cesta, 25 do 35 Din 900-1200 m². - Stavbišča, Vodovodna cesta, 2-3000 m², a 35 Din. - Stavbišča, Bežigrad, 900 1900 m², po 60-85 Din. Poleg tega večje številce stanovanjskih, trgovskih obrtnih hiš v mestu, na deželi, vsakovrstna druga posestva, kmetije, industrije itd. po najugodnejših cenah.

Strojne tovarne in livarne D. D. LJUBLJANA

Telefon 2830

Brzjav: Stroj

Stroji za obdelovanje lesa

Brzotek. polnojarmeniki, bencinski jarmeniki.

prikraševalne žage, tračne, prečne, krožne in nihalne žage. Skobelniki, poravnalniki, rezkalni stroji, vse na električni in transmisijski pogon. Vsi stroji za obdelovanje furnirja, stolov, vpojenega pohištva, lesenih žebeljkov, lesene volne i. t. d.

NOVOSTI

POLETJE

ZA OBLEKE - PLAŠČE
POVRŠNIKE - ITD. ITD

NOVAK-U

LJUBLJANA

KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

Manjše posestvo

vzamem v najem. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Posestvo št. 6148«.

Hišo

s posestvom, 20 minut od mesta ob prometni cesti, ugodno naprodaj. Poizve se pri g. Franu Stanič, Šoštanj.

Hiša

z vrtom, 30 minut iz mesta Maribor, poceni na prodaj. - Vprašati: Po- brežje, Cesta na Brezje št. 77, pri Mariboru.

Ugodna prilika

enonadstrop. hiša z dvema stanovanji in vrtom v Mariboru, Gozdna ul. 9, Magdalensko predmestje, takoj naprodaj.

Posredovalnica

Iv. Godina, Maribor, Tattenbachova ulica 19/I. proda:

Veleposestvo, obsega- joče 130 oraloval, njive, travniki, sadovnjak in 80 oraloval gozda. Cena 400 tisoč dinarjev.

Posestvo v izmeri 40 oraloval, njive, travniki, ki se lahko redi do 18 glav goveje živine, velik sadonosnik, 2½ orala v- nograda in gozd, z bogatim inventarjem. Cena 550.000 Din.

Krasno posestvo z ve- likimi gospodar. poslopiji v lepem trgu. Cena 260 tisoč dinarjev.

Posestvo pri Brezicah, na ravnam z visokoprtil. hišo in gospodarskim poslopjem. Cena 115.000 D.

Manjše posestvo, poleg železniske postaje, redi se lahko do 6 glav go- jeje živine. Cena 130.000 dinarjev.

Dve dvonadstrop. sta- novanjski hiši v Maribo- ru, centru.

Enonadstropna hiša z restavracijo, centru, v Mariboru.

Enonadstropna hiša v trgu, z gostilno in trgo- vino, z zemljiščem. Cena 250.000 Din.

Žago venicijanko, stal- na voda z novo hišo in zemljiščem pri Hranstniku.

Tri posestva pri to- varnah, od 100 do 200.000 Din. - Manjša in večja posestva, hiše, vile, in gozdna posestva za svoje reflektante.

Kateri mecen

Jugoslavije bi kupil od trgovca na deželi novo- zidano hišo, v kateri ima tudi podružnico, pogojno, da mu jo čez 15 let pro- da nazaj. Ponudbe se prosijo pod: »Dobrotnik otrok« na upravo »Slo- venca« pod št. 6270.

Hišo

s štirimi sobami kupim v Ljubljani ali na periferiji. Električna, vodovod. Pla- čam do 140.000 Din. Po- nudbe na oglasni oddel- ek »Slovenca« pod »Ne- kaj vrta« št. 6280.

Za industrijo in obrt

dve poslopiji v mestu, enonadstropna, 288 in 216 kvadratnih metrov, obokani poslovni prostori, lepo stanovanje, ugodno naprodaj. - Dopisi pod: »Industrijsko poslopie« na upravo »Slov.«, podružni- ca v Mariboru.

Industrijsko podjetje

živilske stroke, dobrodo- če in krasno vpeljano, z vsemi stroji, inventarjem in poslopijem, ugodno na- prodaj v velikem mestu v Sloveniji. Bi se dalo tudi v najem. - Dopisi pod: »Ivili« na upravo »Slov.«, podruž. Maribor.

Posestvo

lepo urejeno, pribli

Velika izbira birmanskih čevljev

se dobi pri

I. Waidacher-jev nasl. I. Wregg - Maribor, Slovenska 6

solidno blago po ceni, brezobvezen ogled.

Objave

Dražba.

V nedeljo 1. junija ob 2 popoldne se bo vršila prostovoljna dražba travnikov na licu mesta (košnja) na šestih parcelah, in sicer: Cesta dveh cesarjev in Rakova jela. - Več se izve pri lastnici Klemenc, Sv. Petra cesta 79, Ljubljana.

Prostovoljna

sodna dražba

V zapuščino umrle Bučar Ane, vdove po trg. potniku spadajoče premičnine, kakor dobro ohranjeno pohištvo, obleka, posoda itd., se bodo prodale na prostovoljni sodni dražbi v torek, dne 3. junija t. l. od 9 dalje na licu mesta v Ljubljani, Svabičeva ulica 15. Mate Hafner, notar kot sodni komisar.

Izjava.

Izjavljam, da nisem plačnik za morebitne dolge, ki bi jih napravila moja žena na moje ime. Jos. Dolžan, Rožna dol.

Radio

Radio aparat

4ceven, komplet, prodaja za 1500 Din Andrej Štok, Rimska ces. 12/III.

Glasba

Star klavir

neraben, kupim. Ponudbe pod »Klavir« na upravo »Slovenca« pod št. 6229.

Klavirji

Preden kupite klavir, si oglejte mojo bogato zbirko prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo, brez vsakega pribitka ali vračunavanja kakršnihkoli obresti. Izposojovalnica - Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5 (v bližini Glasb. Matic).

Orgle, harmonije

pisčale in ventilatorje za orgle izdeluje po nizki ceni Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Kadovljica.

Requiem

za meš. zbor, zložil Ant. Grum. Zelo melodiozen in lahak. Cena 12 Din, pri odjemu 10 komadov po 10 Din. - Naroča se v Jugoslov. knjigarni.

Pianino

malo rabljen, črn, ugodno naprodaj. - Naslov v upravi »Slov.« št. 6344.

Prodano

Vino naprodaj

120 stolitrov graševine in 80 stolitrov portugalskega, močnega, 12% alkohola iz leta 1929, ima Hrvaška vinogradiška zadruga, Tuhelj, pošta Tuhelj. - Na zahtevo pošljemo vzorce.

Medičarski obrat

v večjem mestu Slovenije, se prodaja, zainteresirani se zglasite v upravi »Slov.« pod »Medičarija« št. 6320.

Kosilni stroj

v dobrem stanju prodam. Savlje 17, Ježica.

Ure za birmo

nudi najceneje Iv. Pakiz, Ljubljana, Pred škofijo 15.

Pohištvo

dobro ohranjeno, in dva lustra se po nizki ceni prodaja. Na ogled: Mirje št. 6.

Proda se

lepa in široka starinska postelja in starinska omara. Naslov pove uprava »Slovenca« št. 6375.

Vino

rizling, burgundec, namizno stajersko, svetlo-riški cviček, nudi gostilna Tomšič, Sv. Jakobba trg 5. Cez ulico 2 Din ceneje.

Bukovo oglje

prvovrstne kvalitete, v večjih množinah (tedensko 2 do 3 vagoni), naprodaj. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Oglje« št. 6369.

Trgovina

špec. delik., ter pripravna za mlekarstvo, ker je ni v bližini. 8 minut od glavne pošte, ob glavni cesti, se vsled nujnega odpotovanja takoj prodaja radi tega. Tudi cena je ugodna. Uredi se z vravnarjem. Pojasnila: Gospodarska pisarna Tribuč.

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilirija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28-20.

Poltovorni avto

znamke »Loreley«, dobro ohranjen, ceno naprodaj. - Na ogled: Slomškova ulica št. 6.

Košnja

se odda na Izanski cesti št. 29.

Pletilni stroj

Jackvard 8/85 - ugodno prodaja Pletarna, Maribor, Vojašniška 2.

Steklene stene

naprodaj. - Vprašati v Mariboru, Rotovški trg 6.

Wanderer auto

16 HP, v dobrem stanju, pol tovorni, davka prost, se prodaja. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« pod št. 6232.

Točilno mizo

iz mecesnovega lesa in več uporabljenih postelj po ugodni ceni prodam. - Alojz Nekrep, Maribor, Vetrinjska 4.

Čebelarji, pozor!

Prav ugodno prodam, vsled slabega zdravja, štiri nove A. Znidarske panje. Franc Horvat, Vurberg 102, pri Ptuj.

Bukovo oglje

razpošilja v vsaki množini Ant. Stergar, Kamnik.

Lokomobila

4 atmos., v dobrem stanju, vredno naprodaj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6259.

Najcenejši koks

po 85 par kg le v mestni plinarni ljubljanski.

Tračno žago

(Bandsäge) v zelo dobrem stanju, premer koluta 900 mm, prodaja uprava veleposredstva Podstreda, via Rajhenburg.

Delikatesno trgovino

vpeljano, z večletno najemniško pogodbo, vsled bolehnosti prodam na prometni cesti v Ljubljani. Ker so lepi prostori in izlozbe, bi se dalo uvesti še druge predmete. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6226.

Steyer - avto

starih sedežev - FORD AVTO, tovorni - izbor na VINA lastnega izdelka in JABOLČNIK - prodaja po zelo nizki ceni Schwab - Ptuj.

Žaganje in drva

odpadke od parketov oddaja v vsaki količini parna žaga Lavrenčič & Ko, Ljubljana, Vošnjakova ul. 16, za gorenjskim kolodvorom.

Premog in drva

prodaja tudi na obroke Vinko Podobnik, Tržaška cesta 16. Tel. 33-13.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Elektromotorje

transformatorje - razne stroje - elektromaterijal - aparate - popolnoma tovarniško nove iz zaloge bivše firme »Transformator«, prodaja po znatno nižji ceni Vojnovič & Cie. Skladišče Ljubljana - Glince.

Dieselmotor

30 HP, se prodaja po ugodni ceni. Vprašati na upravo »Slovenca« pod »Dieselmotor« št. 4158.

Drva, odpadki

od žag se dobijo v vsaki količini pri trvdki Ivan Šiška, tovarna parket v Metelkovi ul. 4. Tel. 2244

Prodaja košnje

I. Knez iz Ljubljane bo prodajal v nedeljo 1. junija 1930 svojo travo za obe letošnji košnji. Prodaja se prične ob 2 popoldne pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji Šiški.

Bukovo oglje

za eksport kupujem stalno. - Rud. Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12.

Obrt

Pivo

čez ulico vrček 4 Din, nudi gostilna Tomšič, pri Sv. Jakobu.

Striženje psov

po najnižjih cenah. Grem tudi na dom. A. Oswald, Glince cesta VI., št. 4. Vič.

Pristni cviček

se toči liter po 12 in 16 Din v gostilni pri »Komidarju« v Vodmatu.

Oves in koruze

kupite najceneje pri trvdki A. VOLK, LJUBLJANA, Rešjeva cesta 24. Veletrgovina z žitom.

Slike

akvareli, haliogravure v veliki izbiri v knjigarni Herman Horvat, Pražakova ulica 15.

Vinotoč

Halbärth, Maribor, Trubarjeva, otvorjen.

Priporočila se

restavracija, kavarna in prenočišče kolodvor - Vrhnika.

V gostilni

pri »Komidarju« se toči najboljšo vino.

Gonilna jermena Ia

tvrdke F. Polický, Jaromef, vseh širin in šivalna jermena ima stalno v zalogi Rudolf Deržaj, Ljublj., Kolodvorska 28.

Priporočila se

gostilna pri »Komidarju« v Vodmatu.

Na birmo!

Lepa slika - najboljši spomin! Foto Holynski, Dunajska 6.

Gostilna

»Rožno jezero« Podrožnik, Večna pot 17, 20 minut od glavne pošte, toči najcenejše najboljša vina. Velika veranda nad jezerom, izborni čolni. - Se priporočila Zinka Habijan.

Birmanska darila

poceni dobite pri urarju Albertu Eccarius Maribor, Slomškova trg 5. Tudi popravila se izvršujejo zelo poceni.

Stanko Kezele

Bohoričeva ulica št. 3, sprejema vsa dela po ugodni ceni. Splošno kleparstvo in napeljava vodovoda, poprava hladilnikov, blatnikov za avto.

V Mariboru

je najugodnejši nakup galanterije, drobnarije, parfumerije, papirja, pletenin, nogavic, vrvarskih izdelkov itd. na debelo in na drobno pri D. ROSINA, Vetrinjska 26

ZA BIRMO

velika izbira bombonov čokolade, keksov, leca piškotov.

Jos. Vitek

LJUBLJANA SV. PETRA CESTA 13

BIRMANCE SLIKA

foto Meyer, Maribor, Gosposka ulica 39, lepo in ceno.

Pohištvo

vsakovrstno, lastni tvorniški izdelek, prodaja na dolgoročne obroke tovarna pohištva. Zahtevajte cenik in zastopnika! - »Javor« d. d., Zagreb, Klaičeva 44.

Modrocc

vrhne iz la afrika močno blago Din 240 - mreže - posteljne odeje - žimo - cvilih najcenejše kupite pri

Rudolf Sever Ljubljana, Marijin trg 2

Talarje

za č. duhovščino izdeluje po primernih cenah ter se v ljudno priporočila Josip Tomšič, kroj. mojster, Celje, Na okopih 5.

A. GOLOB & KOMP.

LJUBLJANA, Puhačjeva ulica 3.

Izdelovanje emailiranih peči. Popravilo vseh vrst pločevinastih, emailiranih in Lucovih peči. Splošno kleparstvo, instalacija strelovodov. Zaloge šamotne opeke. Cene konkurenčne.

Železnato vino

lekarne Dr. G. PICCOLIJA v LJUBLJANI krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32.

Spedicija »Merkur

v Mariboru, Meljska cesta 12, izvršuje selitve s pohištvenimi vozovi, kakor tudi s peresnimi dirami najtočneje in najceneje. Zahtevajte oferte!

100 kg

koruze Din 142 »šrot« Din 152

prodaja proti gotovini JOS. BAHOVEC SV. JAKOBA NABREŽJE LJUBLJANA

Dnevnik Slovenec

najbolje informirani list!

Zahvala.

Po naslednjih umrlih članih odd. D/II: gosp. Marinčič Mihael, Ljubljana, ga. Mercun Antonija, Maribor, ga. Senekovič Veronika, Maribor, ga. Kokot Marija, Studenci, ga. Lepenik Kunigunda, Bresternica so sprejeli dediči od podpornega društva

Ljudska samopomoč v Mariboru

po komaj šestmesečnem članstvu takoj izplačano pripadajočo podporo v višini ene osmine t. j. po 605 do 700 dinarjev, za katero izrekajo tem potom najlepšo zahvalo in priporočajo to človekoljubno društvo, posebno pa še starostno skupino z oddelki A/II, B/II, C/II in D/II vsakomur v takojšnji pristop, ako še ni njega član

Maribor, dne 30. maja 1930.

Prodaja lestencev in svetilk

Vsled preureditve trgovskih prostorov bom prodajal od 1. junija do preklica razne lestence in svetilke za jedilnice, spalnice, salone, kopalnice, za nočne omare i. t. d. po najnižjih cenah!

Ivan Bogataj

koncesionirano elektrotehnično podjetje. KONGRESNI TRG 19 poleg nunske cerkve.

Agrippa

kartoteka v obliki knjige - epohalni preobrat v knjigovodstvu

1. Večji pregled
2. Prihranek na času
3. Večja sigurnost
4. Boljša kontrola
5. Se rabi le malo prostora
6. Vedno polno
7. Mali stroški
8. Najboljši opominjevalni sistem i. t. d.

Zastopstvo za Jugoslavijo: M. TIČAR, Ljubljana Selenburgova ulica 1, Velesojem paviljon »N«

GLASBENI INSTRUMENTI ZAHTEVATE BREZPOTNO CENIK	
GRAMOFONI HARMONIKE	
DIREKTNO TOVARNE	
W. H. Hagenbach, Nemčija, ali trgov. skladišča, 62.300c Trgovina, Maribor.	
MOJLINE od Din 95 - TAMBURE od Din 98 - ROČNE HARMONIKE od Din 65	
MANDOLINE " 136 - TROMBE " 505 - KROMATIKONE " 1590	
GITARE " 207 - KLARINETI " 120 - GRAMOFONI " 305	
MEINEL & HEROLD, Maribor 102-B	

Pohištvo

za opremo stanovanj in pisarn

Ivan Dogan

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17

Ustanovljeno 1872.

Telefon 32-61

Ogledala

brušena in nebrušena, v vseh velikostih in oblikah, iz prvovrstnega kristalnega stekla, 5-8 mm debelega, kakor tudi navadna »Din« ogledala 2 mm debela, ter raznovrstno steklo; zrcalno 6-8 mm,

nadmočno 8-10 mm, tanko 4-5 1/2 mm debeline, specialno, alabaster, marmornato, ledenasto

prizma in angl. rebrasto, nadalje upognjene šipe, šipe za izlozbe, vateklevanje v medenino, graviranje raznih ornamentov, tudi po načrtih, montiranje avto šip ter popravila starih, pokvarjenih ogledal, izvršuje po najnižjih cenah

„Kristal“ d. d.

tovarna ogledal in brušenega stekla

Centrala: Maribor, Koroska cesta 32, telefon inter. 2132

Podružnice: Ljubljana VII. Medvedova cesta 38, telefon inter. 3075

Split, Zrinjska ul. broj 6, telefon inter. 368

Zalostnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je naš blagi soprog, oče, stari oče, tast in stric, gospod

IVAN OSOLIN

posestnik

Božu vdano, previden s tolažili svete vere, 31. maja ob 8 zjutraj umrl.

Pogreb se bo vršil 2. junija ob 10 dopoldne na farno pokopališče na Zalah.

Duplica pri Kamniku, dne 31. maja 1930.

Žalujoci ostali.

Naš nad vse ljubljani soprog, dobri oče, dragi brat, stric in svak, gospod

Lojze Malgaj

posestnik, sedlar in ličar

nas je danes ob pol 12 dopoldne, previden s tolažili svete vere, potem ko je točno dopolnil 36 let, za vedno zapustil. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek 2. junija t. l. ob 6 popoldne izpred hiše žalosti, Knezova ulica št. 19, po Celovski cesti na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 31. maja 1930.

Globoko žalujoci ostali.

JUGOSLOV. ELEKTRIČNA D. D. BROWN BOVERI

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Izvršuje električne naprave ter
vsa v to stroko spadajoča
popravila

Na drobno!

Na debelo!

Vrvarske lastne izdelke

in motvoz nudi po
znižanih cenah

Prva kranjska tovarna in trgovina s konopnino
Ivan M. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra c. 31 - Tel. 2441

Podružnici:

Maribor, Vetrinjska ul. 20. - Tel. 2454
Celje, Kralja Petra cesta 33

Zahvala

Za mnoge iskrene dokaze resničnega sočutja ter ganljive
izraze globoke tolažbe povodom nad vse nepričakovane, pre-
briske in tragične smrti svojega nad vse ljubljenega sina, gospoda

Lorenca Remca

posestnika in zagarja na Primskem

se pristrčno zahvaljujem v svojem in v imenu sorodnikov vsem
prijateljem in znancem, ki so počastili njegov spomin. Zlasti
velja moja zahvala častiti duhovščini, domačim fantom ter dekle-
tom za lepo cvetje in ubrani žalostinki, tudi g. Fr. Koželju za
njegov trud in rediteljstvo, ter vsem, ki so ga pospremili na
poslednji poti.

Primskovo, dne 30. maja 1930.

Zalujoča mati IVANA REMEC v imenu vseh sorodnikov.

Zahvala

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli po-
dom smrti naše ljubljene mame in stare mame, gospe

Marije Velušček

ter za poklonjeno cvetje in vence, se vsem najtopleje zahvalju-
jemo. Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom, č. usmiljenki
za veliko skrb in nego in vsem prijateljem in znancem, ki so
našo mamo spremili na njeni zadnji poti.Maša zadušnica se bo darovala v torek, dne 3. junija 1930
ob 8 zjutraj v cerkvi sv. Frančiška v Sp. Šiški.

V Ljubljani, dne 1. junija 1930.

Zalujoči ostali.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki nam je bilo
izkazano ob prerani smrti našega nad vse ljubljenega sina, brata,
svaka, strica in bratranca, gospoda

M. U. Dr. Stankota Leskovic

se s tem najsrčneje zahvaljujemo.

Posebno hvalo smo dolžni gospodu dr. Hausu, gospodu šefu
zdravilišča dr. Neubauerju in gospodom kolegom za izredno
požrtvovalnost in skrb za pokojnika, častitim sestram za truda-
polno nego in potrpljenje, častitemu gospodu kuratu A. Galetu
za dušno tolažbo, prečastitemu gospodu župniku Janku Barletu
in drugim gg. duhovnikom za spremstvo. Srčna zahvala gospodu
Ivanu Kregarju, načelniku Ljudske posojilnice, gospodom odbor-
nikom, g. ravnatelju in uradništvu iste, kakor tudi vsem daro-
valcem krasnega cvetja. Posebno se zahvaljujemo pevskega zboru
»Ljubljana« in »St. Jakobskemu cerkvenemu zboru« za
ganljive žalostinke, kakor tudi častitemu gospodu Vitalu Vodušku
za krasne poslovilne besede ob grobu. Končno se zahvaljujemo
vsem prijateljem in znancem, ki so blagopokojnega na njegovi
poslednji poti spremili v tako častnem številu. Vsem in vsakemu
posebej Bog plačaj!

V Ljubljani, dne 31. maja 1930.

FRANC LESKOVIC z obitelji.

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa naj-
boljših svetovnih tovarn. Otroški vo-
zički od najpreprostejšega modela. Izdelujejo se
tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji
pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji
cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.
»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Hranilnica na Jesenicah

v župnišču najvarnejše hrani

Vaš denar

Urađuje vsak delavnik od 8.—12 in
od 14.—17., ob nedeljah od 15.—17.

Popolna razprodaja zaloge

raznega konfekcijskega in manu-
fakturnega blaga v konkurzu

tvrdke Gričar & Mejač

(lastnica gospa Pavla Hieng) se
vrši od 20. t. m. dalje v tvrdkih
lokalih, Ljubljana, Selenburgova 3.

Upravnik konkurzne mase: DR. TREO LUCE.

Ogledala

vseh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm. mašinsko 4—6 mm, portalno,
ledast, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

Cerkvene orgle

in harmonije ameriškega in nemškega sistema, ka-
kor tudi raznovrstna popravila, predelave in vstavo
novih registrov, izdeluje točno in po zmeri ceni
tvrdka

Fr. Jenko, Št. Vid nad Ljubljano.

Kraljevica

Krasno morsko kopališče in letovišče, od Sušaka
trideset ure s parnikom, dobra avtobusna zveza s
postajo Plase-Crikvenica. Izleti v smrekove go-
zdove. Kopanje in razne vrste sporta na kopnem
in na morju. Številni hoteli, penzioni in zasebna
stanovanja nudijo prijetna bivališča in to so: Praha,
Union, Riviera, Carovo. Restavracije: Zrinjski,
Bosna, Zagreb in mnogo manjših gostiln. Prospek-
te pošiljajo na željo: Lječilišno Povjerenstvo, Kra-
ljevica, in vse »Putnikove« pisarne.

POZOR, LOVCI!

Popravila orožja najceneje pri novootvorjeni
puškarski tvrdki

Albin Šiferer,

Ljubljana, Gosposvetska cesta 12, zraven re-
stavracije Novi svet. Orožje, streljivo, ribar-
ske potrebščine.

Kdor zida, naj ne pozabi na

HERAKLITNE PLOŠČE

za zunanje stene, vmesne stene, stropne,
pode, podstrešja, oblogo zidovja itd.

HERAKLITNE PLOŠČE Vam nudijo

kratko stavbno dobo
najboljšo izolacijo proti mrazu in vročini
absolutno varnost pred ognjem
zvočno izolacijo
prožnost in trdnost
takošnjo izsušitev in vselitev
majhno lastno težo
itd.

Zahtevajte informacije in cene pri

Materijal

d. z. o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta 36

D. Rakusch
CELJEVink. Kuhar
MARIBOR

Viljem Dengg

PTUJ

Ceh in Gašpar, Murska Sobota

Specijalna tvornica strojev

K. Urbanovsky, G. m. b. h. Rossitz

Generalni zastopnik za Jugoslavijo: N. Kulberg, Zagreb, Medasna ulica 15
OGLEJTE SI NAS LASTNI PAVILJON NA LJUBLJANSKEM VELESEJMUP.n. posetnike letošnjega ljublj. velesejma (trgov-
ce in privatnike) opozarjamo, da prodajamo našo

veliko partijo manufakturnega blaga

trgovcem na debelo

v vsaki količini v našem skladišču v prostorih
bivše manufakturne trgovine Grobelnik na Mest-
nem trgu štev. 22

privatnikom na drobno

v trgovini Tekstilbazar — Krekov trg štev. 10

Ne zamudite ugodnosti na- kupa, dokler še traja zaloga.

Na razpolago je še velika množina raznih kam-
garnov, sukna, lodna, dubla za zimske suknje,
podlog, damske volnine za obleke in plašče,
raznih barhentov, flanel, kocev, odej, itd. itd.

ZA POKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsako
vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut
borzno naročila, predjmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila
v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzjavke: Kredit Ljubljana

Tel. 2040 2457 2548: interurban 2706 2806

Novost!

Novost!

Najnovejše in največje atrakcije na zabavišču veleseljma

Originalna novost: **Pariško strelišče** Zabavna družabna igra: **Lučanje bomb** Vožnja v **Peklenski krogli** Pariški pikantni šlager za smeh **Hotel Garni**

Ne zamudite si ogledati gornje svetovne atrakcije!

Modni kangarn, sportni ševijot, ZA FINE OBLEKE.

Velika izbira, ugodne cene.

R. Miklavc - Pri Škofu

Ljubljana

PRODAJA VINA

Uprava patrijarhijskih posestev v Dalju bo prodajala dne 15. junija t. l. potom pisarne oteralne licitacije svoja vina, in sicer:

- 100 hektolitrov rizlinga
- 300 hektolitrov ružice
- 150 hektolitrov skadarke (šiler)
- 100 hektolitrov slankamenke

vse iz leta 1929.

Ponudniki naj pošljejo svoje oferte imenovani upravi najkasneje do 15. junija t. l. do 10. dopoldne pisarni uprave v Dalju. — Kavcija 5% ponudene vsote. Cena se razume franko klet v Dalju v kupčevskih sodih. — Vino se lahko ogleda vsak dan v kleti v Dalju.

UPRAVA PATRIJARHIJSKIH POSESTEV V DALJU.

Preselilne

SLOVENIA-TRANSPORT LJUBLJANA M. KLOŠIČEVA 36

TELEFON 2718

Severjeva otomana

Z 32 peresi v sedežu in 4 v zglavju, velikost 185x78 najboljši material, cena od 570 do 850 D po izbiri prevleke. Zahtevajte vzorce!

RUDOLF SEVER -- Ljubljana -- Marijin trg 2

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito - mlevske izdelke - specerijsko in kolonialno blago - sadje - mesne izdelke - južno sadje - semena - seno - slamo - Težakovo

olje za živino - kmetijske stroje in orodja - umetna gnojila - cement - premož itd. - Zastopstvo za prodajo kisove kisline v Dravski banovini

NOVO „PUCH“ 250 cm³ motorno kolo

Cena proti gotovini: **Din 12.000.-**

Ugodni plačilni pogoji na 6, 12, 18, mesečne obroke. — Najcenejše motorno kolo, ki ustreza vsem zahtevam. — Zaloge vseh rezervnih delov. — Ilustrovani katalog brezplačno.

Glavno zastopstvo:

VIKTOR BOHINEC, Dunajska cesta 21, Ljubljana

„Haid-Neu“ Šivalni stroji

Najmodernejša oprema!

„Mifa“ - kolesa

„Homocord“ - gramofoni

„Merz“ - pisalni stroji

Vse na ugodne obroke!

CENTRA

Trgovina šivalnih strojev, koles, gramofonov itd., Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III (Palača Vzemne posojilnice)

Na veleselju paviljon G štev. 167-169

Blago za ženske obleke

svileno, voleno in perilo, zadnje novosti, češkega izvora, znano velika izbira in R. MIKLAUČ „Pri Škofu“ LJUBLJANA

Opeko in strešnike

vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih Karlovske opekarn „ILO-VAC“ dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah, samo „EKONOM“ generalno zastopstvo za Dravsko banovino Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Vsakorsodne trgovske knjige, štrance, mape, noteze, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah! Na debelo! - - Na drobno!

ANTON JANEŽIČ

Ljubljana, Florjanska pl. 14

Knjigovoznica in črtnica trgovskih knjig.

Pozor!

Kupujem mlade, žive zlahtne kune

po Din 1000.- komad, dokler zadostim potrebi

Oddati Maribor, Ruška cesta štev. 25.

ČEŠKA INDUSTRIJALNA BANKA

PODRUŽNICA V LJUBLJANI, Marijin trg 5

CENTRALA V PRAGI, RČS

Vplačana deln. glavica in rez. fondi Kč 309.000.000.- 62 podružnic in ekspozitur

Izvršuje bančne posle vseh vrst in sprejema vloge na knjižice in tekoče račune

Telegrami: Indusbanka Telefon interurban 2104

Maurice Constantin Weyer:

Človek se sklanja čez svojo preteklost...

Da, bili so čudovito lepi časi! Krr... krr... krr... žerjavi so bučali v puščicah gručah čez hišo, z iztegnjenimi vratovi in nogami... gaga... gaga... gaga... tropi gosi in drop-lje... Izza robov mlakuž, po katerih sem korakal, so me klicale pribe, kot bi me hotele izzivati, da odam nanje strel. Tui... tui... tui... sem se jim smejal. Obračale so glavice z dolgimi tenkimi kljuni in so me gledale. Race so v parih krožile tik nad hišo, kot bi bil prepovedan lov. A veliko večje kot kdaj prej je bilo moje spoštovanje do ljubezni — ustrelil sem le racmana, ki jo je sam samcat mahal... Tega vsaj ni pogrešala nobena samička.

A izostajal sem vselej le za kratek čas, kajti mudilo se mi je videti genljivo slabotno, brejačoče dete, ki mi je bilo po izreku stare Gandryjeveke tako podobno.

Vezilo! A tudi povod za razdruženje! Vnelo se je tekmovanje v ljubezni med očetom in materjo. Kateri izmed naju je dete bolj ljubil? V tem tekmovanju sva si bila skoraj zaveznika. A kateremu je veljal otrokov nasmešek? V tem sva si bila sovražnika. Nežnost in ljubosumnje sta se v nama prepirala. Za najinimi ljubezenskimi besedami je tičala pogojnost. A najini prepri so se vselej končali v nežnostih. Nastal je povsem nov ritem, ki je prevzel najino življenje.

Marsikaj nama je dalo skupnega posla: baby Lucy je pokazala zanimanje za svetiljko... ali je od-

krila dve očesi in zasadila svoje prstke vanje. Potem se sva imela oba isto skrb: kašljala je... Kljub temu, ko prej sva bila ljubosumna... En sam nasmešek naju je lahko razdružil.

... Hipoma se je spet pojavilo vprašanje narodnosti, ne da bi bila mislila na to. Povsem prirodno je bilo, da sem se pomenkoval z detetom, ko je doraščalo, v francoščini, a njegova mati v angleščini, z irskim naglasom.

Moj jezik je dete hitreje dojemalo kot materinega. To je bil trijumf zame, katastrofa za Hanno. Če je pri O'Molloyevih poskušala baby Lucy, igraje se z dedovo brado, ponoviti kako besedo, ki jo je Irec govoril, se je vsa družina veselila te zmage nad francoskim jezikom. Tako je napadla tudi te imenitne ljudi, katerih bi posamič nobeden ne bil odobral najine neumne borbe, čim so se čutili kot irska enota, neka vrsta sovražnega, šovinističnega razpoloženja. Tedaj sem se čutil, kakor da sem izgnanec.

To je bil nevšečen položaj, na katerega sem se pa počasi naučil. Hannah je bila zvesta zakonska žena in — razen kadar se je kaj kujala — strastne nežnosti. Od leta do leta sem čutil rasti moč navade, ki tako pogostoma nadomestuje odkrito ljubezen. Han-nin dvojni način čuvstvovanja se je sicer začel lo-tevati tudi mene. Malo je manjkalo, da sploh ne bi bil mogel več prestati slučajnih izbruhov brez močnih nasprotnih učinkov.

VIII.

Nekega pomladnega večera, kmalu potem, ko smo praznovali tretji rojstni dan naše Baby Lucy, sem prišel z lova na gosi in ugledal pred hišo čeden voziček z neznanim konjem.

...V hiši je govoril moški glas. Znan se mi je zdel... toda trenutno se nisem mogel domisliti. Či-

gav da je... Kdo vendar govori tako?... Kdo ume vendar izgovoriti iz Hanne glasen smeh?... (in ta smeh je zvenel tako nekam tuje)... In kdo zna pri-praviti Baby Lucy, da tako radostno vzklika?... Sunkoma sem odpahnil duri.

Tak kakor je bil zmirom, s svojim rdečim čopom las, je vstal Archer ter mi vzradoščen iztegnil roko. Smejal se mi je prijazno, kot nikdar prej. V njegovih svetlo modrih očeh so se prekopicavale hudomušne zlate lučke.

Zivahno in spretno je začel pripovedovati in vpletal neštete podrobnosti, ki so podpirale njegovo povest kot pečat resničnosti. Potoval je bil po Združenih državah, mahnil jo je v Britsko Kolumbijo, kjer je kopal zlato, potem se je vrnil v Saskatsche-wan, da tam poravnava nek star dolg. Pri tisti prilož-nosti pa je odkril, da Paul Durandova koncesija sploh nikdar ni bila vpisana.

»Nihče ne bo oškodovan,« je dejal, »če jo dam razveljaviti. Tako sem si mislil. Dobil sem torej kon-cesijo in stopil na mesto pokojnega. Dobra tla so, po-znam jih. Tako sem torej postal Vaš sosed in bodite prepričani, da Vam bom dober sosed.«

Ali je še ljubil Hanno? Trudil sem se, da bi ugenil. Iz neprodinosti njegovih veseljih, vse preži-vahnih oči, ni bilo mogoče razbrati ničesar. Hannah, ki sem jo tudi opazoval, je očitovala veselje, a zani-manja ne. Nji je pomenil Archerjev povratek — tega sem si bil v svesti — nepričakovano svidenje s sta-rim prijateljem — drugega nič.

Pri večerji sem ves čas oprezoval Archerja. Brez ljubosumnosti. Kljub temu se še danes spominjam, sem si želel, da bi bil mogel odeti Hanno s plaščem nežnosti.

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslav. knjigarn v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE. 30. Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Stenkljč, NA POLJU SLAVE. 28 Din, vez. 40 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World). Roman iz slikavil. 24 Din, vez. 32 Din. — 32. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI. — Slavici, NA SINAJ. 30 Din, vez. 42 Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOČ. 30 Din, vez. 42 Din. — 34. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK. 28 Din, vez. 40 Din.

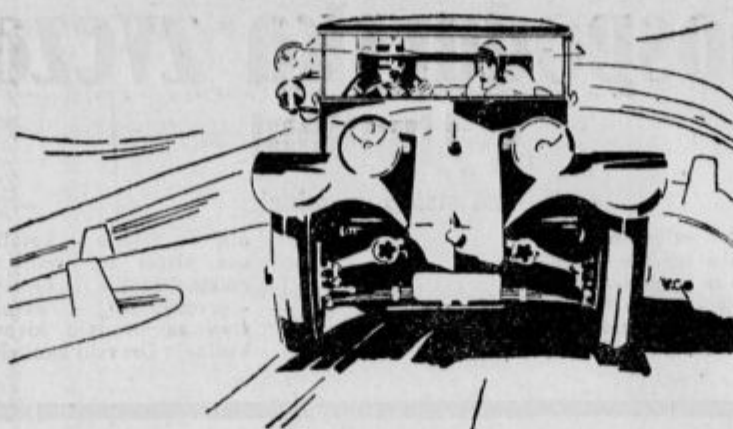

AUTOMOBILI

z osjo, ki se giblje v vseh smereh (Schwingachsen) z zračnim in vodnim hlajenjem ter zato najbolj prikladni za najslabše ceste.

OSEBNI VOZOV:
TOVORNI VOZOV:
OMNIBUSI:

GENERALNO ZASTOPSTVO:
WERNER STIGER — CELJE

2—4 in 6 cilindrov
za 10—60 oseb
od 1—10 ton.

LJUBLJANSKI VELESEJEM
PAVLJON, 16

Tvrdba

J. C. Mayer - Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga in lepo izbiri damskih, moških in otroških čevljev — tvrdke F. L. Popper

Novi vozni red Avtobusa Maribor—Ptuj
veljaven od 29. maja 1930.

Odhod					Prihod				
6:45	8:15	13:00	18:00	Maribor	7:50	13:00	14:35	19:35	Maribor
6:45	11:55	13:30	18:30	Ptuj	7:50	9:20	14:05	19:05	Ptuj

Spodnještajerska ljudska posojilnica
Registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Mariboru

OBREŠTUJE VLOGE PO NAJVIŠJI
OBREŠTNI MERI TER NE ODTEGUJE
VLGATELJEM RENTNEGA DAVKA

Sprejema vloge - Daje posojila - Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Zahtevajte samo izvirni
„MORAVIA“
stroj za sladoled

ki se dobi v vsaki železninski trgovini.
Tovarniška zaloga pri
PIUKOVIČ IN DRUG
Subotica, Sudaričeva ulica 21

Ljubljanska gradbena družba z o. z.

Ljubljana, Slomškova ul. 19

Telefon 25 - 27

Gradbeno podjetje za vse vrste visokih zgradb, industrijske zgradbe, gospodarske zgradbe, cestne in mestne zgradbe ter vsa v gradbeno stroko spadajoča dela. — Najnižje cene in najsolidnejša izvršitev.

ZAKAJ si morate nabaviti

originalni LISTER motor?

ZATO, ker

- vsak** LISTER motor predstavlja višek angleškega precizijskega dela!
- vsak** LISTER motor zgrajen iz najtrpežnejšega angleškega materiala! ne le nekateri, ampak
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej brez izjeme je najboljši in najzanesljivejši, kar si morete nabaviti za svoj denar!
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej predstavlja radi avtomatične sesalke za gorivo rekord v štedenju z gorivom!
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej opremljen s popolnoma avtomatično mazilno napravo!
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej počasni tekači in za gospodarstvo naj se nabavljajo samo počasni tekači! ne le nekateri, ampak
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej deluje brezhibno skozi 20 let!
- vsak** LISTER motor prejmete 2 letno jamstvo v kupnem pismu! izdeluje LISTER motorje že 30 let največja tovarna Anglije za stabilne motorje! dobite sestavne dele za LISTER motorje na bencin ali petrolej pri meni v 24 urah! Vas bo LISTER motor navdajal s ponosom! motorje dobite edino-le pri

LISTER motorje dobite edino-le pri tvrdki

FR. STUPICA, železnina v Ljubljani na Gospodarski c. 1

Istotam dobite tudi originalne ameriške „DEERING“ kosilnice, obračalnike za seno, žetvene priprave in vse nadomestne dele. Oglejte si na velesejmo mojo zalogo večkrat odlikovanih poljedelskih strojev vseh vrst.

Brzjav: Kr. ministrstvo za vojno in mornarico, Beograd, je naročilo pravkar 30 komadov angleških original LISTER motorjev po 11 PH.

Od dobrega najboljši je le

Gritzner - Adler - Kayser
šivalni stroj in kolo

elegantna izvedba — najboljši material

URANIA
pistalni stroj
v 3 velikostih

Novost

Šivalni stroj
kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

TELEFON INTERURB. 2913

Zmerne cene, tudi na obroke

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo
v Celju, v novi lastni palači na vogalu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog nad
Din 85.000.000.—. Obrestna
meca najugodnejša. — Za
hranilne vloge jamči poleg
rezerv in hiš nad 3000
članov posestnikov z vsem
svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter
zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v
Celju ne plačajo nobenega rentnega
davka

Zadružna Gospodarska banka d. d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

Vloge nad Din 480.000.000.—

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000.—

Sprejema VLOGE, daje POSOJILA otvarja
KREDITE. eskomptira MENICE. — Naka-
zila — Akreditivi. — Predujmi na efekte.

PODRUŽNICE:
BLD NOV. SAD KRANJ ŠIBENIK MARIBOR
KOČEVJE CELJE SOMBOR DJAKOVO SPLIT

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Kupuje in prodaja VALUTE, ČEKE, DE-
VIŽE, VREDNOSTNE PAPIRJE. Safes -
deposits. — Borzna naročila — Prodaja srečk